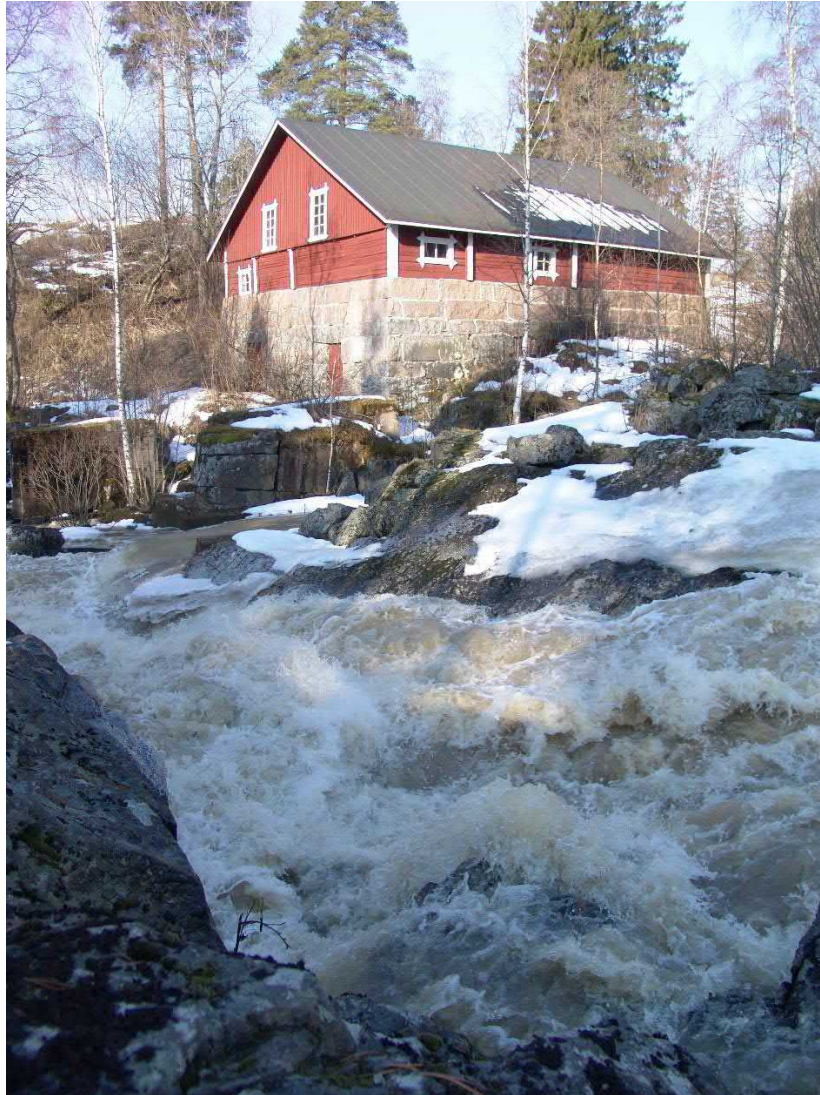

Pornainen

TILINPÄÄTÖS 2021

PORNAISTEN KUNTA

Kunnanhallitus 30.3.2022 § 64

Kunnanvaltuusto 20.6.2022 § 44

SISÄLLYSLUETTELO

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	2
1.3 Yleinen ja Pornaisten alueen taloudellinen kehitys	4
1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	5
1.5 Kunnan henkilöstö	5
1.6 Ympäristöasiat	5
1.7 Muut ei taloudelliset asiat	6
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	6
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	7
2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	8
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	10
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	10
3.2 Toiminnan rahoitus	12
4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	13
5. KOKONAISTULOT JA –MENOT	14
6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	15
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	15
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	15
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä ..	15
6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	16
7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	18
8. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN	19
8.1 Hallinto- ja taloustoimiala	20
8.1.1 Keskusvaalilautakunta	20
8.1.2 Tarkastuslautakunta	21
8.1.3 Yleishallinto	22
8.1.4 Henkilöstöhallinto	23
8.1.5 Elinkeinoelämän kehittäminen	24
8.1.6 Maaseutuhallinto	25
8.1.7 Sosiaali- ja terveystoimi	26
8.2 Kuntakehitystoimiala	27
8.2.1 Tekninen hallinto	27
8.2.2 Kaavoitus	28

8.2.3	Kiinteistötoimi.....	29
8.2.4	Liikenneväylät ja yleiset alueet	30
8.2.5	Vesihuoltolaitos	30
8.2.6	Maa- ja metsätilat.....	31
8.2.7	Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	31
8.3	<i>Sivistystoimiala</i>	32
8.3.1	<i>Sivistystoimen hallinto</i>	33
8.3.2	<i>Varhaiskasvatus</i>	33
8.3.3	<i>Esi- ja perusopetus</i>	35
8.3.4	<i>Kirjasto- ja kulttuuripalvelut</i>	36
8.3.5	<i>Vapaa-aikapalvelut</i>	40
9.	TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	44
10.	INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	46
11.	RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	49
12.	YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISESTA	50
13.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	52
13.1	Tuloslaskelma.....	52
13.2	Rahoituslaskelma.....	53
13.3	Tase.....	54
13.4	Konsernilaskelmat	55
14.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	58
14.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	58
14.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	60
14.3	Tasetta koskevat liitetiedot.....	63
14.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	63
14.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	65
14.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot.....	66
14.5	Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	68
15.	VESIHUOLTOLAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS	70
16.	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	77
17.	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	79
18.	LIITTEET	80

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Pornaisten kunnan taloudellista asemaa voidaan pitää hyvänä. Vuoden 2021 tulos on selvästi plussalla, joka tosin johtuu osittain valtion avokäteisestä koronarahoituksesta. Muutenkin Pornaisissa on eletty ”suu säkkiä myöten” mihinkään turhaan tuhlaamatta. Kunnan taseeseen on kertynyt ylijäämää yli 11 miljoonaa. Koska Pornaisten kunnan investoinnit ovat olleet maltillisia, ne on voitu rahoittaa kassavaroin ilman lisälainoja. Vanhoja lainoja on lyhennetty ja kunnalla on velkaa enää likimain 1.300 euroa asukasta kohden.

Vuonna 2021 Pornaisten omakotitonttien kysyntä virisi ja tonttien myyntitulot ylittivät budjetoidun. Uusia omakotitontteja myytiin Kartanorinteestä ja Linnunlaulun alueelta. Kokonaan uusi asuinalue Pellavarinne avattiin myyntiin kesän aikana. Uudisrakentajien kiinnostus kuntaa kohtaan on kasvanut, mikä on hienoa, sillä nyt meillä on tarjolla entistä laajempi skaala erilaisia ja erikokoisia tontteja.

Pornaisissa satsattiin paljon kuntalaisten hyvinvointiin liittyvään rakentamiseen. Kuntoradan saneeraus ja esteetön luontopolku valmistuivat. Pienetkin hankkeet voivat vaikuttaa paljon asukkaiden hyvinvointiin ja edistää samalla kuntalaisten terveyttä. Tällaisia hankkeita on sisällytetty myös v. 2022 talousarvioon. Nämä teemat ovatkin jatkossakin ajankohtaisia ja sisältyvät myös valmistumassa olevaan uuteen kuntastrategiaan.

Linnunlaulun päiväkodin laajennustyö on viimeistelyä vaille valmis. Erityisen iso hanke on kevyen liikenteen väylän rakentaminen vanhan Porvoon tien ja Vähä-Laukkoskentien välille. Rakennushankkeen on arvioitu valmistuvan elokuussa 2022.

Iso haaste Pornaisissa on liikkumisen mahdollisuuksien parantaminen, sillä yksinomaan perinteisen joukkoliikenteen varaan emme voi jäädä. Kysely liikkumisen tarpeista on lähetetty kunnan jokaiseen savuun helmikuussa 2022.

Ikäihmisten palvelukorttelihanke on hyvässä vauhdissa ja asiaa koskevaan kyselyyn saatiin yli 350 ikäihmisen vastaus. Seuraavaksi käynnistetään neuvottelut yhteistyökumppaneiden löytämiseksi Aurinkomäen alueen asuinrakennuskannan kehittämiseen.

Kuuden kunnan yhteinen kuntayhtymä Keusote on tuottanut Pornaisten kunnan sote-palvelut vuodesta 2019 lähtien. Muutos sote-palvelujen järjestämisessä on joka tapauksessa taas edessä, kun seudulliset itsehallinnolliset hyvinvointialueet jatkavat vuonna 2022 Keusoten toimintaa.

Koronasta on varmaan puhuttu ja kirjoitettu jo ihan tarpeeksi. Todettakoon kuitenkin, että se vaikutti kunnan toimintaan monella tavalla myös v. 2021, mutta haasteista selvittiin. Kunnan päätöksenteko ja toimenpiteiden toteutus oli joustavaa ja nopeaa.

Kiitoksen asioiden sujumisesta haluan antaa kunnan henkilöstölle ja päätöksentekijöille.

Hannu Haukkasalo

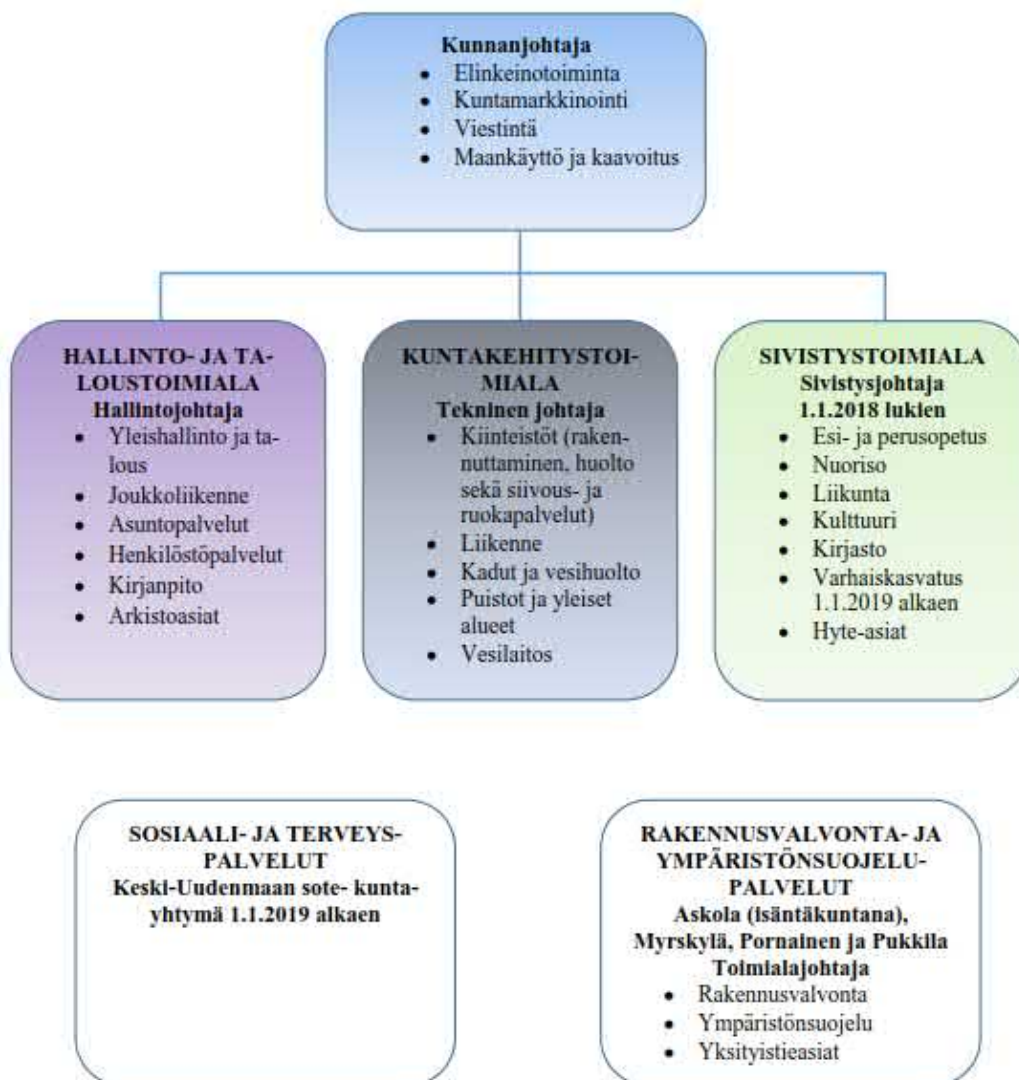
kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan hallinnossa ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2021 aikana. Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveystaloyhtymä on tuottanut 1.1.2019 alkaen kunnan sosiaali- ja terveyspalvelut, kun Mäntsälän ja Pornaisten kunnan yhteistoiminta-alue Mustijoen perusturva lopetti toimintansa. Varhaiskasvatus siirtyi tässä yhteydessä myös takaisin Pornaisten kunnan hoidettavaksi.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelupalvelut tuottaa Askolan kunta isäntäkuntaperiaatteella. Nivos Vesi Oy hoitaa kunnan vesilaitoksen toimintaa.

Kunnan organisaatio:

Tilivelvollisten luettelo

Toimielin

Kunnanhallitus

Sivistyslautakunta

Keskusvaalilautakunta

Tilivelvollinen

Kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtaja, hallintojohtaja, tekninen johtaja, talous- ja viestintäjohtaja

Sivistyslautakunnan jäsenet, sivistysjohtaja

Keskusvaalilautakunnan jäsenet

Kunnanvaltuusto

Ylintä päätösvaltaa kunnassa käyttää vaaleilla neljäksi vuodeksi valittu kunnanvaltuusto. Valtuusto valitsee kunnanhallituksen ja lautakuntien jäsenet.

Valtuuston kokoonpano vuonna 2021 (1.8.2021 alkaen):

Autio Jukka (ps)	Kippilä Jarkko (kesk)	Parviainen Kai (ps)
Franti Aija (kesk)	Kuusela Osku (kok)	Runolinna Liljan-Kukka (sdp)
Husso Vesa-Pekka (kesk)	Laukka Jorma (sdp)	Ruskeepää Esa (kok)
Huusko Mari (vihr)	Liu Päivi (sdp)	Tukiainen Johanna (kesk)
de Jong Peter (kok)	Miettinen Mikael (kok)	Valve Mari (ps)
Juntunen Juha (ps)	Nieminen Tea (kesk)	Vilenius Jenni (ps)
Järvenpää Kaarina (sdp)	Paananen Kristiina (liik)	Vilkman Jenny (kesk)
Karhunen Otto (kesk)	Palmgren Vesa (sdp)	Virkki Juha (kesk)
Kilpeläinen Antti	Palviainen Erja (sdp)	Virtanen Harri (sdp)

Valtuuston puheenjohtajana toimi Harri Virtanen, I varapuheenjohtajana Tea Nieminen ja II varapuheenjohtajana Mari Valve.

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa ja valvoo kunnan etua. Kunnanhallitus edustaa kuntaa ja tekee sen puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet. Kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat ja huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Kunnanhallituksen kokoonpano 2021:

elokuusta 2021 alkaen:

Virkki Juha (kesk)	pj
Runolinna Liljan-Kukka (sdp)	I varapj
Vilén Mika (kok)	II varapj
Franti Aija (kesk)	jäsen
Juntunen Juha (ps)	jäsen
Nyrhivaara Henna (ps/sit)	jäsen
Palviainen Erja (sdp)	jäsen

tammi-elokuu 2021:

Virkki Juha (kesk)	pj
Palviainen Erja (sdp)	I varapj
Vilén Mika (kok)	II varapj
Franti Aija (kesk)	jäsen
Laukka Jorma (sdp)	jäsen
Niinikoski Terhi (kesk)	jäsen
Nyrhivaara Henna (ps/sit)	jäsen

Esittelijänä kunnanhallituksessa toimii kunnanjohtaja.

1.3 Yleinen ja Pornaisten alueen taloudellinen kehitys

Suomen BKT kasvoi vuonna 2021 ennusteiden mukaan n. 3,7 %. BKT:n ennustetaan kasvavan myös tulevina vuosina, joskin kasvuvauhdin ennakoidaan olevan maltillisempaa. Suomen talous oli selvässä kasvuvauhdissa koronapandemian jäljiltä, mutta Euroopassa helmikuussa 2022 syttynyt Ukrainan kriisi tulee hidastamaan maamme talouskasvua Venäjälle asetettujen rankkojen talouspakotteiden ja niitä koskevien vastapakotteiden seurauksina. Erityisesti energian hinta uhkaa kallistua entisestään, millä on välittömiä suoria vaikutuksia sekä yksityiseen että julkiseen talouteen.

Tilastokeskuksen laskema kuluttajahintojen vuosimuutos oli joulukuussa 3,5 prosenttia. Vuoden 2021 keskimääräinen inflaatio oli 2,2 prosenttia. Kuluttajahintojen muutokseen vaikutti mm. energian hintojen kallistuminen. Rakennuskustannukset ovat myös selkeässä nousussa vuoden takaisesta.

Tilastokeskuksen keräämien tilinpäätösarvioiden perusteella kuntien talous säilyi tasapainoisena. Vuodet 2020 ja 2021 olivat poikkeuksellisia vuosia koronapandemian johdosta. Koronapandemia haittasi merkittävästi kuntien toimintaa, mutta valtion koronatukitoimenpiteet selvästikin vahvistivat kuntataloutta. Kunnat tai kuntayhtymät saivat koronatukia vuonna 2021 kaikkiaan 2,4 miljardia euroa. Keski-Uudellamaalla tuet maksettiin Keusote kuntayhtymälle, joka huomioi ne osana jäsenkuntalaskutusta. Pornaisten osuus koronatuista oli n. 1,6 miljoonaa euroa.

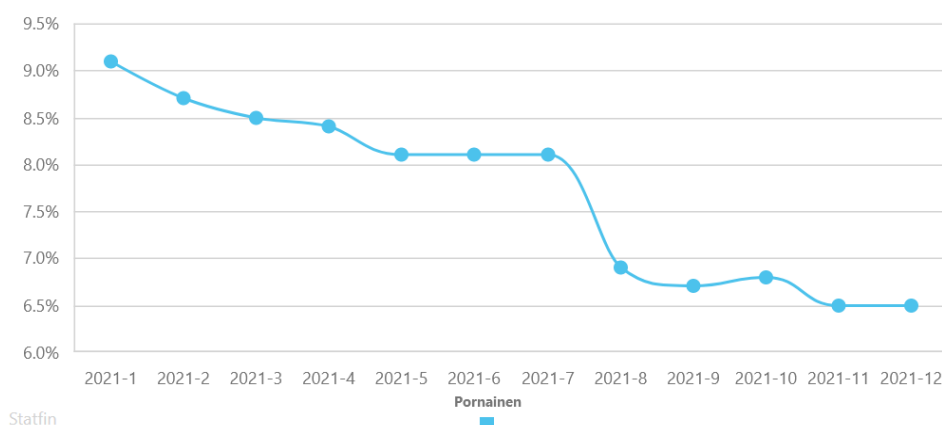
Kuntien toimintakulut kasvoivat ennakkotietojen mukaan 7,7 %. Vastaavasti toimintatuotoissa oli kunnissa kasvua keskimäärin 23,1 %. Pornaisissa toimintakulut laskivat 0,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kustannusten lasku Pornaisissa selittyy pääosin sosiaali- ja terveysten laskusta valtion maksamien koronatukien ansiosta. Toimintatulot Pornaisissa kasvoivat n. 18 % johtuen pitkälti tonttien myyntivoittojen määrästä sekä vesi- ja jätevesituottojen paremmasta kertymästä.

Verotulot kasvoivat kunnissa keskimäärin 6,5 %. Pornaisissa verotuloja saatiin 2,2 % edellisvuotta enemmän. Valtionosuudet laskivat Pornaisissa 1,4 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Pääasiallinen syy tähän oli 2020 kuntien valtionosuuksien yhteydessä maksetut valtion koronatuot. 2021 vastaavat tuot menivät suoraan Keusotelle ja huomioitiin edelleen jäsenkuntalaskutusta vähentävänä ja sitä kautta näkyivät Pornaisten toimintakulujen vähennyksenä.

Kuntien hyvät tulokset vähensivät myös kuntien velkataakkaa. Pornaisissakaan ei nostettu uutta lainaa, joskin tähän vaikutti osaltaan myös investointien toteutuminen budjetoitua vähäisempinä.

Pornaisten työllisyystilanne parani selvästi edelliseen vuoteen nähden. Työttömyysaste oli joulukuussa 6,5 % (ed. vuosi 9,2 %). Työttömyysaste oli Uudenmaan maakunnan kolmanneksi alhaisin.

Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Maa-ilmastonlaajuinen Covid 19 –pandemia vaikutti kunnan toimintaan ja talouteen lähes edellisvuotta vastaavalla tavalla. Valtakunnalliset rajoitukset vaikuttivat palveluiden järjestämiseen, joskin rajoitukset eivät olleet ihan yhtä laajoja kuin mitä 2020 nähtiin (esim. perusopetusta ei siirretty etäopetukseen 2021 aikana).

Valtio kompensoi koronakustannuksia kunnille ja kuntayhtymille myös 2021. Keski-Uudellamaalla nämä tuet maksettiin suoraan Keusote kuntayhtymälle, jolle koronakustannuksetkin pääosiltaan syntyivät. Keusote lopulta sai koronatukia selvästi koronakustannuksia enemmän, minkä ansiosta sosiaali- ja terveystoimien saatiin palautusta n. 439.000 euroa. Pornaisten osuus Keusoten saamista koronatuista oli yhteensä n. 1,6 miljoonaa euroa. Sote-menoissa olisi ollut n. 4 % kasvu edelliseen vuoteen ilman näitä valtion maksamia tukia. Sivistystoimi sai lisäksi koronatukea 80.000 euroa tasoittamaan koronavaikutuksia.

Kunnan verotulot olivat selvästi alkuperäistä talousarviota paremmat. Verotuloja kertyi n. 0,9 miljoonaa euroa enemmän kuin alkuperäinen talousarvio oli. Verotulojen kasvu oli kuitenkin varsin maltillinen ja jäi selvästi valtakunnallista kasvutasa heikommaksi.

1.5 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstömäärä oli 31.12.2021 yhteensä 221, joista määräaikaista henkilöitä oli 62. Henkilöstömäärä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna 39 henkilöllä. Lisäys johtuu pääosin kirjaustavasta populuksessa (mm. osa koulunkäynnin ohjaajista sekä Nuorisotalon tuntityöntekijät). Todellisuudessa lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna on kuusi henkilöä.

Sairauspoissaolopäiviä oli yhteensä 3481 kalenteripäivää. Koko henkilöstön keskimääräinen sairausloman pituus oli 15,75 kalenteripäivää, mikä on 0,11 kalenteripäivää vähemmän kuin edellisenä kalenterivuonna. Koronasta johtuvia sairauspoissaolopäiviä oli 179.

Koulutuksiin osallistui tilikauden aikana 73 henkilöä, koulutuspäiviä oli yhteensä 158.

Henkilöstömenot olivat yhteensä 8.839.676 €. Tästä summasta palkkojen ja palkkioiden osuus oli 7.063.020 €. Eläkekulut olivat 1.627.072 € ja muut henkilöstösivukulut 149.583 €. Henkilöstökorvausten määrä oli 114.512 €.

Tilikaudelta on laadittu erillinen henkilöstöraportti.

1.6 Ympäristöasiat

Tilikaudella ei ole tapahtunut merkittäviä ympäristöön liittyviä tapahtumia, joilla olisi vaikutusta kunnan taloudelliseen tulokseen tai toiminnan kehitykseen.

Ympäristöohjelman laatiminen ja ilmastovaikutusten arviointi aloittaminen siirtyivät vuodelle 2022. Samassa yhteydessä laaditaan kunnan ilmastosuunnitelma. Pornaisten ympäristökierros järjestettiin 15.11.2021. Asiaan liittyvät toimenpiteet tulevat vireille vaiheittain.

Valmisteilla olevassa vuoteen 2030 ulottuvassa kuntastrategiassa yhtenä viidestä strategisesta päämäärästä on esitetty ”Kohtia hiilineutraalia Pornaista”. Kuntastrategia astuu voimaan keväällä 2022.

1.7 Muut ei taloudelliset asiat

Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja kunnan talousarvion täytäntöönpano-ohjeita.

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi kunnan viranhaltijajohto noudattaa Kuntaliiton yleiskirjeessä 17/2017 annettua ohjetta vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista. Kunnan toiminnassa ei ole tunnistettu merkittäviä riskejä korruptioon tai ihmisoikeuksien toteutumattomuuteen liittyen.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Koronapandemia on kestänyt jo toista vuotta aiheuttaen merkittäviä häiriöitä erilaisissa yhteiskunnallisissa toiminnoissa, etenkin terveydenhuollossa. Pandemian loppu on näköpiirissä, mutta sen vaikutukset kunnan toimintaan ja erityisesti talouteen näkyvät vielä useita vuosia. Terveydenhuoltoon on kertynyt merkittävä määrä hoitovelkaa, jonka purkaminen lisää terveydenhuollon kustannuksia myös jo 2022. Toivottavaa on, että hoitovelan purusta aiheutuviin kustannuksiin osallistuisi myös valtio.

Kunta-alan palkkaneuvottelut ovat parhaillaan käynnissä. Palkkaneuvotteluiden perusteella ansiotasoon kohdistuu selviä korotuspaineita 2022 etenkin sosiaali- ja terveysalalla.

Hyvinvointialueet aloittavat 1.1.2023 ja sen myötä sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen kustannukset siirtyvät hyvinvointialueen rahoitettavaksi. Kuntien tuleva rahoituspohja uudistuksen jälkeen on vielä osittain avoinna ja riskinä on, että kuntien rahoituspohja merkittävästi heikkenisi nykyisestä tasostaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon kuluvan vuoden kustannustaso vaikuttaa myös kunnan tulevaan rahoituspohjaan hyvinvointialueen aloittamisen jälkeen. Lopulliset rahoituslaskelmat ja toistaiseksi pysyvä siirtymätasaus määritellään vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöstietojen perusteella.

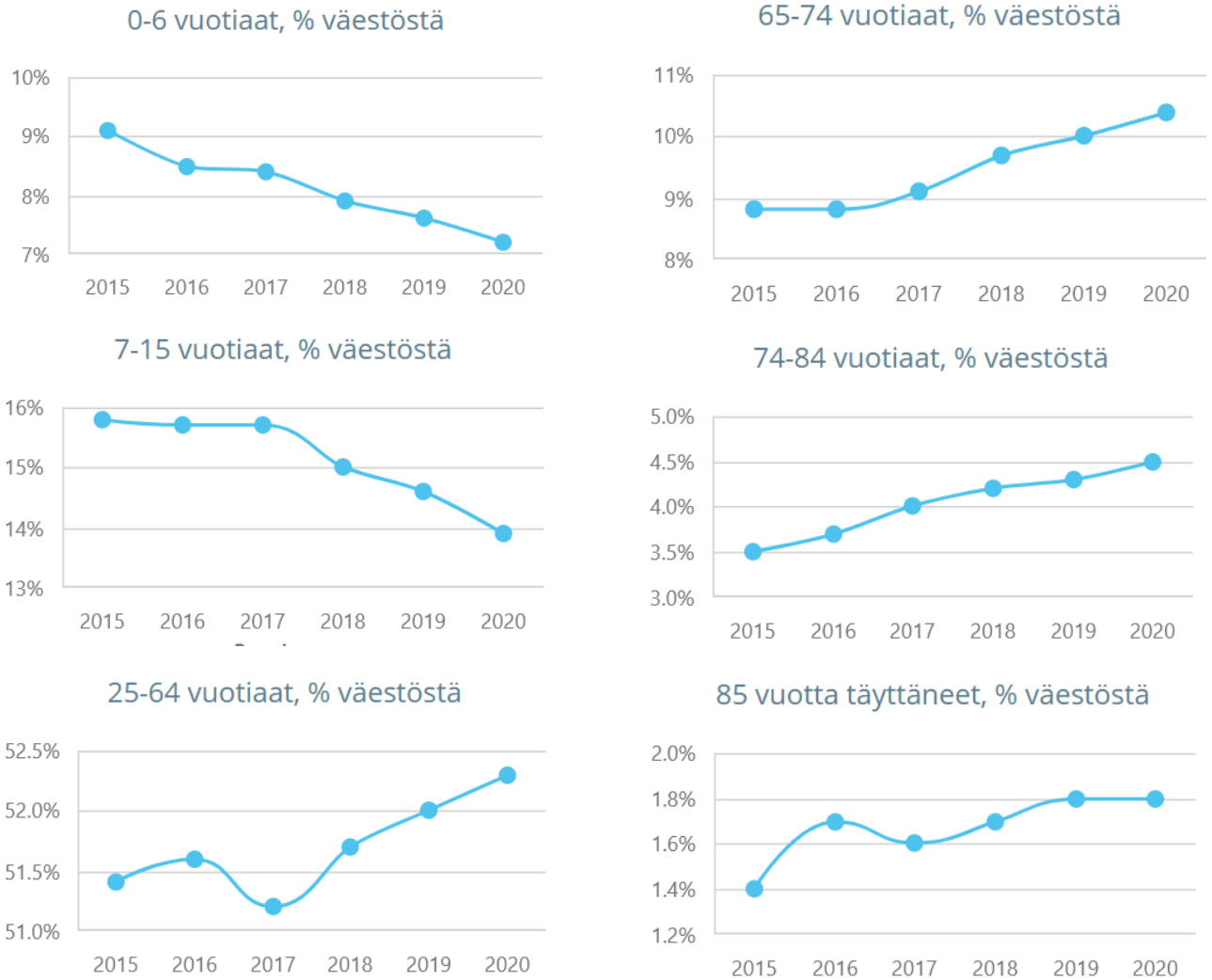
Energian hinta oli selvässä kasvussa vuoden 2021 päättyessä. Euroopassa helmikuun 2022 lopussa syttynyt Ukrainan kriisi tulee edelleen nostamaan energian hintoja sekä yleisimminkin haittamaan Suomen hyvään vauhtiin päässyttä talouden kasvua. Näillä seikoilla on suoria vaikutuksia myös Pornaisiin.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kunnanhallitus käsitteli kokouksessaan 7.3.2022 § 35 Pornaisten merkittäviä riskejä ja epävarmuustekijöitä johtoryhmän tekemän riskienarvioinnin pohjalta. Riskienarviointia tehdään johtoryhmässä säännöllisesti ja työ käsittää riskien tunnistamisen, riskitasojen määrittämisen, riskeihin varautumisen sekä toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

COVID-19 pandemia on jättänyt hoitovelkaa, jonka purkamista varmasti aloitetaan kuluvan vuoden aikana sairaanhoitopiireissä. Taloudellisenä riskinä onkin, että sosiaali- ja terveystoimen siten vielä kasvaisivat merkittävästi ennen hyvinvointialueiden aloittamista 1.1.2023. Sosiaali- ja terveystoimen kustannustason kasvu vaikuttaisi myös uudistuksen jälkeisen kunnan rahoituspohjaan.

Kunnan strategisesti ja taloudellisesti merkittäviksi riskeiksi on arvioitu kunnan ikärakenteen epäsuotuisaa kehitystä ja muuttotappiota, joilla on vaikutusta verotulokertymään ja kunnan elinvoimaisena pitämiseen. Seuraavaksi esitetyissä taulukoissa on eri-ikäisten prosentuaalisia osuuksia koko väestöön suhteutettuna 2020:

Tietolähde: Tilastokeskuksen ylläpitämä tilastotietokanta StatFin

Euroopan epävakaa turvallisuustilanne tulee ainakin näkymään hintojen nousuna sekä mahdollisesti varainhankinnan kulujen kasvuna. Kunnan lainamäärä on varsin maltillinen ja lainakantaa saatiin edelleen vähennettyä tilinpäätösvuonna. Kunnan lainakannasta noin puolet on kiinteäkorkoista. Korkojen nousu ei riskiarvion perusteella ainakaan heti aiheuttaisi merkittäviä talousvaikutuksia kunnalle.

Vahinkoriskien varalta on kunnassa arvioitu valmiussuunnitelmien ajantasaisuutta. Valmiussuunnitelmissa on päivitystarpeita ja päivitystyötä tehdään 2022 aikana. Tämän hetkinen epävakaa turvallisuustilanne on valmiussuunnittelussa huomioitava. Vakuutusten ajantasaisuus vahinkoriskien varalle tarkistetaan vuosittain.

2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Hallinto- ja johtamistapa (eettiset periaatteet, säännöt, ohjeet, toimivallan jako)

Kunnan toimintaa ohjaavat hyvän hallinnon periaatteet, voimassa oleva lainsäädäntö ja kunnanvaltuuston ja -hallituksen hyväksymät säännöt ja ohjeet sekä kunnanvaltuuston hyväksymä strategia, laaditut kehittämisohjelmat sekä talousarvio.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 17.12.2018 hallintosäännön noudatettavaksi 1.1.2019 alkaen. Hallintosääntöä on päivitetty tämän jälkeen kaksi kertaa. Hallintosäännössä on määräykset toimivallasta ja säännön 10 luvussa on määrätty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuista ja tehtävistä. Hallintosäännön lisäksi toimintaa ohjaavat talousarvio ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeet, jossa on tarkemmat määräykset määrärahojen käytöstä, raportoinnista, laskujen hyväksymisestä, hankinnoista ja sopimuksista sekä kaluston myynnistä.

Kunnalla ei ole sisäisen tarkastuksen henkilöstöä, joten valvonta hoidetaan olemassa olevien resurssien mukaan. Kunnan sisäisen valvonnan ja hankintoja koskevat ohjeet ovat sisällytetty talousarvion täytäntöönpano-ohjeisiin ja niitä tarkastellaan ja päivitetään vuosittain talousarvion hyväksymisen jälkeen. Muita sisäisen valvontaan liittyviä ohjeita ovat mm. kirjaston käteiskassaohjeet, tilinpäätöksen laatimista ja aikatauluja koskevat ohjeet ja tiliöintiohjeet.

Riskienhallinta (tunnistus, analysointi, hallinta, dokumentointi)

Kunnan toimintaan vaikuttavat yleensä mm. strategiset riskit, toiminnalliset riskit, taloudelliset riskit ja vahinkoriskit.

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Toiminnalliset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluja ja lainsäädännön muutoksia. Taloudelliset riskit liittyvät mm. talouden tasapainoon, tulorahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen. Rahoitusriskit voidaan ryhmitellä korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi.

Kunnan riskiarvioita päivitetään tarvittaessa vähintään kerran vuodessa. Riskiarviot sisältävät toimenpiteet riskien hallitsemiseksi sekä vastuutahot toimenpiteiden toteuttamiseksi. Vahinkoriskit käydään vuosittain lävitse kunnan vakuutusmeklarin kanssa.

Valvontatoimenpiteet (kontrollit, suojaukset, sopimusten hallinta)

Sisäinen valvonta on toteutettu käytännössä mm. siten, että laskujen hyväksyjä hyväksyessään laskun, varmentaa että se on aiheellinen ja sovittujen päätösten, sopimusten ja määrärahan mukainen. Toimialat hyväksyvät vuosittain laskujen hyväksyjät ja laskun hyväksyjänä ja asiatarkastajana toimii eri henkilö.

Palkat ja maksut hyväksytään erikseen maksuun. Esimiehet tekevät pistokokeellisia tarkastuksia talousarvion toteutumiseen ja kirjausten oikeellisuuteen. Hallinto- ja taloustoimialalla tarkastetaan lisäksi maksukäytäntöjä. Yleistä sisäistä valvontaa ja tarkkailua suorittaa jokainen vastuualueen päällikkö päivittäisessä työssään. Kunnan sopimukset on luetteloitu sähköisessä sopimushallintajärjestelmässä (Cloudia).

Tieto ja tiedonvälitys (avoimuus ja hyvä tiedonhallintatapa, raportointi, viestintä)

Tilikaudella 2019 otettiin käyttöön talousraportointijärjestelmä ja johdon työpöytä -sovellus, jonka avulla vastuuhenkilöillä on ajantasainen tieto oman seuranta-alueensa talousarvion toteutumisesta. Raportointityökalujen mittaristoa kehitetään paremmin johdon tietotarpeita palveleviksi.

Tietoa jaetaan kunnan sisällä säännöllisissä yksikköpalavereissa mm. johtoryhmän kokoontumisissa, toimistopalavereissa ja esimiestapaamisissa. Tärkeät ohjeet esitellään henkilöstölle näissä tapaamisissa. Ulkoista viestintää toteutetaan yhteisesti sovituilla tavoilla.

Kunnan asiakirjat ovat pääsääntöisesti julkisia. Toimialat noudattavat tietoturva- ja tietosuojaohteita ja tietosuojavastaava tukee toimialoja henkilötietojen asianmukaisessa käsittelyssä.

Seuranta ja arviointi

Valvonnassa ei ole tullut esiin olennaisia puutteita tilikaudella. Seuranta ja ohjaus on kunnassa jatkuvaa ja puutteelliset toimintatavat tulevat esiin ja niihin pystytään reagoimaan nopeasti.

Henkilöstöön liittyvänä riskinä on, että ns. vaarallisia työyhdistelmiä ei pystytä täysin poistamaan, mutta siihen liittyvää riskiä on vähennetty hyväksymismenettelyillä ja lisäämällä jälkikäteistä sisäistä valvontaa.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Kokonaisarvionaan kunnanhallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa kehitetään edelleen tilikaudella mm. seuraavilla tavoilla:

- esimiesten koulutus
- ohjeistuksien tarkentaminen ja päivittäminen
- talousraportoinnin lisääminen ja johdon raportoinnin kehittäminen
- riskiarviointien ja valmiussuunnitelmien päivittäminen
- toimenkuvien ja toimintaketjujen tarkastelu

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

TUOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020	2019	2018	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 488	2 858	2 948	3 512*	3 478
Toimintakulut	-28 448	-28 596	-27 452	-26 046	-25 586
TOIMINTAKATE	-24 961	-25 738	-24 504	-22 534	-22 108
Verotulot	21 688	21 214	20 003	19 682	19 796
Valtionosuudet	6 221	7 654	5 613	5 624	6 001
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0,2	0,2	0,2	16	48,2
Muut rahoitustuotot	40	45	36	5	4
Korkokulut	-76	-91	-122	-164	-202
Muut rahoituskulut	-3	-1	-6	0	-1
VUOSIKATE	2 911	3 084	1 020	2 629	3 538
Poistot ja arvonalentumiset	-1 608	-1877	-1 667	-1 627	-1 706
Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	-109	0
TILIKAUDEN TULOS	1 303	1 207	-647	894	1 832
Tilikauden yli-/alijäämä	1 303	1 207	-647	894	1 832

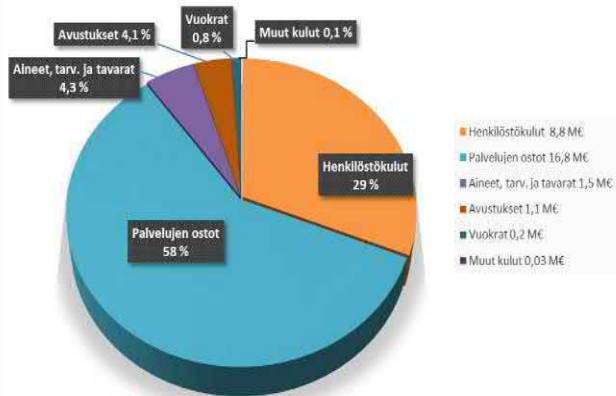
TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2021	2020	2019	2018	2017
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	12,3	10,0	10,7	28,6	13,6
Vuosikate/Poistot, %	181,0	164,3	61,2	161,6	207,4
Vuosikate €/asukas	575	609	203	518	691
Asukasmäärä 31.12.	5 066	5 070	5 035	5 073	5 121

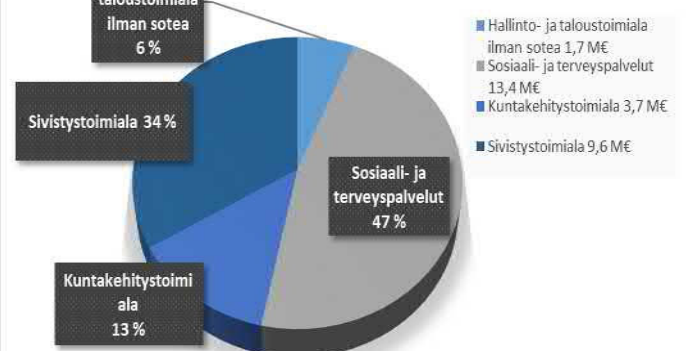
* ei sisällä Keusoten kuittausrahaa, joka sekä tulona että menona

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 2

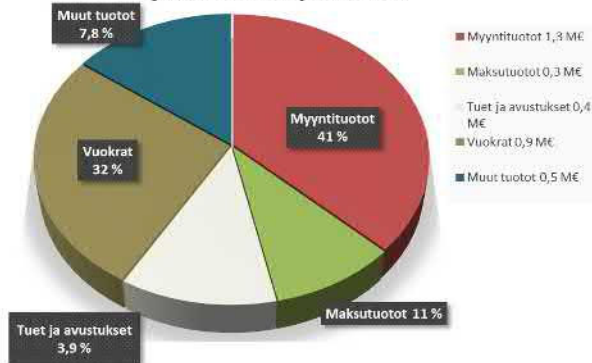
Toimintamenot 28,4 M€ (ulkoiset) tiliryhmittäin

Toimintamenojen jakauma toimialoittain, ulkoiset

Toimintatuottojen 3,5 M€ (ulkoiset) jakauma tiliryhmittäin

Toimintatulojen jakauma toimialoittain, ulkoiset

	Muutos% ed. vuosi	Manner-Suomi, tp-arviot 2021
Toimintatuotot	18	23,1
Toimintakulut	-0,5	7,7
TOIMINTAKATE	3	3,5
Verotulot	2,2	6,5
Valtionosuudet	-19	-8,3
VUOSIKATE	-6	-6,5
Poistot ja arvonalentumiset	-17	-0,7

3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020	2019	2018	2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Vuosikate	2 911	3 084	1 020	2 629	3 538
Satunnaiset erät	0	0	0	-109	0
Tulorahoituksen korjauserät	-500	-207	-86	-284	-445
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 258	-1 189	-1 742	-1 295	-1 535
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4	56	82	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	509	232	95	989	579
Toiminnan ja investointien rahavirta	666	1 975	-631	1 930	2 138
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	-52	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0	52	8	35
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 625	-2 261	-1 715	-1 034	-535
Lyhytaikaisten lainojen muutos			-364	0	0
Oman pääoman muutokset	-8				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 462	883	801	998	-607
Rahoituksen rahavirta	-4 095	-1 378	-862	-80	-1 107
Rahavarojen muutos	-3 429	597	-1 493	1 850	1 031
Rahavarat 31.12. , 1.000 €	2 569	5 998	5 401	6 894	5 044
Rahavarat 01.01. , 1.000 €	-5 998	5 401	6 894	5 044	4 013
	-3 429	597	-1 493	1 850	1 031

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2 021	2 020	2 019	2 018	2 017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	6 079	7 039	6 522	3 918	1 074
Investointien tulorahoitus %	129	272	62	203	231
Lainanhoitokate	1	1	1	2	5
Laskennallinen lainanhoitokate	3	3	1	2	
Kassasta maksut, milj. €	34	32	31	34	28
Kassan riittävyys, pv	28	68	64	74	66
Asukasmäärä 31.12.	5 066	5 070	5 035	5 073	5 121

4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
A PYSYVÄT VASTAAVAT	26 412	25 776	A OMA PÄÄOMA	19 790	18 496
I Aineettomat hyödykkeet	1 405	1 572	I Peruspääoma	8 048	8 048
Aineettomat oikeudet	55	35	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	10 440	9 240
Muut pitkävaikutteiset menot	1 350	1 536	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 303	1 207
II Aineelliset hyödykkeet	22 719	21 916	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	66	73
Maa- ja vesialueet	3 770	3 780	Valtion toimeksiannot	0	0
Rakennukset	9 778	10 351	Lahjoitusrahastojen pääomat	66	73
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 744	6 310	E VIERAS PÄÄOMA	10 404	13 882
Koneet ja kalusto	126	158	I Pitkäaikainen	5 325	7 992
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	2 300	1 317	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 227	6 852
			Liittymismaksut ja muut velat	1 097	1 140
III Sijoitukset	2 288	2 288	II Lyhytaikainen	5 080	5 890
Osakkeet ja osuudet	2 134	2 134	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 625	2 625
Muut saamiset	153	153	Ostovelat	925	709
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	66	73	Muut velat	161	147
Lahjoitusrahastojen varat	66	73	Siirtovelat	1 369	2 409
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 783	6 602	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	30 261	32 451
II Saamiset	1 213	604	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Lyhytaikaiset saamiset	1 213	604	Omavaraisuusaste, %	65,4	57,0
Myyntisaamiset	285	418	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	33,1	43,8
Muut saamiset	145	150	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	11 743	10 448
Siirtosaamiset	783	36	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 318	2 061
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 569	5 998	Lainakanta 31.12., milj. €	6 852	9 476
			Lainakanta 31.12., €/asukas	1 353	1 869
VASTAAVAA YHTEENSÄ	30 261	32 451	Lainat ja vastuut 31.12, milj. €	7 136	9 678
			Lainat ja vastuut, €/asukas	1 409	1 909
			Asukasmäärä	5 066	5 070

5. KOKONAISTULOT JA -MENOT

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT			
TULOT	euroa	%	MENOT
Toiminta			Toiminta
Toimintatuotot	3 487 570,24	11,09 %	Toimintakulut
Verotulot	21 688 019,58	68,96 %	- valmistus omaan käyttöön
Valtionosuudet	6 220 644,00	19,78 %	Korkokulut
Korkotuotot	156,90	0,00 %	Muut rahoituskulut
Muut rahoitustuotot	39 645,77	0,13 %	Satunnaiset kulut
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00 %	Tulorahoituksen korjauserät:
Tulorahoituksen korjauserät:			+/- pakollisten varausten muutos
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden			- pysyvien vastaavien hyödykkeiden
luovutusvoitot	-500 129,33	-1,59 %	luovutustappiot
Investoinnit			Investoinnit
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 000,00	0,01 %	Investointimenot
Pys. vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	509 395,00	1,62 %	Rahoitus
Rahoitus			Antolainasaamisten lisäykset
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00 %	Oman pääoman vähennykset
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00 %	Kokonaismenot yhteensä
Kokonaistulot yhteensä	31 449 302,16	100,00 %	
Kokonaistulot	31 449 302,16		
Kokonaismenot	-33 415 358,99		
	-1 966 056,83		
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 462 380,24		
Rahavarojen muutos	-3 428 437,07		
	-1 966 056,83		

6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Kuntayhtymät	6	
Osakkuusyhteisöt	1	
Yhteensä	7	

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniyhteisöjen toimintaa valvovat kunnan valitsevat edustajat 6.10.2003 § 213 hyväksymien konserniohjeiden mukaisesti. Kunnalla on hyvin pienet omistussuhteet kuntayhtymissä, joissa se on jäsenenä ja todellinen vaikutusvalta näissä kuntayhtymissä on vähäinen. Kunnan viranhaltijajohto seuraa tiiviisti Keski-Uudenmaan sotekuntayhtymän toimintaa ja kuntayhtymä raportoi kuukausittain kunnan johdolle toiminnastaan.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pornaisten konserniin yhdistellään sen suhteellisesti vähäiset omistussuhteet kuntayhtymistä. Tästä syystä konsernia koskevat olennaiset tapahtumat tulevat pitkälti kunnan oman toiminnan kautta. Sosiaali- ja terveystenonon kehitys on ollut huolestuttava aikaisemmillä tilikausilla. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu on 1.1.2019 lähtien ollut Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymällä (Keusote). Keusote teki hyvän tuloksen tilikaudelta 2021 johtuen pitkälti valtion maksamista koronatuista. Kuntayhtymällä on kuitenkin korona-ajalta kertynyttä hoitovelkaa ja kustannuspaineita lisää myös kunta-alan palkkaratkaisut nykyisen työehtosopimuskauden umpeuduttua 2022. Näistä tekijöistä johtuen sosiaali- ja terveystenonon on odotettavissa kasvua, joka heijastuu siten kuntien jäsenmaksuosuuksien kasvuun 2022. Sosiaali- ja terveystenonon siirtyvät 1.1.2023 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle.

6.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA				
			1 000 €	
	2021		2020	
Toimintatuotot	31 302		28 488	
Toimintakulut	-56 509		-54 412	
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)	1		-5	
Toimintakate	-25 206		-25 929	
Verotulot	21 688		21 214	
Valtionosuudet	7 000		8 387	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	2		1	
Muut rahoitustuotot	44		48	
Korkokulut	-79		-97	
Muut rahoituskulut	-36	-70	-35	-83
Vuosikate	3 412		3 588	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset po	-2 025		-2 242	
Arvonalentumiset	0	-2 025	-72	-2 314
Tilikauden tulos	1 387		1 274	
Tilinpäätössiirot	2		1	
Tilikauden verot	-1		0	
Laskennalliset verot	0		0	
Vähemmistöosuudet	-2		0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 386		1 274	
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	55 %		52 %	
Vuosikate/Poistot, %	168 %		155 %	
Vuosikate, euroa/asukas	673		708	
Asukasmäärä	5 066		5 070	

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA				
Toiminnan rahavirta	2021		2020	
Vuosikate	3 412		3 588	
Satunnaiset erät	0		0	
Tilikauden verot	-1		0	
Tulorahoituksen korjauserät	-507	2 903	-229	3 359
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 147		-2 094	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7		72	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	574	-2 566	268	-1 754
Toiminnan ja investointien rahavirta		337		1 605
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0		0	
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	258		591	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 694		-2 267	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	780	-1 656	-593	-2 269
Oman pääoman muutokset		-4		0
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-19		25	
Vaihto-omaisuuden muutos	41		-88	
Saamisten muutos	-837		668	
Korottomien velkojen muutos	-276	-1 091	1 422	2 026
Rahoituksen rahavirta		-2 752		-243
Rahavarojen muutos		-2 415		1 362
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	4 962		7 377	
Rahavarat 1.1.	-7 377	-2 415	-6 015	1 362
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	4 963 889		6 132 503	
Investointien tulorahoitus, %	109 %		177 %	
Laskennallinen lainanhoitokate	2,6		2,6	
Kassan riittävyys, pv	29		46	

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
A PYSYVÄT VASTAAVAT	30 204	29 154	A OMA PÄÄOMA	20 846	19 467
I Aineettomat hyödykkeet	1 645	1 801	I Peruspääoma	8 048	8 048
Aineettomat oikeudet	177	2	II Arvonkorotusrahostot	1	0
Muut pitkävaikutteiset menot	1 468	1 799	V Muut omat rahastot	7	10
Ennakkomaksut	0	0	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	11 405	10 136
II Aineelliset hyödykkeet	27 220	26 033	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 386	1 274
Maa- ja vesialueet	3 839	3 848	B VÄHEMMISTÖOSUUDET	9	9
Rakennukset	12 423	12 856	E PAKOLLISET VARAUKSET	113	109
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 879	6 444	Eläkevaraukset	2	2
Koneet ja kalusto	526	630	Muut pakolliset varaukset	111	107
Muut aineelliset hyödykkeet	11	11	F TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	192	209
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	3 541	2 244	G VIERAS PÄÄOMA	17 731	19 661
III Sijoitukset	1 340	1 321	Pitkäaikainen korollinen vieras po	6 456	8 893
Osakkuusyhteisöosuudet	119	950	Pitkäaikainen koroton vieras po	1 102	1 144
Muut osakkeet ja osuudet	1 059	210	Lyhytaikainen korollinen vieras po	3 467	2 686
Muut lainasaamiset	0	0	Lyhytaikainen koroton vieras po	6 705	6 937
Muut saamiset	161	161	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	38 891	39 456
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	178	176	TASEEN TUNNUSLUVUT Omavaraisuusaste, % 54 % 49 % Suhteellinen velkaantuneisuus, % 29 % 34 % Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 € 12 790 11 409 Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas 2 525 2 251 Lainakanta 31.12., 1000 € 9 924 11 580 Lainakanta 31.12., €/asukas 1 959 2 285 Lainat ja vuokravastuut 31.12. 12 670 14 258 Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas 2 501 2 813 Asukasmäärä 5 066 5 070		
Lahjoitusrahastojen varat	66	74			
Muut toimeksiantojen varat	112	102			
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 509	10 125			
I Vaihto-omaisuus	142	184			
II Saamiset	3 404	2 564			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	3 404	2 564			
III Rahoitusarvopaperit	301	109			
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 661	7 268			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	38 891	39 456			

7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Ylijäämäinen tulos voidaan siirtää taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden yli/alijäämä –tilille taseeseen. Osana toimintakertomusta ja tilinpäätöstä hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen vaikuttaviin eriin, myös rahaston tai varauksen vähennykseen. Varaus- ja rahastosiirrot yksilöidään ja esitetään bruttomääräisinä.

Kunnanhallitus esittää tilikauden käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden ylijäämä 1.302.724,56 euroa esitetään kirjattavaksi kunnan taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

8. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN

8.1 Hallinto- ja taloustoimiala

Hallinto- ja taloustoimialan alle kuuluvat keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, yleishallinto, henkilöstöhallinto, elinkeinoelämän kehittäminen, maaseutuhallinto ja sosiaali- ja terveystoimi.

Hallinto- ja taloustoimiala	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
Myyntituotot							
Maksutuotot	2 964				1 063	1 063	
Tuet ja avustukset	31 700	53 500	8 100	61 600	87 098	25 498	141 %
Muut toimintatuotot	208 059	355 700		355 700	502 699	146 999	141 %
TOIMINTATULOT	242 723	409 200	8 100	417 300	590 860	173 560	141,6 %
<i>josta sisäiset</i>					-137		
Henkilöstökulut	-807 018	-896 917	-5 500	-902 417	-869 178	33 239	96 %
Palvelujen ostot	-14 720 821	-13 964 993	-501 201	-14 466 194	-13 771 109	695 085	95 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 527	-26 655	-2 500	-29 155	-43 597	-14 442	150 %
Avustukset	-372 403	-387 000	-60 000	-447 000	-441 640	5 360	99 %
Muut toimintakulut	-97 479	-111 725		-111 725	-95 366	16 359	85 %
TOIMINTAMENOT	-16 031 248	-15 387 290	-569 201	-15 956 491	-15 220 890	735 601	95,4 %
<i>josta sisäiset</i>	-79 022	-82 425		-82 425	-80 274	2 151	97,4 %
TOIMINTAKATE	-15 788 525	-14 978 090	-561 101	-15 539 191	-14 630 030	909 161	94,1 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvion menot alittuivat ja tulot ylittyivät. Toimintakate toteutui n. 0,9 milj. euroa muutettua talousarviota parempana.

Toimintatuotot ylittivät budjetin 173.560 eurolla (tot% 141,59 %) ja toimintamenot alittivat budjetin 735.602 eurolla (tot% 95,39). Tulojen ylityksen aiheutti budjetoitua paremmat myyntivoitot. Myyntivoittoa kirjattiin yhteensä n. 0,5 miljoonaa euroa, mikä oli n. 0,2 miljoonaa euroa ennakoitua enemmän. Toimintakulujen alitukseen vaikutti erityisesti Keusoten maksuosuuksien toteutuminen ennakoitua parempana. Keusoten palveluiden käytöstä saatiin lopulta 0,4 miljoonan euron palautus maksettuihin ennakkoihin verrattuna.

Koronasta aiheutuvia suoria lisäkustannuksia on kirjattu toimialalle n. 23.000 euroa. Lisäkustannukset aiheutuivat pitkälti suojavaikenneiden hankinnasta. Sosiaali- ja terveystoimen Pornaisten kuntaa koskevat koronakustannukset olivat Keusoten selvityksen mukaan n. miljoona euroa. Keusoten valtiolta saamista korona-avustuksista Pornaisten osuus oli n. 1,6 miljoonaa euroa.

STRATEGINEN TAVOITE: TALOUS		
Vuositavoitteet:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Toimialat pysyvät talousarviossa ja määrärahamuutokset tuodaan ajoissa talousarviokäsittelyyn tilikauden aikana.	Talousarvion toteutuminen	Talousarvio on toteutunut toimialoilla suunnitellusti. Talousarviomuutos tarpeet on tuotu esille osavuositarkastuksien yhteydessä. Talousarvioylityksiä ei esiintynyt.

Taloudelliset tunnusluvut eivät ylitä uusia kriisikuntakriteereitä, joilla voidaan käynnistää arviointimenettely: 1) kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa 2) kuntakonsernin kertynyt alijäämä/asukas enint. 1 000 €/asukas ja ed. vuosi enint. 500 €/asukas TAI kaikki seuraavat kahtena vuonna peräkkäin: - konsernin vuosikatteen ja poistojen suhde on yli 80 % - kunnan tuloveroprosentti on alempi kuin 2,0 % kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (2021: 20,02) - asukaskohtainen kuntakonsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä ei ylitä kaikkien kuntakonsernien keskimääräistä asukaskohtaista määrää väh. 50 %:lla (2020; n. 7480 €) - konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on yli 0,8	Tunnuslukujen toteutuminen	Tunnuslukujen arvot eivät ylittyneet. Kunnalla on yli 11 milj. euroa kertynyttä ylijäämää taseessa, joka asukasta kohden oli 2318 euroa. Konsernitaseessa on ylijäämää yli 12 milj. euroa, joka asukasta kohden oli n. 2525 euroa. Vuonna 2021 168 % v. 2021; 20,5 % v. 2021; 2501 €/as. v. 2021; 2,6
---	----------------------------	--

8.1.1 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	0		4 100	4 100	5 376	1 276	131,1 %
TOIMINTAMENOT	0	-14 261	-8 000	-22 261	-24 200	-1 939	108,7 %
TOIMINTAKATE	0	-14 261	-3 900	-18 161	-18 824	-663	103,7 %

Talousarvion toteutuminen: Keskusvaalilautakunnan alle kuuluvat vaalit. Tilikaudella järjestettiin kuntavaalit.

Kuntavaalit pidettiin koronapandemian vuoksi poikkeuksellisesti 13.6.2022. Valtuustoon valittiin 27 valtuutettua, joista naisia on 12 ja miehiä 15. Uusia valtuutettuja on yhteensä 14.

Keskusvaalilautakunta kokoontui kertomusvuonna 13 kertaa. Keskusvaalilautakunnan päätöksistä ei jätetty valituksia.

Ryhmittäin paikat jakautuivat seuraavasti:

- Suomen Keskusta	8 (-2)
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	7
- Kansallinen Kokoomus	4
- Perussuomalaiset	6 (+2)
- Vihreä Liitto	1 (-1)
- Liike Nyt	1 (+1)

Kunnan äänestysprosentti oli 57,9.

Äänestysaktiivisuus jakautui äänestysalueittain seuraavasti:

Äänestysalue	Äänioikeutetut	Ennakoon äänestäneet		Vaalipäivänä äänestäneet		Äänestäneet yhteensä	
	lkm	lkm	pros	lkm	pros	lkm	pros
001 Halkia	1125	287	25,5	362	32,2	649	57,7
002 Laukkoski	888	239	26,9	305	34,3	544	61,3
003 Kirveskoski	1827	478	26,2	499	27,3	977	53,5
Kunta yhteensä	3840	1004	26,1	1166	30,4	2170	56,5

Kaikki äänestäjät olivat Suomen kansalaisia. Pornaisissa oli kuntavaaleissa äänioikeutettuina myös muita EU-kansalaisia 62, Islannin ja Norjan kansalaisia 2 sekä muiden maiden kansalaisia 31.

8.1.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	0						
TOIMINTAMENOT	-8 821	-12 128		-12 128	-6 969	5 159	57,5 %
TOIMINTAKATE	-8 821	-12 128	0	-12 128	-6 969	5 159	57,5 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarviosta toteutui n. 60 %.

Valtuuston valitseman tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2021 oli:

elokuusta 2021 alkaen (tarkastusltk 2021-2025):

Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Mari Huusko, pj	Sari Lastula
Vesa Palmgren, varapj	Raimo Ruotsalainen
Mikael Miettinen, jäsen	Merja Nikula
Mari Tanner, jäsen	Hannu Rainio

tammi-elokuu 2022 (tarkastusltk 2017-2021):

Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Vesa Palmgren, pj	Petra Kyllönen
Mikael Miettinen, varapj	Gitta Karikorpi
Tamara Talvituuli	Jyrki Tervo
Merja Nikula	Roni Latostenmaa

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2021 aikaa kaksi kertaa koskien tilikautta 2021.

Tarkastuslautakunta laati arviointisuunnitelman tilikausille 2021-2024 sekä arviointiohjelman vuodeksi 2021 ja perehtyi ohjelman mukaisesti kunnan hallintoon ja toimialojen toimintaan.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista, hallinnon toimivuutta ja kunnan talouden kehitystä arvioitiin toimialojen raportoinnin ja johtavien viranhaltijoiden laitakunnalle asettamien selvitysten pohjalta.

Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut BDO Audiator Oy:stä JHT, HT Mark Lassfolk. Tilinpäätöksen 2020 tarkastuksen keväällä 2021 suoritti BDO Audiator Oy:stä JHTT Ilpo Malinen.

8.1.3 Yleishallinto

Yleishallintoon kuuluvat mm. kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hallintotoimisto, toimikunnat, muu hallinto, Kuuma yhteistyö, työllistäminen ja työvoimapalvelut. Ikäihmisten palvelukorttelihanke sisältyy myös yleishallintoon.

Yleishallinto	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	211 023	370 700	4 000	374 700	503 383	128 683	134,3 %
TOIMINTAMENOT	-1 009 413	-1 301 937	-69 000	-1 370 937	-1 332 838	38 099	97,2 %
TOIMINTAKATE	-798 390	-931 237	-65 000	-996 237	-829 455	166 782	83,3 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintatulot toteutuivat talousarviota paremmin johtuen budjetoitua paremmasta myyntivoittojen määrästä.

Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2021 aikana 22 kertaa, pykälää kertyi 294, kunnanvaltuusto kokoontui 10 kertaa, pykälää kirjattiin 97. Kunnanhallituksen ja valtuuston pöytäkirjat olivat luettavissa kunnan kotisivuilla.

KUUMA:n hallituksessa jäseninä olivat Juha Virkki ja varajäsenenä Erja Palviainen sekä Liljan-Kukka Runolinna ja varajäsenenä Tea Nieminen alkuvuoden 2021. 30.8.2021 valtuusto valitsi toimikaudeksi 2021 – 2025 jäseniksi Harri Virtasen ja hänen varajäseneksi Tea Niemisen sekä Juha Virkin ja hänen varajäseneksi Liljan-Kukka Runolinnan.

Kesällä kunta työllisti 12 henkilöä kunnan omissa töissä, tarkoitukseen oli varattu 10 000 €:n määräraha. Lisäksi 4 pornaislaista yritystä työllisti 6 nuorta. Työmarkkinatuen kuntaosuutta Kelalle maksettiin n. 327.000 euroa (vuonna 2020: n. 265.800 €).

Luonnollisesti Pornainen –tiedotuslehteä julkaistiin vuonna 2021 kaksi kertaa, lehti jaettiin joka talouteen ja siinä kerrottiin kunnan ajankohtaisista asioista.

Ikäihmisten palvelukortteli -hanke käynnistyi syksyllä 2021. Hankkeen tavoitteena on luoda palveluasumisen rinnalle ikäihmisten välimuotoista asumista yhteisölliseen asumiskokonaisuuteen, jossa on mahdollista asua omassa kodissa tarvittaessa kevyen tuen turvin. Hanke on edennyt hankesuunnitelman mukaisessa aikataulussa. Hankkeen toteuttamiseen saadaan ympäristöministeriöltä avustusta 60.000 euroa.

STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Kohdistamme erityisiä toimintapiteitä kunnan vetovoiman lisäämiseen, lapsiperheiden houkuttelemiseen ja muuttohalukkuuden lisäämiseen. Tavoitteenamme ovat kunnan väestön kasvu ja tarkoituksenmukaiset ryhmäkoot kunnan palvelutuotannossa.

Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Väestön kasvu	Asukasluvun kehitys	Asukasluku laski 4 henkilöllä edellisestä vuodesta. Tonttikaupan kasvun vaikutukset eivät ehtineet vaikuttamaan 2021 asukasmäärään.
Myydä 5-6 omakotitonttia ja 2-3 yritystonttia	Toteutuneet kaupat	Tavoite saavutettiin omakotitonttien osalta. Tilikaudella myytiin 11 uutta omakotitonttia ja tehtiin yksi omakotitontin vuokrasopimus. Yritystontteja ei 2021 myyty.

8.1.4 Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallintoon kuuluvat työterveyshuolto, henkilökunnan virkistystoiminta, merkkipäivät ja yhteistyötoiminta.

Henkilöstöhallinto	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	22 594	35 500		35 500	52 521	17 021	147,9 %
TOIMINTAMENOT	-89 205	-182 458	-16 000	-198 458	-212 623	-14 165	107,1 %
TOIMINTAKATE	-66 611	-146 958	-16 000	-162 958	-160 102	2 856	98,2 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintamenot kasvoivat edellisvuodesta. Tulosalueen toimintakate pysyi talousarviossa toimintatulojen talousarviota paremman toteutuman ansiosta.

Työterveyshuollon palvelujen tuottamisesta on sovittu Porvoon kaupungin kanssa tehdyssä sopimuksessa. Voimassa oleva toimintasuunnitelma on vuosille 2021 – 2022. Työterveyshuollossa painopisteet olivat ennaltaehkäisevässä toiminnassa sisältäen terveystarkastuksia, työpaikkakäyntejä, ryhmäneuvontaa ja fyysiseen kuntoon liittyvää ohjausta ja seuranta.

Työperäisten tuki- ja liikuntaelinsairauksien fysikaalisen hoidon kustannukset olivat kertomusvuonna 8.320,00 €, kustannukset nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 3.397,25 €. Kunta maksaa hoidon silloin, kun kysymyksessä on työperäiset tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Fysikaalinen hoito on todettu hyväksi ennaltaehkäiseväksi toimenpiteeksi, jolla on pystytty ainakin osassa tapauksia välttämään sairauslomia.

Henkilökunnan virkistystoimintaa varten talousarviossa oli varattu 10 000 €:n määräraha. Määrärahaa käytettiin kulttuuriseteleiden hankintaan ja henkilökunnalle ostettuun joululahjaan. Kulttuuriseteleitä otti 48 henkilöä.

Yhteistyötoimikunta kokoontui vuoden aikana 3 kertaa. Yhteistyötoimikunta käsitteli mm. työterveyshuollon kustannuksista annettavaa lausuntoa, hyväksyi koulutussuunnitelman ja työhyvinvointisuunnitelman sekä käsitteli muita yhteistoimintamenettelyyn liittyviä asioita.

Koulutusohjelma hyväksyttiin vuodelle 2021 ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma vuosille 2021 – 2022.

STRATEGINEN TAVOITE: TYÖNTEON EDELLYTYKSET		
Johdamme kunnan toimintaa ja taloutta niin, että henkilöstöllä on hyvät työnteon edellytykset.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Toimivat ja hyvinvoivat työyhteisöt: työyhteisön turvallisuus, toimivat tilat ja henkilöstön työhyvinvointi	työtapaturmien määrä	Työtapaturmista johtuvia poissaoloja on ollut 196 kalenteripäivää.
	henkilöstötyytyväisyyskyselyn tulokset	Henkilöstötyytyväisyyskyselyn 11/2020 kokonaisarvosana 3,76 (asteikko 1-5). 2021 ei tehty kyselyä.
	sairauspoissaolojen määrä kalenteripäivät/hlö	Sairauspoissaolot olivat 3481 kalenteripäivää eli 15,75 kalenteripäivää/hlö (2020; 15,86 /hlö).

STRATEGINEN TAVOITE: HENKILÖSTÖN UUDISTUMINEN		
Tuemme henkilöstömme uudistumista onnistuneilla rekrytoinneilla, koulutuksella ja varautumalla osaamisen siirtoon eläköitymisten yhteydessä.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Rekrytointiprosessien sujuvuus ja rekrytointitarpeiden ennakointi	Palvelussuhteisiin saadaan päteviä hakijoita	Alkuvuoden osalta on tehty rekrytointeja. Hakemuksia on saatu virasta/työsuhteesta riippuen vaihtelevasti. Osa palvelussuhteista on laitettu uudelleen hakuun pätevien hakijoiden puuttuessa.
Henkilöstösuunnittelu ja henkilöstöriskien hallinta	Riskikartoituksen jatkuva ylläpito ja seuranta henkilöstöriskien osalta, varahenkilöiden/sijaisten nimeäminen	Henkilöstöriskejä arvioidaan osana kunnan riskienhallintaa.
Ajantasainen osaaminen ja ammattitaito	Kehityskeskustelut väh. kerran vuodessa.	Kehityskeskusteluja käydään pitkin vuotta.
	Koulutussuunnitelmien laadinta ja toteutus, koulutuspäivien määrä.	Koulutussuunnitelmat on laadittu. Koulutuspäiviä on toteutunut 158 päivää. (Koulutuspäiviä vuonna 2020 yht. 172)

8.1.5 Elinkeinoelämän kehittäminen

Elinkeinoelämän kehittäminen	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	9 106	3 000		3 000	23 606	20 606	786,9 %
TOIMINTAMENOT	-170 883	-223 700	15 000	-208 700	-199 633	9 067	95,7 %
TOIMINTAKATE	-161 777	-220 700	15 000	-205 700	-176 027	29 673	85,6 %

Talousarvion toteutuminen:

Yrittäjien neuvontapalveluja hoiti kuntien yhteinen kehittämisyritys Keuke Oy. Kunnan markkinointia toteutettiin yhdessä markkinointitoimisto Sensein kanssa. Tontteja markkinoitiin mm. Googlen hakusanamainonnalla ja display-bannereilla, lisäksi oli jonkin verran näkyvyyttä erilaisissa matkailulehdissä ja asunotomessupainoksissa.

STRATEGINEN TAVOITE: YRITYSTOIMINTA		
Tarjoamme kilpailukykyisen ja yhteistyöhön panostavan toimintaympäristön kunnassa jo toimiville yrityksille sekä kuntaan sijoittuville uusille yrityksille. Panostamme tonttitarjonnan lisäämiseen yritysalueiden vetovoiman parantamiseksi.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Yhteistyön muotojen kehittäminen ja yritystoiminnan tarpeiden huomioiminen: yrittäjäillat ja ilmaiset koulutustapahtumat yhteistyössä Keuken kanssa	Järjestetyt tapahtumat	Keuke on järjestänyt tapahtumia verkossa. Kunta on markkinoinut tapahtumia omilla foorumeillaan.
Uusien yritystonttien määrän kasvattaminen	Uudet yritystontit, kpl	Pornaisten Portin asemakaavan laajennus on hyväksytty ja tullut voimaan (8 uutta tonttia). Osayleiskaavan tarkistustyö on tulossa vireille. Se sisältää myös alueen laajenemissuuntien tarkastelun.

STRATEGINEN TAVOITE: MUUT ELINVOIMAA LISÄÄVÄT TEKIJÄT/MARKKINOINTI

Markkinoimme viihtyisää ja turvallista kuntaamme tehokkaasti ja uusilla innovatiivisilla tavoilla. Tiedotamme kunnan toiminnasta ja mahdollisuuksista selkeällä tavalla myös sosiaalista mediaa ja muita uusia tiedotuskanavia hyödyntäen.

Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Sosiaalisen median lisääntyvä käyttö kunnan tiedotteiden ja uutisten välityksessä	Instagram-, twitter ja Facebook-seuraajien määrän kehittyminen	Tilanne 31.12: Instagram-seuraajat 650 (+31) Twitter-seuraajat 163 (+14) Facebook-seuraajat 1809 (-9) LinkedIn seuraajat 13
Kunnan medianäkyvyyden parantaminen	Medianäkyvyys seurantaraportin tulokset	Mediaseurantaa oli ja seurantaraportteja on käyty läpi.

STRATEGINEN TAVOITE: JOUKKOLIIKENNE

Etsimme uudenlaisia liikennetkaisuja sekä mahdollisuuksia joukkoliikennepalvelujen kehittämiseen.

Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Kestävän liikkumisen hanke: Selvitetään uusia toimintamalleja ja kehitetään niitä yhdessä kuntalaisten kanssa.	Hankkeen toteutuminen.	Selvitystyö käynnistyi.

8.1.6 Maaseutuhallinto

Maaseutuhallinto	TP2020	TA2021	Muutos	MTA2021	TOT2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-43 703	-43 201		-43 201	-43 409	-208	100,5 %
TOIMINTAKATE	-43 703	-43 201		-43 201	-43 409	-208	100,5 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui suunnitellusti.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa 1.1.2013. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Mäntsälän, Tuusulan, Askolan, Nurmijärven ja Pornaisten kunnat sekä Hyvinkään, Järvenpään ja Keravan kaupungit. Mäntsälän kunta toimii isäntäkuntana. Yksikön nimi on Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut. Tehtävien hoidosta on tehty maksajavirastosopimus Mäntsälän kunnan ja Maaseutuviraston välillä.

Tukihallinnossa on siirrytty lähes kokonaan sähköiseen hakemusten käsittelyyn ja arkistointiin. Sähköisesti jätettyjen tukihakemusten osuus vuonna 2021 oli 93,4 %.

Pornaisten kunnan osuus yhteistoiminta-alueen kustannuksista vuonna 2021 oli 36 222 € (8,93 %). Kuntien kesken jaettava summa oli yhteensä 404 548,00 €.

8.1.7 Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimi	TP2020	TA2021	Muutos	MTA2021	TOT2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT					5 974		
TOIMINTAMENOT	-14 709 697	-13 609 605	-491 201	-14 100 806	-13 401 217	699 589	95,0 %
TOIMINTAKATE	-14 709 697	-13 609 605	-491 201	-14 100 806	-13 395 243	699 589	95,0 %

Talousarvion toteutuminen: Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset laskivat edelliseen vuoteen verrattuna johtuen Keusoten hyvästä tilinpäätöksestä 2021.

Keski-Uudenmaan Sote kuntayhtymän maksuosuus sisältäen erikoissairaanhoidon kustannukset oli 13.052.257 €, josta erikoissairaanhoidon osuus oli 5.616.508 €. Keusoten tilinpäätöksen 2021 hyvä tulos johtui pitkälti valtion maksamista koronatuista.

Alla olevassa taulukossa on esitetty koronavaikutukset kunnittain (lähde Keusote):

	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Nummijärvi	Pornaisten	Tuusula	Yhteensä
Tuotot	15,3 Me	14,7 Me	6,7 Me	14,0 Me	1,6 Me	12,5 Me	64,8 Me
Kulut	-10,8 Me	-10,6 Me	-4,7 Me	-8,7 Me	-1,0 Me	-8,1 Me	-43,9 Me
Netto	4,5 Me	4,1 Me	2,0 Me	5,2 Me	0,6 Me	4,3 Me	20,8 Me

Koronatuet maksettiin kuntayhtymälle laskennallisin perustein. Saatu tuki jaettiin pääosin kapitaatioperusteella jäsenkunnille (Pornaisten osuus 1,6 milj. euroa, 2020 kunta sai koronatukia arviolta n. 1,7 milj. euroa eli lähes vastaavan verran). Keusote sai koronatukia 20,8 miljoonaa euroa enemmän kuin mitä koronakustannukset olivat. Pornaisten lopullinen maksuosuus Keusotelle jäi näin ennakoitua pienemmäksi ja kunta saa palautusta maksamistaan ennakoista n. 0,4 miljoonaa euroa. Ilman valtion avustuksia Pornaisten kustannuksissa olisi ollut 4 % kasvu edelliseen vuoteen verrattuna.

Porvoon kaupungille maksettiin eläinlääkintähuollosta ja terveystalvonnasta n. 90.000 € (vuonna 2020: n. 87.000 €).

8.2 Kuntakehitystoimiala

Kuntakehitystoimialan tehtävänä on vastata kunnan kiinteän omaisuuden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta kunnan säännösten mukaan. Tehtäväalueeseen sisältyy myös kunnan keskitetyt ruoka- ja siivouspalvelut sekä ICT-palveluiden koordinointi.

Kuntakehitystoimialan tehtävänä on vastata kunnan kiinteän omaisuuden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta kunnan säännösten mukaan. Tehtäväalueeseen sisältyy myös kunnan keskitetyt ruoka- ja siivouspalvelut sekä ICT-palveluiden koordinointi.

Kuntakehitystoimiala	TP2020	TA2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
Myyntituotot	1 950 682	1 835 700		1 835 700	2 069 002	233 302	113 %
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	4 977	7 000		7 000	490	-6 510	7 %
Muut toimintatuotot	3 077 445	2 972 109		2 972 109	3 007 386	35 277	101 %
TOIMINTATULOT	5 033 104	4 814 809		4 814 809	5 076 878	262 069	105,4 %
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 082 879</i>	<i>3 006 509</i>		<i>3 006 509</i>	<i>3 062 842</i>	<i>56 333</i>	<i>102 %</i>
Henkilöstökulut	-900 254	-958 143		-958 143	-910 101	48 042	95 %
Palvelujen ostot	-1 625 706	-1 836 518	10 000	-1 826 518	-1 628 296	198 222	89 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-935 989	-987 350		-987 350	-1 128 520	-141 170	114 %
Avustukset	-52 481	-99 000		-99 000	-54 373	44 627	55 %
Muut toimintakulut	-187 074	-178 387		-178 387	-168 410	9 977	94 %
TOIMINTAMENOT	-3 701 504	-4 059 398	10 000	-4 049 398	-3 889 700	159 698	96,1 %
<i>josta sisäiset</i>	<i>-151 989</i>	<i>-117 572</i>		<i>-117 572</i>	<i>-156 132</i>	<i>-38 560</i>	<i>133 %</i>
TOIMINTAKATE	1 331 600	755 411	10 000	765 411	1 187 178	421 767	155,1 %

Talousarvion toteutuminen: Koko toimiala pysyi talousarviossa. Toimialan tulot toteutuivat 262 069 euroa yli budjetoidun (tot% 105,4) ja toimialan menot alittivat 159 698 euroa (tot% 96,1) budjetin.

Koronasta aiheutuvia suoria lisäkustannuksia kirjaantui toimialalle n. 15 000 euroa. Lisäkustannuksia syntyi ruoka- ja siivouspalveluille mm. puhdistusaineista ja tarvikkeista.

8.2.1 Tekninen hallinto

Tekninen hallinto	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	1 544	2 885		2 885	1 502	-1 383	
TOIMINTAMENOT	-663 978	-648 703	-27 680	-676 383	-664 425	11 958	98,2 %
TOIMINTAKATE	-662 434	-645 818	-27 680	-673 498	-662 923	10 575	98,4 %

Talousarvion toteutuminen: Tulosalue pysyi talousarviossa.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen maksuosuudet (410.562 €) sisältyvät teknisen hallinnon kustannuksiin yhteistoimintaosuutena.

Ympäristöohjelman tarkistustyöhön, ilmastovaikutusten arviointiin sekä uusiutuvan energian kuntakatselmukseen oli varattu 20.000 €:n määräraha palvelujen ostoon. Määräraha jäi käyttämättä ja siirtyi vuodelle 2022.

Kunnanhallituksen alaisuudessa kokoontui talousarviokaudella kuntakehitysjaosto, jonka tehtävänä on valmistella kuntakehityksen ja elinvoimaohjelman mukaisia tehtäviä. Kuntakehitysjaosto kokoontui 2 kertaa vuoden 2021 aikana.

TALOUSARVIOTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

STRATEGINEN TAVOITE: KUNNAN TUNNETTAVUUS		
Varmistamme monipuolisen tontti- ja asuntotarjonnan panostamalla kuntakeskuksen kehittämiseen sekä kyläkeskusten rakenteen tiivistämiseen erityisesti koulujen läheisyydessä.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Kaavoitusohjelman toteuttaminen	Asemakaavoitettuja omakoti- ja teollisuustontteja on riittävästi tarjolla	Pellavarinteen asemakaava-alueen 1. osan kunnallistekniikka on valmistunut (30 uutta tonttia).
Paikkatietoon perustuvan aineiston kerääminen ja ylläpito ajantasaisena.	Paikkatietojärjestelmän käyttöönotto	Paikkatietojärjestelmä on toiminnassa ja sitä on kehitetty edelleen vuoden 2021 aikana.
STRATEGINEN TAVOITE: KUNNALLISTEKNIIKAN JA VÄYLÄVERKOSTOJEN YLLÄPITO JA KEHITTÄMINEN		
Panostamme liikenneturvallisuuden parantamiseen kevyen liikenteen väylien suunnittelulla ja rakentamisella. Haemme aktiivisesti yhteistyökumppaneita osallistumaan liikenneväyliemme rahoittamiseen.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Katuja ja liikenneväyliä rakennetaan/korjataan korjaussuunnitelman/investointiohjelman mukaisesti	Korjaussuunnitelma/investointiohjelma	Pellavarinteen asemakaava- aluetta rakennetaan investointiohjelman mukaisesti.
Liikennemerkkien päivittäminen vastaamaan uuden tieliikennelain vaatimuksia.	Kunnan katualueiden liikennemerkkit vastaavat voimassa olevaa tieliikennelakia	Liikennemerkkien osalta muutokset tehty vuoden 2021 aikana.

8.2.2 Kaavoitus

Kaavoitus	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-57 306	-122 482	27 680	-94 802	-63 437	31 365	66,9 %
TOIMINTAKATE	-57 306	-122 482	27 680	-94 802	-63 437	31 365	66,9 %

Talousarvion toteutuminen: Kaavoitus pysyi talousarviossa. Toimintamenot alittivat 31 365 euroa (tot% 66,9) budjetin.

Vuoden 2021 aikana tuli lainvoimaiseksi Tamminiityn asemakaavamuutos sekä aloitettiin Kirkkotien katualueen asemakaavamuutos.

Luovutusvalmiit asemakaavatontit 31.12.2021

	kpl	rakennusoikeus m ²
Omakotitontit yhteensä	33	8545
Ylijoki	4	1199
Linnunlaulu	7	2465
Kartanorinne	3	1066
Pellavarinne	18	3518
Koskikaari	1	297
Rivitalotontit	4	5292
Yritystontit	2	1 651
Yritystontit / Portin alue	9	37 149
Kerrostalotontit	1	2 400

Vuoden 2021 aikana myytiin 11,5 omakotitonttia asemakaava-alueelta.

8.2.3 Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimi rakennuttaa, ylläpitää ja vuokraa kunnan toimialoille niiden toiminnan edellyttämiä tiloja. Tilat ovat toimintaan sopivia, tarkoituksenmukaisia, turvallisia, monikäyttöisiä ja kustannuksiltaan kilpailukykyisiä. Kiinteistötoimen alle kuuluvat vuokratilat ja ruoka- ja puhdistuspalvelut sekä rakennusten kunnossapito. Sisäisen vuokran periaate on ollut käytössä koko kunnan kiinteistökannassa vuoden 2013 alusta lukien.

Kiinteistötoimi	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	3 912 211	3 840 724		3 840 724	3 880 057	39 333	101,0 %
TOIMINTAMENOT	-2 059 909	-2 228 128		-2 228 128	-2 207 624	20 504	99,1 %
TOIMINTAKATE	1 852 302	1 612 596	0	1 612 596	1 672 433	59 837	103,7 %

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui lähes suunnitelman mukaisesti.

Toteutettuja suunnitelmallisia peruskorjaustöitä vuonna 2021 olivat:

Yhtenäiskoulu

- kameravalvontaa lisätty
- huoltomaalauksia sisätiloissa

Parkkojan koulu

- kameravalvontaa lisätty
- huoltomaalauksia sisätiloissa
- esikoulutilaan lisätty ilmalämpöpumppu

Mika Waltarin koulu

- ilmanvaihtojärjestelmän säätötyö
- liikuntasalin valaistus vaihdettu led-valaistukseen
- kameravalvontaa lisätty

Aurinkomäki

- julkisivumaalaus (Palvelutalo, Ryhmäkoti)

- Värttinän vuokra-asunnoissa sisätiloissa huoltomaalauksia

Terveysasema

- toimistoon lisätty ilmalämpöpumppu (jäähdytys)

Määrätavoitteet	TA 2021	TOT2021
Rakennuskanta		
Omat m2	29 362	29 362
Omat m3	139 597	139 597
Vuokratut (1.1.2021 K-U SOTE) m2	3 022	3022
Vuokratut (1.1.2021 K-U SOTE) m3	9 066	9066

8.2.4 Liikenneväylät ja yleiset alueet

Liikenneväylien ja yleisten alueiden tehtäviin kuuluu suunnitella, rakentaa ja ylläpitää asemakaava-alueiden katuverkkoa, viher- ja virkistysalueita sekä päättää kunnan myöntämistä yksityistieavustuksista.

Liikenneväylät, yleiset alueet	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	35				176	176	
TOIMINTAMENOT	-174 526	-336 500		-336 500	-229 885	106 615	68,3 %
TOIMINTAKATE	-174 491	-336 500	0	-336 500	-229 709	106 791	68,3 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintamenot alittivat 106 615 euroa (tot% 68,3) budjetin. Toimintamenoja pienensi suunniteltua alhaisemmat liikenneväylien ja yleisten alueiden talvikunnossapitotarpeet.

Liikenneväylät, yleiset alueet, maaperän puhdistus			
	TP2020	TA2021	TP2021
Kaavatiet km	15	16	16
Avustettavat yksityistiet km	134	134	134
Tievalaistuspisteitä kpl	1050	1115	1099

8.2.5 Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitos	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	1 075 585	936 200		936 200	1 147 835	211 635	122,6 %
TOIMINTAMENOT	-641 355	-577 950		-577 950	-643 895	-65 945	111,4 %
TOIMINTAKATE	434 230	358 250	0	358 250	503 940	145 690	140,7 %

Talousarvion toteutuminen: Vesihuoltolaitoksen tulot toteutuivat 211 635 euroa yli budjetoidun (tot% 122,6) ja menot ylittivät 65 945 euroa (tot% 111,4) budjetin.

Vesihuoltolain muutoksen (22.8.2014/681) mukaan kunnan tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto kunnan muista toiminnoista. Pornaisten kunnassa vesihuoltolaitos on eriytetty omaksi taseyksikökseen. Vesihuoltolaitoksen toiminta on raportoitu kokonaisuudessaan vesihuoltolaitoksen erillisessä toimintakertomuksessa.

8.2.6 Maa- ja metsätilat

Maa- ja metsätilat	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	43 730	35 000		35 000	47 308	12 308	135,2 %
TOIMINTAMENOT	-49 500	-30 200		-30 200	-6 352	23 848	21,0 %
TOIMINTAKATE	-5 770	4 800	0	4 800	40 956	36 156	853,3 %

Talousarvion toteutuminen: Tulosalueen tulot toteutuivat 12 308 euroa yli budjetoidun (tot% 135,2) ja menot alittivat 23 848 euroa (tot% 21,0) budjetin.

Suoritettu metsäsuunnitelman 2018-2027 mukaista metsän hoitoa.

8.2.7 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT							
TOIMINTAMENOT	-54 931	-115 435	10 000	-105 435	-74 081	31 354	70,3 %
TOIMINTAKATE	-54 931	-115 435	10 000	-105 435	-74 081	31 354	70,3 %

Talousarvion toteutuminen: Toimintamenot alittivat 31 354 euroa (tot% 70,3) budjetin

Rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluosasto on toiminut vuoden 2006 alusta alkaen neljän kunnan Askolan, Pornaisten, Pukkilan ja Myrskylän yhteistyönä. Askolan kunta on ns. isäntäkunta ja muut sopijakunnat ostavat palvelut isäntäkunnalta. Kustannukset jaetaan toteutuneiden lupamäärien ja muiden mitattavien suoritteiden perusteella, joista on sovittu yhteistyösopimuksessa.

Toimielimen talousarvio ja taloussuunnitelma tavoitteineen hyväksytään isäntäkunnan talousarvion käsittelyssä.

Rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojelu			
	TP2020	TA2021	TP2021
Myönnettyt			
Rakennus- ja toimenpideluvat	76	80	77
Ympäristöluvut	1	5	9
Maa-ainesluvut	0	5	3

8.3 Sivistystoimiala

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen, musiikki- ja kansalaisopiston sekä vapaa-aikapalvelujen asioista. Varhaiskasvatus siirtyi kunnan omaksi toiminnaksi 1.1.2019 alkaen.

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen, sekä vapaa-aikapalvelujen asioista. Varhaiskasvatus siirtyi kunnan omaksi toiminnaksi 1.1.2019 alkaen.

Sivistystoimiala	TP2020	TA2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
Myyntituotot	150 638	143 900	38 190	182 090	216 941	34 851	119 %
Maksutuotot	311 471	253 100		253 100	333 390	80 290	132 %
Tuet ja avustukset	192 673	272 500	12 000	284 500	325 606	41 106	114 %
Muut toimintatuotot	10 399	6 600		6 600	6 601	1	100 %
TOIMINTATULOT	665 181	676 100	50 190	726 290	882 538	156 248	121,5 %
<i>josta sisäiset</i>							
Henkilöstökulut	-6 628 231	-6 965 302	-20 000	-6 985 302	-7 060 397	-75 095	101 %
Palvelujen ostot	-2 089 227	-2 279 860		-2 279 860	-2 307 681	-27 821	101 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-360 467	-366 960	-4 000	-370 960	-364 280	6 680	98 %
Avustukset	-742 682	-730 000		-730 000	-597 061	132 939	82 %
Muut toimintakulut	-2 125 485	-2 036 262		-2 036 262	-2 070 784	-34 522	102 %
TOIMINTAMENOT	-11 946 092	-12 378 384	-24 000	-12 402 384	-12 400 203	2 181	100,0 %
<i>josta sisäiset</i>	<i>-2 851 868</i>	<i>-2 806 512</i>		<i>-2 806 512</i>	<i>-2 826 300</i>	<i>-19 788</i>	<i>100,7 %</i>
TOIMINTAKATE	-11 280 911	-11 702 284	26 190	-11 676 094	-11 517 665	158 429	98,6 %

Talousarvion toteutuminen:

Sivistystoimialan toteuman mukaan vuodelta 2021 toimintamenot olivat n. 2.000 euroa alle budjetoidun (tot% 100,0) ja toimintatulot ylittivät budjetoinnin n. 156.000 eurolla (tot% 121,5). Sivistystoimen toimintakatteen poikkeama oli 158.429 euroa muutettuun talousarvioon verrattuna toteuman ollessa 98,6 %.

Toimintatuottojen osalta talousarviota parempana ovat toteutuneet mm. varhaiskasvatusmaksut ja kotikuntakorvaustuotot. Varhaiskasvatusmaksutulojen osalta asiakastuotot ovat vähentyneet tulojen noston vuoksi elokuusta 2021 alkaen, mutta tulokertymä toteutui tästä huolimatta selvästi yli talousarvion kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmäärän kasvusta johtuen. Asiakasmäärän kasvu aiheutti kuitenkin sen, että varhaiskasvatuksen henkilöstömenot ylittivät talousarvioon varatun määrärahan.

Toimintamenoissa säästöä sivistystoimen osalta on tullut erityisesti vapaa-aikapalveluissa henkilöstön osalta, koska henkilöstövajetta oli alkuvuodesta 2021 niin vapaa-aikapalveluiden hallinnossa kuin liikuntapalveluissa. Myös esi- ja perusopetuksen menoissa on säästöä talousarvioon nähden mm. asiakaspalvelujen ostoissa (kotikuntakorvausmenot) ja koulukuljetusmenoissa. Kotikuntakorvausmenoja on edellisvuotta vähemmän, kun kunnan oppilaita on aiempaa vuotta vähemmän muiden kuntien oppilaitoksissa.

Vuoden 2021 aikana valtionavustusta sivistystoimen hankkeisiin saatiin liikunnallisen elämäntavan kehittämiseen (varhaiskasvatus sekä luonto- ja lähiliikunta) 32.000€, Suomen mallin mukaiseen lasten ja nuorten harrastetoiminnan kehittämiseen 20.000€, opetuksen kerhotoiminnan kehittämiseen 10.000€, koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseen 80.000€, oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamiseen 25.000€ sekä investointeihin esteettömään luontopolkuun 60.000€.

8.3.1 Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimen hallinto	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	51						
TOIMINTAMENOT	-134 034	-124 279		-124 279	-125 776	-1 497	101,2 %
TOIMINTAKATE	-133 983	-124 279	0	-124 279	-125 776	-1 497	101,2 %

Talousarvion toteutuminen:

Sivistystoimen hallinnon osalta toteuma oli talousarvion mukainen. Tulosalue sisältää käytännössä sivistyslautakunnan toimintaan liittyvät menot sekä sivistysjohtajan palkkakulut.

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN

Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021
Pornaisten kunnan hyvinvointisuunnitelma valmistuu vuonna 2021 osana koko kunnan strategiasuunnittelua	Suunnitelman valmistuminen	Vuoden 2021 aikana pidettiin touko- ja marraskuussa kunnan ja Keusoten miniseminaari, joka toimi suunnitelman yhteisen työstämisen käynnistykseenä. Suunnitelman työstöä jatketaan keväällä 2022 koko kunnan strategiavalmistelun pohjalta siten, että hyvinvointisuunnitelma tulee kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi kesäkuussa 2022.

8.3.2 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	276 920	276 300	12 000	288 300	393 796	105 496	136,6 %
TOIMINTAMENOT	-3 203 130	-3 235 351	-24 000	-3 259 351	-3 315 357	-56 006	101,7 %
TOIMINTAKATE	-2 926 210	-2 959 051	-12 000	-2 971 051	-2 921 561	49 490	98,3 %

Talousarvion toteutuminen:

Varhaiskasvatuksen toimintakate toteutui talousarviossa arvioitua parempana. Varhaiskasvatuksen osalta tulokertymä ylittyi selvästi vaikka 1.8.2021 voimaan tullut tulo- ja menojen muutos vähensi loppuvuoden maksutuottojen kertymää alkuvuoteen verrattuna. Vuoden 2021 aikana varhaiskasvatuksessa on tapahtunut lapsimäärissä siirtymää lasten hoidon tuilla toteutettavista toiminnoista kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Tästä syystä erityisesti henkilöstökulut toteutuivat yli budjetoidun n. 56.000 euroa. Myös palvelujen ostot sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat ovat kasvaneet lapsimäärän kasvaessa. Toisaalta lasten hoidon tuet toteutuivat selvästi alle budjetoidun.

Tavoitteiden osalta alkuvuonna 2021 jatkettiin varhaiskasvatussuunnitelman jalkauttamisen merkeissä. Tavoitteena on ollut kehittää varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintakulttuuria mm. koko henkilöstölle tarjottavien koulutuskokonaisuuksien kautta. Linnunlaulun päiväkodin laajennuksen valmistelua jatkettiin alkuvuodesta 2021 ja rakentaminen käynnistyi keväällä 2021. Laajennuksen käyttöönotto tapahtuu vaiheittain kevään 2022 aikana. Purettavan Aurinkolinnan päiväkodin toiminta on siirretty tilapäisesti Yhtenäiskoulun alueella sijaitsevaan Wanhan puukoulun rakennukseen, kunnes Linnunlaulun laajennus valmistuu.

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Yksityisen varhaiskasvatuksen laajuus pidetään suhteellisesti vuoden 2020 tasolla kokonaislapsimäärä huomioiden	Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä suhteessa koko kunnan lapsimäärään	Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä väheni kuudella yksityisessä perhepäivähoidossa, mutta kasvoi kolmella yksityisissä ryhmäperhepäiväkodeissa ja päiväkodeissa. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus koko varhaiskasvatuksen lapsimäärästä väheni kunnallisen varhaiskasvatuksen lapsimäärän käännettyä kasvuun.
STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTATAVAT JA AKTIVITEETIT		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Pornaisiin soveltuvan perheiden tukemisen mallin valmistuminen	Uusien toimintatapojen suunnitelma ja käyttöönotto	Vanhemmuuden tukemiseen liittyvä koulutuspäivä pidettiin 17.4. koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle, jolla parannetaan henkilöstön valmiuksia perheiden tukemiseen. Toimintatapoja otetaan käyttöön toimintakaudella 2021-22 hanketyöntekijän tukemana.
Pienryhmätoiminnan vakiintuminen kunnallisessa päiväkotitoiminnassa (toimintakulttuurin kehittäminen)	Uusien toimintatapojen suunnitelma ja käyttöönotto	Pienryhmätoiminta on otettu käyttöön kaikissa päiväkotiryhmissä Pornaisissa.
STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Avoimen toiminnan asiakasmäärän pitäminen nykyisellä tasolla kokonaislapsimäärän vähenemisestä huolimatta	Asiakaskäyntien lukumäärä	Koronan vuoksi avointa toimintaa ei pystytty järjestämään kevään 2021 aikana. Elo-syyskuun aikana toiminta järjestettiin ulkona. Osallistujamäärä on ulkotoiminnasta huolimatta ollut tilanne huomioiden korkea.

Mittareiden toteutuminen (lapsimäärät)

Pornaisten kunta/ kunnallinen varhaiskasvatus	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Päiväkotihoido	119	121	110	135
Perhepäivähoito	30	23	22	18
Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus	37	46	36	46
Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	186	190	168	199
Pornaisten kunta/ yksityinen varhaiskasvatus	TP 2020	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Päiväkotihoido/ryhmäperhepäivähoi to	48	34	42	37
Perhepäivähoito	24	17	20	11
Yksityinen varhaiskasvatus yht.	72	51	62	48
Varhaiskasvatus yht.	258	241	230	247

8.3.3 Esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetus	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	321 076	307 800	38 190	345 990	396 666	50 676	114,6 %
TOIMINTAMENOT	-7 840 951	-8 155 188		-8 155 188	-8 121 618	33 570	99,6 %
TOIMINTAKATE	-7 519 875	-7 847 388	38 190	-7 809 198	-7 724 952	84 246	98,9 %

Talousarvion toteutuminen:

Esi- ja perusopetuksen menot toteutuivat 33.570€ alle talousarvion, eli lähes täysin talousarvion mukaisesti. Toimintatuotot ovat toteutuneet yli talousarvion kotikuntakuntakorvauksista ja hanketuloista johtuen. Tavoitteiden osalta opetussuunnitelmaan liittyvää kehittämistyötä on jatkettu suunnitelman mukaan kouluttamalla henkilöstöä alueellisen hankkeen (Kaikille yhteinen koulu) kautta. Kehittämisen pääteemoina ovat yhdessä tekeminen sekä joustavat opetusjärjestelyt. Lisäksi opetuksen osalta alkuvuodesta valmistauduttiin oppivelvollisuuden laajentumisen tarvitsemiin järjestelyihin. Laajennettu oppivelvollisuutta koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 1.8.2021 alkaen.

Käytännössä koko vuoden 2021 toimittiin edelleen lähiopetuksessa osin tavanomaisesta poikkeavin järjestelyin koronaviruksen vuoksi. Maskeja on käytetty opetuksessa loppuvuodesta 2020 alkaen yläkoulun oppilaiden osalta ja tammikuusta 2021 alkaen 6. luokkalaisista alkaen. Opetusryhmien sekoittamista pyrittiin myös edelleen välttämään vuoden 2021 aikana.

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Yhtenäiskoulun alueen kehittämissuunnitelma valmistuu ja etenemisvaihtoehto valitaan	Suunnitelman valmistuminen Päätös etenemisen suunnasta	Kehittämissuunnitelman laatiminen käynnistyy keväällä 2022 tilojen kuntoon perustuvalla vaihtoehtoanalyysillä.
STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTATAVAT JA AKTIVITEETIT.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Yhteis- ja samanaikaisopettajuutena pidettyjen tuntien määrä kasvaa talousarviovuonna 2021 ja suunnitteluvuosilla 2022 ja 2023	Lukuvuosisuunnitelmaan kirjatut yhteis-/samanaikaisopetuksen tunnit	Koronasta johtuen yhteis-/samanaikaisopetusta ei käytännössä ole voinut toteuttaa suunnitellusti vuoden 2021 aikana.
Oppilaskohtaiset tietokoneet ovat käytössä kaikilla kunnan 6- luokan oppilailla lukuvuoden 2021-22 alusta	Oppilaskohtaisten koneiden määrä	Oppilaskohtaisten koneiden käyttöä valmisteltiin keväällä 2021 ja koneet otettiin käyttöön lukuvuoden 2021-22 alusta. Aiemmin kuntaan hankittujen koneiden vuoksi tavoite toteutui alun perin aiottua laajempaan, eli myös 3. luokkalaiset saivat henkilökohtaiset koneet alakoulun ajaksi alkaen lukuvuodesta 2021-22.
STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Opetettujen tuntien kokonaismäärä pienenee vuosittain tarkoituksenmukaisten ryhmäkokojen seurauksena opetuksen tuntikehyksen lisäyksistä huolimatta	Opetetut tunnit	Koronaviruksesta johtuen oppilaiden tukeen on lisätty tunteja (hankerahoituksella) vuoden 2021 aikana. Tuntien kokonaismäärä on lukuvuonna 21-22 n. 10 vuosiviikkotuntia suurempi verrattuna edelliseen lukuvuoteen.

Mittareiden toteutuminen

Oppilasmäärät/ koko kunta	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
OPPILASMÄÄRÄ 0-6	514	521	505	501
OPPILASMÄÄRÄ 7-9	282	252	247	245
OPPILASMÄÄRÄ YHT.	796	773	752	746

Oppilasmäärät/ kouluittain	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Parkkojan koulu 0-6	127	129	121	115
Mika Waltarin koulu 0-6	123	122	121	124
Pornaisten Yhtenäiskoulu 0-6	264	270	263	262
7-9	282	252	247	245
YHT.	546	522	510	507

8.3.4 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalveluihin kuuluvat kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut, musiikkioppilaitokset sekä kansalaisopisto.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	2 548	2 100		2 100	3 404	1 304	162,1 %
TOIMINTAMENOT	-398 972	-428 830		-428 830	-416 549	12 281	97,1 %
TOIMINTAKATE	-396 424	-426 730	0	-426 730	-413 145	13 585	96,8 %

Talousarvion toteutuminen:

Kulttuuripalvelut: Talousarviovuonna tehtiin tiivistä yhteistyötä kulttuuri kylässä –hankkeen kanssa, joka tuotti muun muassa kulttuuritapahtumia kunnan sivukylille. Lisäksi hanke toi uusia yhteistyökumppaneita ja auttoi verkostoitumaan laajemmin. Sanapalsti-tietokanta (www.sanapalsti.fi) laajeni entisestään, nyt avattuun arkisto-osioon on tallennettu muun muassa postikortteja, hääkutsuja, erilaisia esitteitä ja pienpainatteita. Osa arkisto-osan materiaalista on saatu kuntalaisilta ja osa on ollut jo olemassa kunnan omassa kotiseutukokoelmassa. Sanapalsti-tietokannan tekemisessä korostuu yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen, joka on yksi kulttuuritoimen perusperiaatteista.

Vallinnut pandemiatilanne pakotti osan kirjaston ja kulttuurin tapahtumista siirtymään verkkoon. Luennot ja musiikkiesitykset tavoittivat yli 50 000 katsojaa, joten digiloikka oli melkoinen pienelle kirjastolle. Verkon välityksellä tapahtumien saavutettavuus on parantunut ja entistä laajempi yleisö pääsee niistä nauttimaan. Uutena on kokeiltu myös virtuaalista taidenäyttelyä yhteistyössä Pornaisten kuvataiteilijoiden kanssa.

Kirjastotoimi: Talousarvio vuonna yksi tärkeimmistä asioista oli ”Kirja kohtaa lukijan” –hankkeeseen osallistuminen. Sen kautta saimme ja saamme myös jatkossa valtavasti tietoa, jota voimme hyödyntää kirjaston arjessa muun muassa aineiston hankintaa tehtäessä.

Koronavuosi näkyi kirjastossa siten, että loimme uutta osaamista vahvan, aiemman perustan päälle. Tästä esimerkkinä digiloikka, monikanavaisuus ja työtapojen uudistaminen. Kirjastoja ei suljettu kokonaan talousarviovuonna, koska kirjastot nähtiin yhteiskunnallisesti tärkeiksi paikoiksi, joita ei voi sulkea, koska ne tarjoavat ihmisille tärkeitä palveluita ja neuvontaa sekä opastusta, jota he eivät välttämättä saa muualta.

Vaikka kirjastoja ei suljettu kokonaan, kuten edellisenä vuonna, niin kirjastotoiminnalle asetettiin rajoituksia ja tämä näkyi esimerkiksi siinä, että fyysisen aineiston lainaus laski, osa suunnitelluista tapahtumista siirrettiin seuraavaan vuoteen. Toisaalta e-aineiston lainaus nousi ja kirjastoon pääsee verkon kautta 24/7. Asiakkaat ovat omaksuneet koronasta aiheutuneet uudistukset hyvin, tämä näkyy muun muassa verkkoluentojen katsojien määrässä sekä itsenäisesti tehtyjen varausten määrässä.

Kansalaisopisto: Palvelu ostetaan ostopalveluna Mäntsälän kansalaisopistolta. Kansalaisopiston toimintavuotta on edelleenkin varjostanut koronapandemia. Viranomaisten määräämät opetustoiminnan sulut sekä osallistujamäärien rajoitukset ovat vaikuttaneet opiskelijamääriin vähentävästi. Syksyllä opiskelijat ovat olleet varovaisia kursseille hakeutumisessa. Opetustuntien määrä väheni jonkin verran samoin toteutuneiden kurssien määrä. Keväällä toteutettiin etäopetuksen menetelmin kursseja, joihin oli mahdollista saada digineuvontaa. Liikunnan kurssilaisille annettiin mahdollisuus osallistua opiston järjestämille etäliikuntakursseille. Kädentaitojen kursseilla etäopetuksen järjestäminen koettiin hankalaksi. Kirjaston kanssa yhteistyössä on järjestetty historia ja- luontoaiheisia luentoja etä- ja hybridimenetelmin.

Musiikkiopisto: Palvelu ostetaan ostopalvelun Porvoonseudun musiikkiopistolta. Opisto tarjoaa perusopetusta, valmennusopetusta ja musiikkileikkikoulun. Yhteistyö päiväkotien kanssa on sujuvaa ja maksuttomassa musiikkileikkikoulussa on useita ryhmiä ja lapsia niissä on yli sata. Korona-aika on tuonut digiloikan myös musiikkiopistoon, sillä on esimerkiksi oma YouTube-kanava, joka tarjoaa laadukkaita musiikkiesityksiä. Lisäksi digitaalinen oppimisympäristön avulla voit opiskella musiikkia paikasta ja ajasta riippumatta.

TALOUSARVIOTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN

Arvioimme ja kehitämme kunnan omaa palvelutuotantoa yksityisen palvelutarjonnan rinnalla sekä yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä.

Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Osallistuminen paikallisten ja naapurikuntien kulttuuritoimijoiden tapaamisiin vähintään kaksi kertaa vuodessa.	Aville tehtävä vuositilasto.	Toteutunut.
Yhdessä Helle-kimpan kanssa palvelutuotannon kehittäminen, esimerkiksi ”kirja kohtaa lukijan” – hankkeen datan hyödyntäminen kirjaston työssä. Hankintaportaalin käyttöönotto.	Aville tehtävä vuositilasto. Hankkeiden loppuraporttien seuranta.	Toteutunut. Aiheesta on ollut useita seminaareja. Hankintaportaalista on sopimus allekirjoitettu. Käyttö viivästyi teknisten ongelmien takia. Käyttöönotto tulee olemaan alkuvuodesta 2022.
Kansalaisopisto toteuttaa vapaan sivistystyön lainsäädännön mukaista toimintaa Pornaisissa. Opiston tehtävänä on tarjota kaiken ikäisille	Toteutuneiden kurssien seuranta,	Aikuisten kurssit toteutuivat keväällä etäopetuksena. Taiteen perusopetuksen

kuntalaisille lähipalveluna mahdollisuutta aktiiviseen, elinikäiseen ja tavoitteelliseen opiskeluun ja harrastamiseen. Kansalaisopiston toiminnalle on tyypillistä vapaaehtoisuus, omaehtoinen oppiminen, kansalaisvalmiuksien kehittäminen ja kuntalaisten hyvinvoinnin sekä sosiaalisten verkostojen luominen ja tukeminen.	ovatko ne vastanneet asetettuja tavoitteita. Opetushallitukselle ja tilastokeskukselle tehtävät vuosiraportit.	kurssit saatiin toteutettua normaalisti. Syksyllä kaikki kurssit toteutuivat lähiopetuksena. Myös etäyhteydellä toteutettiin luontoja.
Musiikkiopisto haluaa olla kehittämässä kuntalaisten hyvinvointia esimerkiksi tarjoamalla tapahtumia, esityksiä ja konsertteja, joko järjestämällä niitä yksin tai yhdessä kunnan kanssa, riippuen käytössä olevista resursseista. Kulttuuritapahtuman mahdollinen livelähetys, mikäli resurssit ja asiaa koskevat säädökset antavat siihen mahdollisuuden. Vähintään kaksi laajaa kulttuuritapahtumaa vuosittain.	Aville, Opetushallitukselle ja Tilastokeskukselle tehtävät vuositilastot	Tavoite on toteutunut osittain. Opetus tapahtui lähi- ja etäopetuksena. Musiikkiopisto on tarjonnut Youtube-konsertteja (myös live-striimaus).

STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTATAVAT JA AKTIVITEETIT

Kehitämme uusia toimintatapoja sekä Pornaisten elinvoimaa lisääviä aktiviteetteja yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Hyödynnämme kehittämisessä kuntalaisten lisääntyneen aktiivisuuden ja tuemme hyvien hankkeiden toteutumista lisäämällä niille myös taloudellisia resursseja.

Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Sanapaltti-tietokannan sisällön laajentaminen arkisto-osioon, tämän osion rakentamiseen otetaan mukaan kuntalaiset.	Arkisto-osion laajuus vuoden lopussa.	Toteutunut.
Otamme kunnan asukkaat mukaan kirjastossa olevien näyttelyiden suunnitteluun.	Aville tehtävä vuositilasto.	Toteutunut osittain, ei niin laajasti kuin olimme ajatelleet.
Koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa pidetään yhteistyössä kuvataiteen maksuttomia työpajoja. Tämän yhteistyön tarkoituksena on tuoda tutuksi taiteen perusopetuksen kuvataiteen opetusta. Opisto järjestää kirjaston tiloissa keväisin kaksi näyttelyä, joista toinen on taiteen perusopetuksen kuvataiteen näyttely.	Seurataan työpajojen ja näyttelyiden toteutuminen vuositasona.	Koronatilanteen takia työpajoja ja näyttelyitä ei ole voitu toteuttaa. Eikä kouluilla ja varhaiskasvatuksessa ole voitu järjestää kuvataiteen työpajoja.
Musiikkiopisto lisää ja kasvattaa opetusta johdonmukaisesti Pornaisissa.	Musiikkileikkikoululaisten määrä kunnassa.	Tavoite on toteutunut yli alkuarvion. Musiikkileikkikoululaisia on 106 lasta. Musiikkiopistolla on useita ryhmiä (7-8) Linnunlaulun ja Aurinkolinnan päiväkodeissa. Yhteistyö päiväkotien kanssa on sujuvaa. Oppilaspaikat ovat täynnä (33 paikkaa). Lisäksi valmennusoppilaita on 12. Oppilaita on yhteensä 153 musiikin taiteen perusopetuksessa

STRATEGINEN TAVOITE: TOIMINTA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ

Kohdistamme erityisiä toimintapiteitä kunnan vetovoiman lisäämiseen, lapsiperheiden houkuttelemiseen ja muuttohalukkuuden lisäämiseen. Tavoitteenamme ovat kunnan väestön kasvu ja tarkoituksenmukaiset ryhmäkoot kunnan palvelutuotannossa.

Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021:
Kulttuuripalvelut jalkautuu ja tarjoaa toimintaa sekä verkossa että eri kunnan toimipisteissä.	Aville tehtävä vuositilasto.	Toteutunut osittain.
Kirjastopalvelujen toiminta- ja oppimisympäristö on verkossa käytössä 24/7.	Finna-raporttien seuranta: onko Helle-finna jouduttu ajamaan alas vuoden aikana, jolloin verkko ei ole ollut käytössä luvatus mukaisesti.	Toteutunut. Verkkoa ei ole jouduttu ajamaan täysin alas, vuoden aikana on ollut niin lyhyitä katkoksia, että ne eivät ole vaikuttaneet tietokannan käyttömukavuuteen asiakasnäkökulmasta katsottuna.
Kansalaisopiston uutena yhteistyökumppanina on kuntalaisten muodostama luonto- ja ympäristöasioihin keskittyvä ryhmä.	Opetushallitukselle ja tilastokeskukselle tehtävät vuosiraportit: onko ryhmä perustettu ja montako kertaa se on toiminut.	Tavoite toteutunut osittain. Yhteistyössä järjestetty yksi luento, jota oli mahdollisuus myös seurata etänä.
Valtionvarainministeriön rahoittaman musiikkiopiston digihankkeen testaaminen.	Hankkeen raportin seuranta: onko testaaminen onnistunut ja otetaanko hanke käyttöön vakinaisesti.	Hanke on käynnissä ja soitinesittelyvideoita on kuvattu. Digitaalista oppimisympäristöä – ja alustaa visualisoidaan. Hankkeen lanseeraus on kesken. Hanke päättyy vuoden 2021 lopulla. VM rahoitus on yhteensä kahden vuoden aikana 155 800 euroa.

Mittarit

	TP 2020	TP 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Näyttelyitä Pellavasalissa	12	5	10	10	10
Kirjaston aukiolotunnit/kk/ka	156	181	181	181	181
Kirjaston kokonaislainaus	57 209	48 267	55 000	55 500	56 000
Kansalaisopisto					
Tunteja Pornaisissa	992	809	1 000	1 000	1 000
Opiskelijoita Pornaisissa	435	251	400	400	400
Kursseja Pornaisissa	53	39	45	45	45

Musiikkiopisto					
Varsinaiset oppilaat	36	33	32	33	34
Muut oppilaat	77	120	75	65	65
Viikkotunnit	32	49	35	35	35
Vuositunnit	1 120	1 715	1 225	1 225	1 225
Opetusviikkoja	35	35	35	35	35

8.3.5 Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut sisältävät vapaa-aikapalveluiden hallinnon, Isojärven leirimajan, nuoriso- ja liikuntapalvelut.

Vapaa-aikapalvelut	TP 2020	TA 2021	Muutos	MTA2021	TP 2021	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATULOT	64 586	89 900		89 900	88 673	-1 227	98,6 %
TOIMINTAMENOT	-369 005	-434 736		-434 736	-420 902	13 834	96,8 %
TOIMINTAKATE	-304 419	-344 836	0	-344 836	-332 229	12 607	96,3 %

Talousarvion toteutuminen:

Vapaa-aikapalveluiden toimintakausi 2021 oli hyvin poikkeuksellinen. Toimintaa jouduttiin sopeuttamaan koronapandemian ja henkilöstömuutosten vuoksi. Vapaa-aikapalvelut toimi alkuvuoden ilman vapaa-aikapalveluiden päällikköä. Uusi päällikkö aloitti huhtikuussa. Lisäksi vapaa-aikapalveluissa aloitti syksyllä uusi Pornaisten mallin hanketyöntekijä. Uusi hanke lisäsi hallinnon kuluja. Mallin mukaisia harrastetunteja järjestettiin syksyn aikana kaikilla kouluilla kahdella kerhokaudella. Alakouluilla järjestettiin yhteensä 12 kerhoa ja yläkoululla 3 kerhoa. Lapsia ja nuoria oli kerhoissa 6-15 / ryhmä.

Koronapandemiasta johtuen keväällä ei pystytty järjestämään aikuisten ja ikääntyneiden ryhmäliikuntaa tai tapahtumia. Syksyllä toiminta saatiin käynnistymään lähes normaalilla tavalla, mutta loppuvuodesta liikuntatilat jouduttiin sulkemaan uudelleen. Toiminnan ollessa normaalia osanottajia oli 90 % varausasteeseen verrattaessa. Uutuuksina tarjottiin viikoittain vauvajumppaa, tasapaino- ja voimaharjoittelua ikääntyneille sekä perheliikuntaa.

Sulkujen aikana toimintaa toteutettiin digitaalisesti etäjumppien avulla ja kokoontumisrajoitusten puitteissa ulkona. Keväällä etäjumppia järjestettiin sosiaalisessa mediassa live stream-tunteina. Syksyllä digitaaliset liikuntapalvelut siirrettiin kunnan nettisivuille omalle Hyvinvointikanavalle. Monipuolista lähi- ja luontoliikuntaa järjestettiin eri puolella kuntaa kaiken ikäisille. Tavoitteena oli aktivoida ja kannustaa myös omatoimiseen liikkumiseen lähi- ja luontoliikuntapaikoilla.

Nuorisotalo Ponulla kokeiltiin erilaisia malleja ikärajoihin. Porrastettujen ikärajojen ansiosta toimintaa on tasapuolisesti eri-ikäisille nuorille. Aseman lasten kanssa aloitetun yhteistyön kautta parannettiin nuorisopalveluiden saavutettavuutta ja nuorten osallisuutta. Koronapandemian aikana aloitettu verkkonuorisotyö on vakiinnuttanut paikkansa tiistai-illoissa Discordissa. Lisäksi Pornaisten nuorisopalvelut aloitti yhteistyössä Keusoten ja muiden Keski-Uudenmaan kuntien kanssa nuorten auttavan chat-palvelun kehittämisen. Etsivä nuorisotyöntekijä tavoitti säännöllisellä jalkautumisella sekä verkkonuorisotyöllä selvästi aiempaa enempää nuoria. Rekrytapahtumia järjestettiin Ohjaamossa ensimmäistä kertaa ilman velvoittavuutta. Näin huomioitiin aikaisempaa paremmin työvoiman tarve ja työttömien työnhakijoiden taustakoulutukset ja toiveet työelämän suhteen.

Pornaisten mediapajan opinnollistaminen aloitettiin syksyllä. Opinnollistamisen ensimmäisessä vaiheessa tunnistettiin media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinnon osia sekä yhteisiin opintoihin kuuluvia osia. Syksyllä 2021 OKM eväsi Pornaisten mediapajalta valtionavustuskelpoisuuden, minkä seurauksena paja ei voi hakea valtionavustusta vuonna 2022. Syynä olivat ympärivuotiseen toimintaan riittämättömät tilat sekä puutteelliset resurssit.

Isojärven leirimajan saunarakennus oli pois käytöstä lokakuusta alkaen vesivahingon vuoksi. Asiakkaat saivat hyvitystä 30 % vuokrahinnasta. Saunaremontti ei juurikaan vähentänyt käyttömääriä.

TALOUSARVIOTAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN		
Arvioimme ja kehitämme kunnan omaa palvelutuotantoa yksityisen palvelutarjonnan rinnalla sekä yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021
Nuorisopalvelujen saavutettavuutta parannetaan jalkautumalla nuorten luonnollisiin toiminta- ja ajanviettoympäristöihin. Tavoitteena on osallistumisen kynnyksen madaltaminen niin, että yhä useampi nuori löytää nuorisotyön palveluiden pariin. Saavutettavuutta parannetaan myös tehokkaalla viestinnällä sosiaalisessa mediassa.	Jalkautumisten määrä/kohdattujen nuorten määrä yhteensä	Livenä 33 / 500 Verkossa 37 / 259
Seinättömän nuorten työpaja ja ohjaamo toiminnan menetelmät vakiinnutetaan yhdessä yritysten, muiden kuntien ja kunnan hallintokuntien kanssa yhteistyössä. Painopisteenä ovat hyvinvointiohjelman mukaisesti ennaltaehkäisevä ja matalankynnyksen tuen kehittäminen auttamaan nuoria elämän muutuskohdissa.	Yhteistyöprojektien määrä. Asiakkaiden ohjautuminen ohjaamosta ja työpajalta eteenpäin.	16 + 95 +3
STRATEGINEN TAVOITE: PANOSTUS KASVUN JA OPPIMISEN KOKONAISUUDEN SUJUVUUTEEN		
Arvioimme ja kehitämme kunnan omaa palvelutuotantoa yksityisen palvelutarjonnan rinnalla sekä yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.		
Vuositavoite:	Mittari:	Toteutuma 31.12.2021
Tavoitteena on hyvinvointiohjelman mukaisesti mahdollistaa ja kannustaa erilaisin keinoin monipuolinen omaehtoinen liikunta kaikenikäisille kuntalaisille. Luonto- ja lähiliikuntahankkeelle haetaan jatkoa vuodelle 2021.	Luonto- ja lähiliikuntahankkeen toteutuminen	Käynnistetty
Hyvinvointineuvontaa kehitetään tavoittamaan kaikki kohderyhmät markkinoimalla toimintaa ja lisäämällä monialaista yhteistyötä. Työterveyshuolto ja terveystoimi ovat sitoutuneita ohjaamaan asiakkaita hyvinvointineuvonnan piiriin. Tulevana kautena tavoitteena on saada myös kouluterveydenhuolto mukaan.	Hyvinvointineuvonnan asiakkaiden määrä ja yhteistyön aloittaminen kouluterveyden-huollon kanssa	49 Yhteistyö kouluterveydenhuollon kanssa käynnistetty
Ikäihmisten sekä vammaisten liikuntapalveluja parannetaan vastaamaan paremmin erityisryhmien tarpeita ja toiveita. Ikäihmisten osallistumisen kynnystä madalletaan ja vammaiset henkilöt saavan ilmaisen kulkuoikeuden kuntosalille.	Ikäihmisille suunnatun palautekyselyn vastaukset koskien liikuntapalveluja ja eläkeläistreffien toteutuminen. Vammaisten henkilöiden kuntosalimaksun vapautuminen.	Toteutettu Toteutettu. Uusi hinnasto voimaan 1.1.2022 alkaen

Mittarit

NUORISOPALVELUT	2019	2020	2021
Nuorisotalo PoNUn kävijämäärä ka. / kerta	24	15	20
Nuorisotalon aukiolotunnit (vuosi)	595	442	595
Leirit, retket, tapahtumat: (krt / osallistujamäärä hlö)	9 / 170	1 / 15 (Covid-19)	3 / 40 (Covid-19)
Koulunuorisotyö: - Kertoja: - Osallistujia:	2 30	4 (Covid-19) 175	(Covid-19)
Verkkonuorisotyö - Kertoja - Osallistujat:	-	-	37 259
Jalkautumiset: - Kerrat - Tavoittanut - Kontaktointi	- - -	6 (Covid-19) - -	33
Työpaja - Asiakkaat - Eteenpäin ohjautuneet	8 5	9 5	6 3
Etsivä nuorisotyö - Tavoittanut - Kontaktointi	29 90	42 44	79 80
Ohjaamo - Yhteensä: - Yksilöasiakkaat - Ryhmät - Osallistujat - Yhteistyöprojektit	ei aset.	69 44 2 25 2 (Covid-19)	95 90 3 15 16

LIIKUNTAPALVELUT	2019	2020	2021
Ohjattu ryhmäliikunta			
• Tunteja:	8	11	12
• Osallistujia:	57	143	198
Lähi- ja luontoliikunta:			
• Ryhmiä:	1	1	4
• Osallistujia:	24	20	60
Erityisliikunta			
• Ryhmiä:	1	1	1
• Osallistujia:	12	10	15
Kuntosaliryhmät			
• Ryhmiä:	3	3	3
• Osallistujia:	25	24	37
Leirit, retket ja tapahtumat			
• Kertoja:	4	1 Covid-19	2
• Osallistujia:	113	58 Covid-19	74
Kurssit			
• Kursseja:	8	7	10
• Osallistujia:	96	95	128
Digijumpat:			
• Videoita yhteensä:	-	26	38
• Katsontakerrat:		2723	6735
Hyvinvointineuvonta			
• Uudet:	10	12	12
• Yhteensä:			49

TILOJEN KÄYTTÖASTE	2019	2020	2021
Yhtenäiskoulun liikuntasali	64%	80 %	59%
Parkkojan liikuntasali	59%	84%	61%
Waltarin liikuntasali	54%	80%	57%
Isojärven leirimaja			
• Vuokrauspäivät	176	111	158
• Käyttöaste	48 %	30 %	43%
Yhtenäiskoulun kuntosali (avaimet kpl)	110	80	92
Avanto (avaimet kpl)	18	30	43

9. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Ulkoinen/Sisäinen	Alkup TA2021	TA muutos	MTA2021	Toteutuma	Poikkeama	Tot%
TOIMINTATUOTOT	5 900 109 €	58 290 €	5 958 399 €	6 550 275 €	-591 876 €	109,93 %
MYYNITUOTOT	1 979 600 €	38 190 €	2 017 790 €	2 285 943 €	-268 153 €	113,29 %
MAKSUTUOTOT	253 100 €		253 100 €	334 453 €	-81 353 €	132,14 %
TUET JA AVUSTUKSET	333 000 €	20 100 €	353 100 €	413 194 €	-60 094 €	117,02 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 334 409 €		3 334 409 €	3 516 686 €	-182 277 €	105,47 %
TOIMINTAKULUT/MENOT	-31 825 072 €	-583 201 €	-32 408 273 €	-31 510 814 €	-897 459 €	97,23 %
HENKILÖSTÖKULUT	-8 820 362 €	-25 500 €	-8 845 862 €	-8 839 676 €	-6 186 €	99,93 %
PALVELUJEN OSTOT	-18 081 371 €	-491 201 €	-18 572 572 €	-17 707 108 €	-865 464 €	95,34 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 380 965 €	-6 500 €	-1 387 465 €	-1 536 396 €	148 931 €	110,73 %
AVUSTUKSET	-1 216 000 €	-60 000 €	-1 276 000 €	-1 093 074 €	-182 926 €	85,66 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 326 374 €		-2 326 374 €	-2 334 560 €	8 186 €	100,35 %
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-25 924 963 €	-524 911 €	-26 449 874 €	-24 960 539 €	-1 489 336 €	94,37 %
VEROTULOT	20 781 000 €	794 000 €	21 575 000 €	21 688 020 €	-113 020 €	100,52 %
VALTIONOSUUDET	6 217 900 €	5 211 €	6 223 111 €	6 220 644 €	2 467 €	99,96 %
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-59 350 €		-59 350 €	-37 019 €	-22 331 €	62,37 %
KORKOTUOTOT	45 650 €		45 650 €	2 345 €	43 305 €	5,14 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 300 €		2 300 €	39 646 €	-37 346 €	1 723,73 %
KORKOKULUT	-102 600 €		-102 600 €	-75 712 €	-26 888 €	73,79 %
MUUT RAHOITUSKULUT	-4 700 €		-4 700 €	-3 298 €	-1 402 €	70,18 %
VUOSIKATE	1 014 587 €	274 300 €	1 288 887 €	2 911 106 €	-1 622 219 €	225,86 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 605 141 €		-1 605 141 €	-1 608 382 €	3 241 €	100,20 %
TILIKAUDEN TULOS	-590 554 €	274 300 €	-316 254 €	1 302 725 €	-1 618 979 €	-411,92 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-590 554 €	274 300 €	-316 254 €	1 302 725 €	-1 618 979 €	-411,92 %

Toimintatuotot toteutuivat selvästi alkuperäistä talousarviota parempina. Muutettuun talousarvioonkin verrattuna toimintatuottoja saatiin 0,5 miljoonaa euroa enemmän, johtuen pääosin maaomaisuuden myyntivoitoista sekä vesi- ja jätevesimaksutulojen ja varhaiskasvatusmaksujen ennakoitua paremmasta kertymästä. Toimintakulut toteutuivat n. miljoona euroa muutettua talousarviota alhaisimpina. Toimintakulujen toteutumaan vaikutti erityisesti sosiaali- ja terveysmenojen toteutuminen selvästi muutettua talousarviota paremmin.

Verotulot toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisena. Verotulojen kasvu edelliseen vuoteen oli kuitenkin varsin maltillinen. Verotettavat ansiotulot kasvoivat vain 2 % edelliseen vuoteen. Yhteisöverotuottojen kasvu oli heikko ottaen huomioon, että kuntien jako-osuuksia korotettiin tilapäisesti 10 % tasoittamaan koronavaikutuksia.

	Alkup TA2021	TA muutokset	MTA 2021	TOT 2021	Poikkeama	TOT %
VEROTULOT	20 781 000 €	794 000 €	21 575 000 €	21 688 020 €	113 020 €	100,5 %
Kunnan tulovero	18 790 000 €	798 000 €	19 588 000 €	19 766 666 €	178 666 €	100,9 %
Kiinteistövero	1 284 000 €	-111 000 €	1 173 000 €	1 191 590 €	18 590 €	101,6 %
Osuus yhteisöveron tuotosta	707 000 €	107 000 €	814 000 €	729 764 €	-84 236 €	89,7 %

Vuosi	Tulovero%	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos %
2017	20,5	115 136	3
2018	20,5	117 876	2
2019	20,5	87 195	-26
2020	20,5	89 460	3
2021	20,5	91 348	2

Kiinteistövero	%
Vakituiset asuinrakennukset	0,5
Muut asuinrakennukset	1,0
Yleinen kiinteistövero	1,0
Rakentamattomat rakennuspaikat	4,0
Voimalaitokset	1,0
Maamiesseuran, nuorisoseuran ja työväenyhdistyksen omistamat yhdistys- ja seuratalot	0,0

Valtionosuudet toteutuivat lähes alkuperäisen talousarvion suuruksena.

	Alkup TA2021	TA muutokset	TA 2021	TOT 2021	Poikkeama	TOT %
Valtionosuudet						
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	5 459 984 €	5 917 €	5 465 901 €	5 463 426 €	-2 475 €	100
Opetus- ja kultt.toimen muut valtionos.	-1 222 773 €	-26 913 €	-1 249 686 €	-1 249 674 €	12 €	100
Verotulomenetysten korvaus	1 980 689 €	26 207 €	2 006 896 €	2 006 892 €	-4 €	100
Yhteensä	6 217 900 €	5 211 €	6 223 111 €	6 220 644 €	-2 467 €	100 %

10. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

INVESTOINTIOSA	TA 2021	Muutos	MTA	Tot 2021	Poikkeama	Tot%
Talonrakennus	-2 170 000,00	-85 000,00	-2 255 000,00	-1 360 870,31	-894 129,69	60 %
Kiinteistöjen perusparannus	-325 000,00	-85 000,00	-410 000,00	-171 627,67	-238 372,33	42 %
Kiinteistöt perusparannukset	-50 000,00		-50 000,00	0,00	-50 000,00	0 %
Kunnanvirasto salaojat ja piha-alueet	-25 000,00		-25 000,00	-7 008,10	-17 991,90	28 %
Aurinkomäki ilmanvaihto	-50 000,00		-50 000,00	0,00	-50 000,00	0 %
Kirjasto ilmanvaihto	-40 000,00		-40 000,00	-18 551,98	-21 448,02	46 %
Leirimaja korjaukset	-20 000,00		-20 000,00	0,00	-20 000,00	0 %
Yhtenäiskoulun kunto- ja peruskorjaus	-40 000,00		-40 000,00	0,00	-40 000,00	0 %
Kunnanvirasto julkisivu	-50 000,00	-65 000,00	-115 000,00	-137 126,63	22 126,63	119 %
Aurinkomäen LVIS-saneeraus	-50 000,00		-50 000,00	0,00	-50 000,00	0 %
Parkkojan koulun lämmityskattila	0,00	-20 000,00	-20 000,00	-8 940,96	-11 059,04	45 %
Koulutilojen rakentaminen	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0 %
Oppimisymp.kehitt tilamuutokset	-20 000,00		-20 000,00	0,00	-20 000,00	0 %
Yhtenäiskoulu kotitalousluokka	-80 000,00		-80 000,00	0,00	-80 000,00	0 %
Uudisrakentaminen	-1 745 000,00	0,00	-1 745 000,00	-1 189 242,64	-555 757,36	68 %
Monitoimihalli	-20 000,00		-20 000,00	-2 000,00	-18 000,00	10 %
Linnunlaulun laajennus	-1 700 000,00		-1 700 000,00	-1 186 073,29	-513 926,71	70 %
Aurinkolinna tekninen tila	0,00		0,00	0,00	0,00	-
Nuorten oleskelukatos	-25 000,00		-25 000,00	-1 169,35	-23 830,65	5 %

Kiinteistöt, perusparannus

Merkittävin kiinteistöihin kohdistuva perusparannus vuonna 2021 oli kunnanviraston julkisivuremontin saattaminen loppuun. Remontti aloitettiin vuonna 2020.

Kirjaston ilmanvaihdon jäähdytys toteutettiin vuonna 2021. Aurinkomäen palveluasuntojen ilmanvaihdon jäähdytyksen investointia jouduttiin lykkäämään koronarajoitusten vuoksi. Hanke etenee vuoden 2022 aikana suunnittelun osalta.

Koulutilojen rakentaminen

Yhtenäiskoulun kotitalousluokan saneerauksen osalta pääpiirustukset laadittiin ja rakennuslupa haettiin vuonna 2021. Saneeraus toteutetaan vuonna 2022.

Uudisrakentaminen

Linnunlaulun päiväkodin laajennusta rakennettiin vuoden 2021 aikana ja kohde valmistuu vuoden 2022 keväällä. Hankkeen kustannusarvio kokonaisuutenaan on 2,1 miljoonaa euroa, vuoden 2021 osalta hankkeen kustannukset olivat n. 1,2 miljoonaa euroa. Hanke on toteutumassa kustannusarviossa.

Nuorten oleskelukatoksen toteuttaminen siirrettiin vuodelle 2022.

INVESTOINTIOSA	TA 2021	Muutos	MTA	Tot 2021	Poikkeama	Tot%
Maa- ja vesirakennushankkeet	-1 550 000,00	-190 000,00	-1 740 000,00	-799 992,15	-940 007,85	46 %
Kadut ja kevyenliikenteen väylät	-955 000,00	0,00	-955 000,00	-378 045,48	-576 954,52	40 %
Liikenneympyrä	-130 000,00		-130 000,00	-1 200,00	-128 800,00	1 %
Parkkoja sähköautojen latauspisteet	0,00		0,00	0,00	0,00	-
Visertäjänkuja Linnunlaulu	0,00		0,00	0,00	0,00	-
Kartanonrinteen laajennus	0,00		0,00	0,00	0,00	-
Jyrkätien alkupää	0,00		0,00	0,00	0,00	-
Anttilantie ja MW sähköau.latauspisteet	-50 000,00		-50 000,00	0,00	-50 000,00	0 %
Muu korjausvaraus	-40 000,00		-40 000,00	0,00	-40 000,00	0 %
Helsingintie kevyenliikenteenväylä	-500 000,00		-500 000,00	-212 936,28	-287 063,72	43 %
Keskustan ympäristö ja torialue	-15 000,00		-15 000,00	0,00	-15 000,00	0 %
Laidunalue 1.vaihe	-150 000,00		-150 000,00	-163 909,20	13 909,20	109 %
Kevyenliikenteenväylät	-50 000,00		-50 000,00	0,00	-50 000,00	0 %
Kirkko/Aurinkomäki pysäköintialue	-20 000,00		-20 000,00	0,00	-20 000,00	0 %
Liikuntapaikkarakentaminen	-150 000,00	-160 000,00	-310 000,00	-216 984,73	-93 015,27	70 %
Koiran ulkoilutusreitti ja uimapaikka	-20 000,00		-20 000,00	0,00	-20 000,00	0 %
Ulkoilureitistöt ja laiturit	0,00		0,00	0,00	0,00	-
Liikuntapaikat varaus	-10 000,00		-10 000,00	0,00	-10 000,00	0 %
Pump-track-rata	0,00		0,00	0,00	0,00	-
Kuntoradan pysäköintialue	-9 000,00		-9 000,00	0,00	-9 000,00	0 %
Kuntoilulaitteet (kuntoradan.pysäk alue)	-11 000,00		-11 000,00	-11 240,00	240,00	102 %
Halkian urheilukentän laajennus	-30 000,00		-30 000,00	-9 238,00	-20 762,00	31 %
Liikuntaesteisille luontopolku	-70 000,00	-135 000,00	-205 000,00	-140 868,18	-64 131,82	69 %
<i>tulot</i>		<i>60 000,00</i>	<i>60 000,00</i>		<i>60 000,00</i>	0 %
Parkkoja lähiliikuntapaikka	0,00	-15 000,00	-15 000,00	-13 035,90	-1 964,10	87 %
Kuntorata	0,00	-70 000,00	-70 000,00	-46 602,65	-23 397,35	67 %
<i>tulot</i>				<i>4 000,00</i>	<i>-4 000,00</i>	-
Vesi- ja viemärilaitos	-445 000,00	-30 000,00	-475 000,00	-204 961,94	-270 038,06	43 %
Vesihuoltoverkoston runkoventtiilikorjaukset	-30 000,00		-30 000,00	0,00	-30 000,00	0 %
Vesiverkoston vuotovesikorjaukset	-25 000,00		-25 000,00	0,00	-25 000,00	0 %
Laidunalueen kunnallistekniikka	-200 000,00	-20 000,00	-220 000,00	-173 001,34	-46 998,66	79 %
Asemakaavan laajennusalueet	0,00		0,00	0,00	0,00	-
Vesilaitoksen automaatiotyöt	-15 000,00	-10 000,00	-25 000,00	-20 630,60	-4 369,40	83 %
Paineenkorotusaseman suunnittelu (jokelan seutu)	-15 000,00		-15 000,00	-11 330,00	-3 670,00	76 %
Vedenottamoiden saneeraussuunnittelu (ilmastus)	-50 000,00		-50 000,00	0,00	-50 000,00	0 %
Nummenmaan vedenottamon saneeraus	-110 000,00		-110 000,00	0,00	-110 000,00	0 %
Maa- ja vesirakennushankkeet yhteensä						
Tulot	0,00	60 000,00	60 000,00	4 000,00	-4 000,00	7 %
Menot	-1 550 000,00	-250 000,00	-1 800 000,00	-803 992,15	-936 007,85	45 %
Netto	-1 550 000,00	-190 000,00	-1 740 000,00	-799 992,15	-940 007,85	46 %

Kadut ja kevyenliikenteen väylät

Helsingintien kevyenliikenteen väylän rakentaminen aloitettiin vuonna 2021 ja hanke valmistuu vuoden 2022 aikana.

Liikenneympyrän ja Kirkon parkkialueen rakentamissuunnitelmien laadinta ja toteutus siirretty vuodelle 2022.

Parkkojen ja Mika Waltarin koulujen sähköautojen latauspisteitä ei toteutettu vuonna 2021.

Laidunalueen 1. vaiheen kunnallistekniikan rakentaminen valmistui vuonna 2021.

Liikuntapaikkarakentaminen

Kotojärven kuntoradan esteettömän luontopolun maanrakennustyöt valmistuivat vuonna 2021.

Halkian urheilukentän laajennustyöt aloitettiin vuonna 2021.

Vesi- ja viemärilaitos

Laidunalueen kunnallistekniikka valmistui vuoden 2021 aikana.

Vesilaitoksen automaatiouudistus valmistui vuoden 2021 aikana.

Nummenmaan vedenottamon saneeraus kilpailutettiin vuoden 2021 aikana, mutta tarjouksia ei saatu, joten toteutus siirtyi vuodelle 2022.

Jokelan seudun paineenkorotusaseman suunnittelu toteutettiin pääosin loppuvuodesta 2021. Toteutus tehdään vuoden 2022 aikana.

INVESTOINTIOSA	TA 2021	Muutos	MTA	Tot 2021	Poikkeama	Tot%
Kiinteistöjen osto/myynti	-335 000,00	0,00	-335 000,00	9 265,67	-344 265,67	-3 %
Kiinteistöjen osto/myynti	-335 000,00	0,00	-335 000,00	9 265,67	-344 265,67	-3 %
Maan osto	-200 000,00		-200 000,00	0,00	-200 000,00	0 %
Tontin jalostaminen	-35 000,00		-35 000,00	0,00	-35 000,00	0 %
Tontti/kiinteistö myynti	20 000,00		20 000,00	9 265,67	10 734,33	46 %
Aurinkolinnan purku	-120 000,00		-120 000,00	0,00	-120 000,00	0 %

Kiinteistöjen osto/myynti

Varaus tontin jalostamiseen (Pornaisten Portti) on siirretty käytettäväksi tarvittaessa vuonna 2022.

Aurinkolinnan päiväkodin purkua varten varattiin talousarvioon 2021 määräraha 120.000 euroa. Purkua ei toteutettu vielä 2021, vaan se siirrettiin kuluvan vuoden puolelle. Talousarvioon 2022 sisältyykin 170.000 euron määräraha tähän tarkoitukseen.

INVESTOINTIOSA	TA 2021	Muutos	MTA	Tot 2021	Poikkeama	Tot%
Irtain omaisuus	-89 000,00	0,00	-89 000,00	-69 010,64	-19 989,36	78 %
Kunnanhallitus	-39 000,00	0,00	-39 000,00	-33 967,02	-5 032,98	87 %
Tukiasemat ja verkkoasemien vaihto	-39 000,00		-39 000,00	-33 967,02	-5 032,98	87 %
Arkistotilat	0,00		0,00	0,00	0,00	-
Sivistystoimi	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-35 043,62	-14 956,38	70 %
Teknisen työn luokka Parkkoja ja työturvall.parantaminen	-30 000,00		-30 000,00	0,00	-30 000,00	0 %
Oppimisympäristöt kalustaminen	-20 000,00		-20 000,00	-35 043,62	15 043,62	175 %
Linnunlaulun ensikalustus	0,00		0,00	0,00	0,00	-

Kunnanhallitus

Talousarvioon varatut tukiasemien ja verkkoasemien vaihto toteutettiin.

Sivistyslautakunta

Parkkojen koulun teknisen työn luokan uudistaminen ja työturvallisuuden parantamisen toteuttaminen siirtyi vuodelle 2022.

INVESTOINTIOSA	TA 2021	Muutos	MTA	Tot 2021	Poikkeama	Tot%
Aineeton omaisuus	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-24 110,50	-15 889,50	60 %
Kunnanhallitus	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-24 110,50	9 110,50	161 %
Sähköiset palvelut	-15 000,00		-15 000,00	-24 110,50	9 110,50	161 %
Vesiosuuskuntien avustus	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0,00	-25 000,00	0 %
Vesiosuuskuntien avustus	-25 000,00		-25 000,00	0,00	-25 000,00	0 %

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Yhteensä menot	-4 204 000,00	-335 000,00	-4 539 000,00	-2 257 983,60	-2 289 016,40	50 %
Yhteensä tulot	20 000,00	60 000,00	80 000,00	13 265,67	66 734,33	17 %
Yhteensä netto	-4 184 000,00	-275 000,00	-4 459 000,00	-2 244 717,93	-2 222 282,07	50 %

11.RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSLASKELMA	1 000 €			
	TA 2021	MTA 2021	TP 2021	Poikk.
Toiminta ja investoinnit				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 015	1 289	2 911	1 622
Tulorahoituksen korj.erät	-350	-350	-500	-150
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-4 204	-4 539	-2 258	2 281
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0	60	4	-56
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	370	370	509	139
Toiminta ja investoinnit, netto	-3 169	-3 170	666	3 836
Rahoitustoiminta				
Antolainauksen muutokset	35	35	835	-800
Lainakannan muutokset	340	375	-2 625	3 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000	3 000	0	3 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 625	-2 625	-2 625	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys, vesilaitos (sisäinen)	-35	-35	-835	800
Oman pääoman muutokset				
Vaikutus maksuvalmiuteen	-2 794	-2 760	-1 124	1 636
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot:				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	455		6 079	
Lainanhoitokate	0,4		1	
Kassan riittävyys, pv	39		38	

Pitkäaikaista lainaa ei tarvinnut nostaa tilikaudella. Investointimenot pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella.

12. YHTENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISESTA

Toimiala	Sito- vuus (1)	Määrärahat (ulkoiset)					Tuloarviot (ulkoiset)				
Tulosalue	N B	TA 2021	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama	TA 2021	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		28 818 563	583 201	29 401 764	28 448 109	953 655	2 893 600	58 290	2 951 890	3 487 571	535 682
Hallinto- ja taloustoimiala		15 304 865	569 201	15 874 066	15 140 616	733 450	409 200	8 100	417 300	590 997	173 697
Keskusvaalilautakunta/vaalit	B	14 261	8 000	22 261	24 200	-1 939	0	4 100	4 100	5 376	1 276
Tarkastuslautakunta	B	12 128	0	12 128	6 969	5 159	0	0	0	0	0
Kunnanhallitus		19 220 302	551 201	19 771 503	18 843 015	928 488	2 217 500	4 000	2 221 500	2 599 656	378 156
Yleishallinto	B	1 219 512	69 000	1 288 512	1 252 565	35 947	370 700	4 000	374 700	503 520	128 820
Henkilöstöhallinto	B	182 458	16 000	198 458	212 623	-14 165	35 500	0	35 500	52 521	17 021
Elinkeinoelämän kehittäminen	B	223 700	-15 000	208 700	199 633	9 067	3 000	0	3 000	23 606	20 606
Maaseutuhallinto	B	43 201	0	43 201	43 409	-208	0	0	0	0	0
Sosiaali- ja terv.toimi	N	13 609 605	491 201	14 100 806	13 401 217	699 589	0	0	0	5 974	5 974
Kuntakehitystoimiala		3 941 826	-10 000	3 931 826	3 733 568	198 258	1 808 300	0	1 808 300	2 014 035	205 735
Tekninen hallinto	B	624 955	27 680	652 635	640 957	11 678	0	0	0	3	3
Kaavoitus	B	122 182	-27 680	94 502	63 437	31 065	0	0	0	0	0
Kiinteistötoimi	B	2 134 689	0	2 134 689	2 074 961	59 728	888 300	0	888 300	901 033	12 733
Liikenneväylät, yl.alueet	B	336 500	0	336 500	229 885	106 615	0	0	0	176	176
Vesihuoltolaitos	B	577 950	0	577 950	643 895	-65 945	885 000	0	885 000	1 065 515	180 515
Maa- ja metsätilat	B	30 200	0	30 200	6 352	23 848	35 000	0	35 000	47 308	12 308
Rak.valvonta ja ymp.suoj.	B	115 350	-10 000	105 350	74 081	31 269	0	0	0	0	0
Sivistystoimiala		9 571 872	24 000	9 595 872	9 573 902	21 970	676 100	50 190	726 290	882 539	156 249
Sivistystoimen hallinto	B	116 836	0	116 836	119 334	-2 498	0	0	0	0	0
Varhaiskasvatus	B	2 941 649	24 000	2 965 649	3 011 150	-45 501	276 300	12 000	288 300	393 796	105 496
Esi- ja perusopetus	B	5 816 350	0	5 816 350	5 771 663	44 687	307 800	38 190	345 990	396 666	50 676
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	B	342 249	0	342 249	330 118	12 131	2 100	0	2 100	3 404	1 304
Vapaa-aikapalvelut	B	354 788	0	354 788	341 637	13 151	89 900	0	89 900	88 673	-1 227
Toimiala	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot				
Tulosalue	N B	TA 2021	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama	TA 2021	TA:n muutos	TA + muutos	Toteuma	Poik- keama
TULOSLASKELMAOSA		92 800		115 700	76 822	38 878	27 032 350	799 211	27 831 561	27 948 467	116 906
Verotulot	B	0	0	0	0	0	20 781 000	794 000	21 575 000	21 688 020	113 020
Valtionosuudet	B	0	0	0	0	0	6 217 900	5 211	6 223 111	6 220 644	-2 467
Korkotulot	B	0	0	0	0	0	31 150	0	31 150	157	-30 993
Muut rahoitustulot	B	0	0	0	0	0	2 300	0	2 300	39 646	37 346
Korkomenot	B	88 100	0	111 000	73 524	37 476	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	B	4 700	0	4 700	3 298	1 402	0	0	0	0	0
INVESTOINTIOSA		4 204 000	335 000	4 539 000	2 257 984	2 281 016	20 000	60 000	80 000	13 266	-66 734
Irtain omaisuus	B					0					0
Irtain omaisuus, kunnanhallitus		39 000	0	39 000	33 967	5 033	0	0	0	0	0
Irtain omaisuus, sivistysltk		50 000	0	50 000	35 044	14 956	0	0	0	0	0
Kiint. osto / myynti	B	355 000	0	355 000	0	355 000	20 000	0	20 000	9 266	-10 734
Aineeton omaisuus	B	40 000	0	40 000	24 111	15 890	0	0	0	0	0
Talonrakennushankkeet	B					0					0
Kiinteistöt, perusparannus		325 000	85 000	410 000	171 628	238 372	0	0	0	0	0
Uudisrakentaminen		1 745 000	0	1 745 000	1 189 243	555 757	0	0	0	0	0
Koulutilat		100 000	0	100 000	0	100 000	0	0	0	0	0
Maa- ja vesirakennushankkeet	B					0					0
Liikuntapaikkarakentaminen		150 000	220 000	370 000	220 985	149 015	0	60 000	60 000	4 000	-56 000
Vesi- ja viemärlaitos		445 000	30 000	475 000	204 962	270 038	0	0	0	0	0
Kadut ja kevyenliik. väylät		955 000	0	955 000	378 045	576 955	0	0	0	0	0
RAHOITUSOSA		-3 134 413	-700	-3 134 413	1 501 308	-4 635 722	35 000	0	58 600	834 919	776 319
Antolainauksen muutokset						0					0
Antolainauksen lisäykset		0	0	0	0	0					0
Antolainauksen vähennys							35 000	0	35 000	834 919	-799 919
Lainakannan muutokset											0
Pitkääikaisten lainojen lisäys	B					0	3 000 000	0	3 000 000	0	3 000 000
Pitkääikaisten lainojen vähennys		2 624 542	0	2 624 542	2 624 542	0					0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys/väh.		0	0	0	0	0					0
Vaikutus maksuvalmiuteen		-5 758 955	-700	-5 758 955	-1 123 234		-3 000 000		-2 976 400		0
YHTEENSÄ		29 980 950	917 501	30 922 051	32 284 223	-1 362 173	29 980 950	917 501	30 922 051	32 284 223	1 362 173

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Talousarviomuutoksia on hyväksytty tilikaudella seuraavasti:

Kunnanvaltuusto 24.5.2021 § 22

- Osavuosikatsaus 1/2021 useita talousarviomuutoksia

Kunnanvaltuusto 25.10.2021 § 79

- Osavuosikatsaus 2/2021 useita talousarviomuutoksia

Kunnanvaltuusto 16.12.2021 § 92

- Osavuosikatsaus 3/2021 useita talousarviomuutoksia

13.TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

13.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA				
	2021		2020	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 291 708,62		1 172 429,68	
Maksutuotot	334 452,61		314 435,06	
Tuet ja avustukset	413 193,68		230 308,42	
Vuokratuotot	932 529,69		918 340,50	
Muut toimintatuotot	515 685,64	3 487 570,24	222 615,57	2 858 129,23
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-7 063 020,25		-6 678 714,08	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 627 072,42		-1 477 946,93	
Muut henkilösivukulut	-149 583,31		-178 841,48	
Palvelujen ostot	-16 788 985,93		-17 572 953,96	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 456 499,67		-1 257 557,68	
Avustukset	-1 093 073,86		-1 167 566,32	
Vuokratulot	-237 526,71		-217 697,36	
Muut toimintakulut	-32 346,61	-28 448 108,76	-44 798,86	-28 596 076,67
Toimintakate		-24 960 538,52		-25 737 947,44
Verotulot		21 688 019,58		21 214 180,58
Valtionosuudet		6 220 644,00		7 654 129,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	156,90		170,18	
Muut rahoitustuotot	39 645,77		45 194,68	
Korkokulut	-73 523,11		-90 536,23	
Muut rahoituskulut	-3 298,32	-37 018,76	-952,14	-46 123,51
Vuosikate		2 911 106,30		3 084 238,63
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 608 381,74		-1 804 291,49	
Arvonalentumiset	0,00	-1 608 381,74	-72 494,88	-1 876 786,37
Tilikauden tulos		1 302 724,56		1 207 452,26
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		1 302 724,56		1 207 452,26

13.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA				
Toiminnan rahavirta	2021		2020	
Vuosikate	2 911 106,30		3 084 238,63	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-500 129,33</u>	2 410 976,97	<u>-207 295,35</u>	2 876 943,28
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 257 983,60		-1 189 170,80	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 000,00		56 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>509 395,00</u>	-1 744 588,60	<u>231 512,86</u>	-901 657,94
Toiminnan ja investointien rahavirta		666 388,37		1 975 285,34
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 624 542,00		-2 260 907,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>0,00</u>	-2 624 542,00	<u>0,00</u>	-2 260 907,00
Oman pääoman muutokset		-7 903,20		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00		3 001,36	
Saamisten muutos	-609 335,88		-152 782,53	
Korottomien velkojen muutos	<u>-853 044,36</u>	-1 462 380,24	<u>1 032 638,98</u>	882 857,81
Rahoituksen rahavirta		-4 094 825,44		-1 378 049,19
Rahavarojen muutos		-3 428 437,07		597 236,15
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	2 569 417,52		5 997 854,59	
Rahavarat 1.1.	<u>-5 997 854,59</u>	-3 428 437,07	<u>-5 400 618,44</u>	597 236,15

13.3 Tase

TASE					
VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
A PYSYVÄT VASTAAVAT	26 412 118,77	25 775 782,58	A OMA PÄÄOMA	19 790 321,48	18 495 500,12
I Aineettomat hyödykkeet	1 404 998,30	1 571 739,36	I Peruspääoma	8 047 714,76	8 047 714,76
Aineettomat oikeudet	55 160,00	35 485,81	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	10 439 882,16	9 240 333,10
Muut pitkävaikutteiset menot	1 349 838,30	1 536 253,55	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 302 724,56	1 207 452,26
II Aineelliset hyödykkeet	22 719 313,33	21 916 236,08	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	66 295,87	73 381,07
Maa- ja vesialueet	3 770 480,20	3 779 745,87	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Rakennukset	9 778 452,18	10 351 390,55	Lahjoitusrahastojen pääomat	66 295,87	73 381,07
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 743 960,36	6 309 869,53	E VIERAS PÄÄOMA	10 404 490,22	13 882 076,58
Koneet ja kalusto	126 102,18	157 999,94	I Pitkäaikainen	5 324 783,30	7 991 857,80
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	2 300 318,41	1 317 230,19	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 227 284,00	6 851 826,00
III Sijoitukset	2 287 807,14	2 287 807,14	Liittymismaksut ja muut velat	1 097 499,30	1 140 031,80
Osakkeet ja osuudet	2 134 433,04	2 134 433,04	II Lyhytaikainen	5 079 706,92	5 890 218,78
Muut saamiset	153 374,10	153 374,10	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 624 542,00	2 624 542,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	66 288,31	73 373,51	Ostovelat	924 787,93	709 325,30
Lahjoitusrahastojen varat	66 288,31	73 373,51	Muut velat	161 199,15	147 044,22
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 782 700,49	6 601 801,68	Siirtovelat	1 369 177,84	2 409 307,26
II Saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	30 261 107,57	32 450 957,77
Lyhytaikaiset saamiset	1 213 282,97	603 947,09			
Myyntisaamiset	285 017,57	417 981,89			
Muut saamiset	144 880,37	150 046,51			
Siirtosaamiset	783 385,03	35 918,69			
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 569 417,52	5 997 854,59			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	30 261 107,57	32 450 957,77			

13.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA				
	1.1.-31.12.2021		1.1.-31.12.2020	
Toimintatuotot	31 302 424,45		28 487 772,17	
Toimintakulut	-56 509 288,88		-54 412 059,52	
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)	648,16		-5 076,62	
Toimintakate	-25 206 216,27		-25 929 363,97	
Verotulot	21 688 019,58		21 214 180,58	
Valtionosuudet	6 999 936,70		8 386 728,56	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	2 187,35		1 210,93	
Muut rahoitustuotot	43 611,62		47 648,70	
Korkokulut	-79 467,76		-96 726,89	
Muut rahoituskulut	-36 127,69		-35 185,11	
	-69 796,48		-83 052,37	
Vuosikate	3 411 943,53		3 588 492,80	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 024 972,91		-2 241 938,98	
Arvonalentumiset	-27,43		-72 494,88	
	-2 025 000,34		-2 314 433,86	
Tilikauden tulos	1 386 943,19		1 274 058,94	
Tilinpäätössiirrot	2 456,44		677,51	
Tilikauden verot	-1 472,84		-306,11	
Laskennalliset verot	-131,54		-153,69	
Vähemmistöosuudet	-2 051,53		-403,77	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 385 743,72		1 273 872,88	

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA				
Toiminnan rahavirta	2021		2020	
Vuosikate	3 411 943,53		3 588 492,80	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tilikauden verot	-1 472,84		-306,11	
Tulorahoituksen korjauserät	-507 469,74	2 903 000,95	-229 346,90	3 358 839,79
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 147 116,98		-2 094 026,16	
Rahoitusosuudet				
investointimenoihin	7 392,34		71 729,83	
Pysyvien vastaavien				
hyödykkeiden luovutustulot	573 616,52	-2 566 108,12	268 119,51	-1 754 176,82
Toiminnan ja investointien rahavirta		336 892,83		1 604 662,97
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0,00		-219,22	
Antolainasaamisten vähennykset	321,24	321,24	315,70	96,48
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	258 150,57		590 763,03	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 694 248,97		-2 266 611,36	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	780 000,00	-1 656 098,40	-592 867,49	-2 268 715,82
Oman pääoman muutokset		-4 451,65		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja				
pääomien muutokset	-19 208,75		24 574,31	
Vaihto-omaisuuden muutos	41 123,58		-88 177,36	
Saamisten muutos	-836 909,51		667 918,26	
Korottomien velkojen muutos	-276 371,29	-1 091 365,97	1 421 603,10	2 025 918,31
Rahoituksen rahavirta		-2 751 594,78		-242 701,03
Rahavarojen muutos		-2 414 701,95		1 361 961,94
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	4 962 405,37		7 377 107,32	
Rahavarat 1.1.	-7 377 107,32	-2 414 701,95	-6 015 145,38	1 361 961,94

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
A PYSYVÄT VASTAAVAT	30 204 315,17	29 154 452,95	A OMA PÄÄOMA	20 846 170,26	19 467 008,88
I Aineettomat hyödykkeet	1 644 714,81	1 800 788,09	I Peruspääoma	8 047 714,76	8 047 714,76
Aineettomat oikeudet	176 943,27	1 843,48	II Arvonkorotusrahistot	945,63	
Muut pitkävaikutteiset menot	1 467 771,54	1 798 944,61	V Muut omat rahastot	7 196,08	9 920,64
Ennakkomaksut		0,00	IV Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	11 404 570,08	10 135 500,59
II Aineelliset hyödykkeet	27 219 534,55	26 032 934,16	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 385 743,71	1 273 872,89
Maa- ja vesialueet	3 838 549,62	3 847 868,37	B VÄHEMMISTÖOSUUDET	8 555,88	8 999,61
Rakennukset	12 423 127,45	12 856 037,66	E PAKOLLISET VARAUKSET	112 923,59	109 016,64
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 879 193,54	6 444 009,45	Eläkevaraukset	1 570,19	2 230,19
Koneet ja kalusto	525 924,28	629 709,22	Muut pakolliset varaukset	111 353,40	106 786,45
Muut aineelliset hyödykkeet	11 433,58	11 471,24	F TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	192 493,46	209 361,56
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	3 541 306,08	2 243 838,22	G VIERAS PÄÄOMA	17 731 086,32	19 661 178,87
III Sijoitukset	1 340 065,81	1 320 730,70	Pitkäaikainen korollinen vieras po	6 456 472,41	8 893 464,87
Osakkuusyhteisöosuudet	119 430,57	950 091,91	Pitkäaikainen koroton vieras po	1 101 946,44	1 144 347,40
Muut osakkeet ja osuudet	1 059 446,35	210 010,65	Lyhytaikainen korollinen vieras po	3 467 253,68	2 686 359,63
Muut lainasaamiset	36,39	72,79	Lyhytaikainen koroton vieras po	6 705 413,79	6 937 006,97
Muut saamiset	161 152,50	160 555,35	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	38 891 229,51	39 455 565,56
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	178 336,15	175 995,51			
Lahjoitusrahastojen varat	66 424,00	73 507,68			
Muut toimeksiantojen varat	111 912,15	102 487,83			
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 508 578,19	10 125 117,10			
I Vaihto-omaisuus	142 439,40	183 562,98			
II Saamiset	3 403 733,42	2 564 446,80			
Pitkäaikaiset saamiset	31,63	169,64			
Lyhytaikaiset saamiset	3 403 701,79	2 564 277,16			
III Rahoitusarvopaperit	301 364,16	109 155,78			
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 661 041,21	7 267 951,54			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	38 891 229,51	39 455 565,56			

14. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen liitetiedot on numeroitu käyttäen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston liitetietojen laatimisesta annettua yleisohjetta.

14.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitosrakennusten poistoaika tarkistettu 1.1.2008 alkaen. Poistosuunnitelmaa on päivitetty Kunnanvaltuuston 28.9.2009 hyväksymällä päätöksellä koskien lähinnä poistorajojen ala- ja ylärajojen muutoksia Yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista v. 2008 mukaan. Lisäksi poistosuunnitelmaa on tarkistettu ja muutettu kunnanvaltuuston hyväksymällä päätöksellä 29.10.2012 perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston v. 2011 tarkistamaan yleisohjeeseen poistoajan pituuksista. Verkostojen ja katuvalaistuksen maksuosuuksien poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2014 alkaen kunnanvaltuuston päätöksen 25.8.2014 mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vesihuoltolaitoksen liittymismaksut

Liittymismaksutyyppi muutettiin tilikaudella 2021 ns. ei-palautuskelpoiseksi ja kirjattiin siten tästä tilikaudesta alkaen vesihuoltolaitoksen liikevaihtoon. Tätä aikaisemmin liittymismaksut olivat palautuskelpoisia (1.4.2004 lukien) ja kirjattiin taseen muihin velkoihin. Ennen 1.4.2004 kertyneet liittymismaksut merkittiin liittymismaksurahastoon ja purettiin tilikaudella 2004 kirjanpito-ohjeiden muuttuessa edellisten tilikausien ylijäämätilille.

Vesiosuuskunta-avustukset

Vuosina 2003 – 2005 maksetut vesiosuuskuntien avustukset, yhteensä 258.659,08 euroa on siirretty v. 2007 Vesihuoltolaitoksen taseen muista pitkävaikutteisista menoista ja käyttöomaisuuskirjanpidosta Kunnan taseen muihin pitkävaikutteisiin menoihin ja käyttöomaisuuskirjanpitoon.

2) Kunnan tilinpäätöksen esittämistavassa ei ole muutoksia edelliseen vuoteen

3) Tilinpäätöksen oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2021 ja 2020 laskelmien vertailukelpoisuuteen vaikuttaa edelleen vuoden 2020 ja 2021 poikkeusolot COVID-19 vaikutuksesta. Valtion maksamat koronatuet näkyivät 2020 osalta valtionosuuksien lisäyksinä ja 2021 puolestaan palveluiden ostojen laskuna, kun tuet maksettiin suoraan Keusote kuntayhtymälle ja huomioitiin palvelulaskutusta vähentävänä. Keusoten maksuosuuksista saatiin n. 0,4 milj. euroa palautusta ja kunnan osuus Keusoten saamasta koronatuesta oli kaikkiaan 1,6 miljoonaa euroa.

Vesi- ja viemäri liittymismaksujen liittymistyyppi vaihdettiin tilikaudella 2021 ns. ei-palautuskelpoiseen. Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut kirjattiin siten vesilaitoksen liikevaihtoon, kun ne aiemmilla tilikausilla palautuskelpoisina on merkitty muihin velkoihin. Liittymismaksujen määrä oli n. 66 t euroa.

Myyntivoittoa tilikaudella saatiin yhteensä n. 0,5 miljoonaa euroa. Myyntivoittojen määrä edellisellä tilikaudella oli n. 0,2 miljoonaa euroa.

Avustusmenoja vertailtaessa edelliseen vuoteen tulee huomioida kunnan n. 80.000 euron saama oikaisu lasten yksityisen hoidon tuen arvonlisäverojen osalta. Kunta haki ja sai palautusta aiheettomasti maksamistaan arvonlisäveroista ja tämä merkittiin vähentämään avustusmenoja 2021.

5) Aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä

Vuoden 2020 yksi liittymismaksu arvoltaan 7.903,20 € oli virheellisesti kirjattu muihin rahoitustuottoihin. Liittymismaksu olisi tullut kirjata 2020 kirjanpidossa muihin velkoihin. Virhe on oikaistu vuoden 2021 aikana edellisten tilikausien yli-/alijäämäärtä vastaan. Vertailutietoa ei ole muutettu johtuen oikaisun vähäisestä määrästä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kuusi kuntayhtymää, joissa kunta on jäsenenä sekä yksi osakkuusyhteisö.

Sisäiset liiketapahtumat

Sisäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia sisäisiä katteita ei ole.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonserniin kuuluvat kuntayhtymät kirjaavat suunnitelmanmukaiset poistot, jotka perustuvat ennalta vahvistettuun suunnitelmaan. Osakkuusyhteisö on kirjannut vain osittain poistot, mutta niitä ei ole epäolennaisuuden takia yhtenäistetty.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

14.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Toimintatuotot tehtäväalueittain	31 653 323,83	31 033 003,98	3 487 570,24	2 858 129,23
Yleishallinto	590 996,90	242 723,03	590 996,90	242 723,03
Kuntakehitys (ilman vesilaitosta)	981 850,86	984 654,00	948 520,02	951 323,16
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 395 673,83	1 187 437,41	882 538,28	665 180,70
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	27 619 287,20	27 619 287,20	0,00	0,00
Vesilaitos				
Liiketoiminta	1 063 110,24	995 876,30	1 063 110,24	995 876,30
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	2 404,80	3 026,04	2 404,80	3 026,04
Yhteensä	1 065 515,04	998 902,34	1 065 515,04	998 902,34

7) Verotulojen erittely

	2021	2020
Kunnan tulovero	19 766 666,27	19 523 770,66
Osuus yhteisöveron tulosta	729 763,66	599 929,85
Kiinteistövero	1 191 589,65	1 090 480,07
Verotulot yhteensä	21 688 019,58	21 214 180,58

8) Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 754 022,00	5 955 425,00
<i>Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus</i>	709 404,00	898 511,00
Verotulomenetysten korvaus	2 006 892,00	1 926 545,00
Verotulojen maksun lykkäysmenettelyn kompensatio	0,00	96 198,00
Opetus- ja kultt.toimen muut valtionos.	-1 249 674,00	-1 222 550,00
Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten yhteensä	6 220 644,00	7 654 129,00

9) Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
Palvelujen ostojen erittely	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	13 739 422,58	14 781 452,38
Muiden palvelujen ostot	3 049 563,35	2 791 501,58
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	16 788 985,93	17 572 953,96

10) Valtuustoryhmille ei ole annettu tukia.

11) Selvitys suunnitelman mukaisista poistoista ja niiden muutoksista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ja poistomenetelmät ovat:

Pysyvien vastaavien hyödykelaji	Poistoaika/ Poistoprosentti	Poistotapa	Kilan kuntajaoston yleisohje 2011	
			Tasapoisto	Menojäännöspoisto
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Kehittämismenot	2v		2 – 5v	
Aineettomat oikeudet	5v	tasapoisto	5 – 20v	
Muut pitkävaikutteiset menot		tasapoisto		
- ATK-ohjelmistot	2v		2 – 5v	
- muut	2v		2 – 5v	
- vesihuoltoavustukset	20v			
- katuvalaistuksen maksuosuudet	5v			
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet		ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat				
- hallinto- ja laitosrakennukset	30v	tasapoisto	20 – 50v	5 – 10%
- tehdas- ja tuotantorakennukset	25v	tasapoisto	20 – 30v	10 – 15%
- talousrakennukset	17v	tasapoisto	10 – 20v	15 – 20%
- vapaa-ajan rakennukset	25v	tasapoisto	20 – 30v	10 – 15%
- asuinrakennukset	30v	tasapoisto	30 – 50v	5 – 10%
- muut rakennukset	10v	tasapoisto	ei mainittu	
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
- kadut, tiet, torit ja puistot	15v	tasapoisto	15 – 20v	15 – 20%
- sillat, laiturit, uimalat	10v	tasapoisto	10 – 30v	10 – 25%
- muut maa- ja vesirakenteet	15v	tasapoisto	15 – 30v	10 – 20%
- vedenjakeluverkosto	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%
- viemäriverkko	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%
- kaukolämpöverkko	15%	menojäännöspoisto	20 – 30v	10 – 15%
- sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	20%	menojäännöspoisto	15 – 20v	15 – 20%
- muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10v	tasapoisto	10 – 15v	20 – 25%
Koneet ja kalusto				
- muut kuljetusvälineet (paloautot)	4v	tasapoisto	4 – 7v	25 – 30%
- muut liikkuvat työkoneet	5v	tasapoisto	5 – 10v	25 – 30%
- sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5v	tasapoisto	5 – 15v	20 – 30%
- ATK-laitteet	3v	tasapoisto	3 – 5v	30 – 40%
- muut laitteet ja kalusteet	3v	tasapoisto	3 – 5v	30 – 40%
Muut aineelliset hyödykkeet				
- luonnonvarat		käytön mukaan	käytön mukainen	
- arvo- ja taide-esineet		ei poistoa	ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat		ei poistoa	ei poistoa	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		ei poistoa	ei poistoa	

12) Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Eläkevastuu 1.1.	2 230,19	2 352,72	-	-
Lisäykset tilikaudella	-	-	-	-
Vähennykset tilikaudella	660,00	122,53	-	-
Eläkevastuu 31.12.	1 570,19	2 230,19	-	-
Potilasvakuutusmaksu 1.1.	102 222,90	103 593,03	-	-
Lisäykset tilikaudella	2 006,10	-	-	-
Vähennykset tilikaudella	-	1 370,13	-	-
Potilasvakuutusmaksu 31.12.	104 228,99	102 222,90	-	-
Ympäristövastuut 1.1.	-	-	-	-
Lisäykset tilikaudella	-	-	-	-
Vähennykset tilikaudella	-	-	-	-
Ympäristövastuut 31.12.	-	-	-	-
Muut varaukset 1.1.	4 563,55	9 535,16	-	-
Lisäykset tilikaudella	3 022,48	763,06	-	-
Vähennykset tilikaudella	461,63	5 734,68	-	-
Muut varaukset 31.12.	7 124,40	4 563,55	-	-

13) Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	500 129,33	207 295,35	500 129,33	207 295,35
Rakennusten luovutusvoitot				0,00
Osakkeet ja osuudet		215,34		0,00
Muut luovutusvoitot	6 117,44	25 860,32		0,00
Luovutusvoitot yhteensä	506 246,77	233 371,01	500 129,33	207 295,35
Muut toimintakulut				
Osakkeet ja osuudet				
Muut luovutustappiot	220,88	4 730,10		
Luovutustappiot yhteensä	220,88	4 730,10	0,00	0,00

14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei satunnaisia tuottoja tai kuluja.

15) Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä, jos ne ovat olennaisia.

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2021	2020
Osinkotuotot muista yhteisöistä	4 379,70	1 358,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	31 749,48	31 749,48

16) Kunnalla ei ole poistoeron muutoksia.

14.3 Tasetta koskevat liitetiedot

14.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja

18) Arvonkorotuksia ei ole tehty

19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
	Aineettomat hyödykkeet Muut pitkä- vaik. menot	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
		Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 571 739,36	3 779 745,87	10 351 390,55	6 309 869,53	157 999,94	1 317 230,19	23 487 975,44
Lisäykset tilikauden aikana	6 766,00					2 251 217,60	2 257 983,60
Rahoitusosuudet tilikaudella						-4 000,00	-4 000,00
Vähennykset tilikauden aikana		-9 265,67					-9 265,67
Siirrot erien välillä	30 940,86		80 387,71	1 117 757,19	35 043,62	-1 264 129,38	0,00
Tilikauden poisto	-204 447,92		-653 326,08	-683 666,36	-66 941,38		-1 608 381,74
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 404 998,30	3 770 480,20	9 778 452,18	6 743 960,36	126 102,18	2 300 318,41	24 124 311,63
Pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä		
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Kuntayht. osuudet	Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	796 117,52	1 213 103,02	125 212,50				2 134 433,04
Lisäykset							
Vähennykset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	796 117,52	1 213 103,02	125 212,50				2 134 433,04
Pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Yhteensä		
	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt			
Hankintameno 1.1.				153 374,10			153 374,10
Lisäykset							0,00
Vähennykset							0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.				153 374,10			153 374,10

20 - 22) Omistukset muissa yhteisöissä

Kuntayhtymät					
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus, euroa		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	1,40 %	34 638	6 032	-2 196
Eteva kuntayhtymä	Mäntsälä	0,56 %	103 247	274 405	46
Uudenmaan liitto	Helsinki	0,35 %	6 712	5 854	1545
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Järvenpää	1,27 %	966 389	130 719	57 971
HUS	Helsinki	0,27 %	1 064 318	3 564 516	43 530
Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä	Hyvinkää	2,60 %	2600	3 353 816	0
Osakkuusyhteisöt					
Asunto Oy Kirveskoski (-paperiosakkeet)	Pornainen	39,60 %	77 382	45 004	4 612
Muut merkittävät yhteisöt, joissa kunnalla omistusta					
Asunto Oy Pornaisten Katajisto	Pornainen	10,12 %			
Asunto Oy Pornaisten Niittyrinne	Pornainen	19,88 %			
Asunto Oy Pornaisten Puistomäki	Pornainen	11,65 %			
Asunto Oy Pornaisten Kirkkotien Helmi	Pornainen	16,65 %			

23) Saamisten erittely

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
	2021	2020
Myyntisaamiset	4 296,11	117 652,97
Lainasaamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	11 424,65	0,00
Yhteensä	4 296,11	117 652,97

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
Lyhytaikaiset	2021	2020	2021	2020
Kela, työterveyshuollon kustannukset	81 900,75	68 374,06	42 248,85	33 382,44
Projektien avustussaatavat	7 403,46	4 237,70	4 000,00	
ESR-hankkeiden tuet ja avustukset	420,71	312,32		
Muut tulojäämät	2 153 066,44	1 616 275,12	737 136,18	2 536,25
Yhteensä	2 242 791,36	1 689 199,19	783 385,03	35 918,69

14.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1	8 047 714,76	8 047 714,76	8 047 714,76	8 047 714,76
Peruspääoma 31.12	8 047 714,76	8 047 714,76	8 047 714,76	8 047 714,76
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1	9 920,64	10 314,72		
Vähennykset	-1 778,93	-394,08		
Lisäykset		0,00		
Rahaston pääoma 31.12	8 141,71	9 920,64		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	11 409 373,48	10 122 813,00	10 447 785,36	9 240 333,10
Vähennykset	-9 037,42	-680,43	-7 903,20	
Lisäykset	4 234,02	13 365,11		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	11 404 570,08	10 135 500,59	10 439 882,16	9 240 333,10
Tilikauden yli/alijäämä	1 385 743,71	1 273 872,89	1 302 724,56	1 207 452,26
Oma pääoma yhteensä	20 846 170,26	19 467 008,88	19 790 321,48	18 495 500,12

26) Kunnalla ei ole poistoeroja

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden (1.1.2026) kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
Lainat, jotka erääntyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Kuntarahoitus	0,00	136 370,00

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

Joukkovelkakirjalainat	Konserni	
	2021	2020
JVK-laina 2021/2022	780 000,00	0,00
-korko 0,47%	624 000,00	
-korko 0,43	156 000,00	
Yhteensä	780 000,00	0,00

29) Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Pakolliset varaukset		
Olennaiset erät	2021	2020
Omat eläkkeet	1 570,19	2 230,19
Potilasvahinkovakuutusmaksu	104 228,99	102 222,90
Ympäristövastuut	0,00	0,00
Muu pakollinen varaus	7 124,40	4 563,55
Yhteensä	112 923,58	109 016,64

30) Konsernin keskinäisten velkojen erittely

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä	2021	2020
Ostovelat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	825 456,35
Yhteensä	0,00	825 456,35

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävää sekkitililimiittiä ei ole.

32) Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
Pitkäaikaiset	2021	2020	2021	2020
Liittymismaksut	1 097 623,99	1 140 156,49	1 097 499,30	1 140 031,80
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 097 623,99	1 140 156,49	1 097 499,30	1 140 031,80

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
Lyhytaikaiset	2021	2020	2021	2020
Tuloennakot	25 019,85	31 728,13		
Etukäteen saadut valtionavustukset	133 775,56	248 913,44	133 775,56	248 913,44
Korkojaksotukset	9 414,98	16 977,48	8 777,12	16 292,92
Eläkevakuutusmaksuvelka	68 175,39	8 309,28	58 870,09	
Lomapalkka ja lomarahavelka	2 122 472,84	2 061 386,76	720 375,49	711 597,52
Muut menoajamät	1 250 055,98	1 983 928,50	441 260,19	1 432 503,38
Yhteensä	3 608 914,60	4 351 243,59	1 363 058,45	2 409 307,26

14.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut omaisuuttaan

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä	Konserni	
	2021	2020
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	249 374,17	257 919,99
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	367 784,85	388 777,65
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä tontin vuokraoikeuteen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	28 371,48	30 952,92
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	73 855,36	73 855,36
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	441 640,21	462 633,01

35) Ei vakuuksia, joita kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

36) Ei vakuuksia, joita kunta olisi antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

37) Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi

Vakuudet	Konserni	
	2021	2020
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Talletusvakuudet	144,65	214,07
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	201,95	530,92
Yhteensä	346,60	744,99

38) Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut (alv 0 %)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut			277 729,38	195 277,77
Maa-alueiden vuokravastuut			6 000,00	6 600,00
Vuokravastuut yhteensä	2 746 431,97	2 678 313,83	283 729,38	201 877,77
-siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	890 600,80	788 974,63	112 295,29	78 257,66

39) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	575 950,75	513 423,50		
Jäljellä oleva pääoma	484 612,40	451 483,40		
Annetut takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	7 250 063,00	7 250 063,00	7 230 887,00	7 230 887,00
Jäljellä oleva pääoma	1 140 505,94	1 405 431,45	927 265,00	1 191 265,00

40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	35 846 012,00	33 586 565,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattavaosuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	23 481,00	20 928,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Muut sopimusvastuut	20 356,06	217 506,93		
Sopimusvastuut yhteensä	20 356,06	217 506,93		
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset				
Nimellisarvo	42 335,03	54 098,00		
Käypä arvo	-912,95			
Sähköjohdannaiset	900,73			
Käypä arvo	13 878,19	-3 997,74		
Johdannaissopimukset yhteensä				
Nimellisarvo	43 235,76	54 098,00		
Käypä arvo	12 965,24	-3 997,74		
Arvonlisäveron palautusvastuu	14 715,93	20 208,66		1 642,91
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	2 467,28	12 887,21		
Ara-avustusten palautusvastuu	110 787,55	110 787,55		
Potilasvakuutuskannan uudelleen arvostus		732,58		
Jäsenkunnan osuus kuntayhtymien alijäämästä			2 334,43	39 483,42

14.5 Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12 tehtäväalueittain

	Vakinaiset			Määräaikaiset			Yhteensä		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019	2021	2020	2019
Toimiala									
Hallinto- ja taloustoimiala	7	7	8	3			10	7	8
Sivistystoimiala	129	123	129	59	30	34	188	153	163
Kuntakehitystoimiala	23	21	18		1	2	23	22	20
Yhteensä	159	151	155	62	31	36	221	182	191

Kesätyöntekijöitä vuonna 2021:

Sivistystoimiala	9
Kuntakehitystoimiala	3
Yhteensä	12

43) Henkilöstökuluja ei ole aktivoitu taseeseen

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Kansallinen kokoomus	1 120,75	352,51
Suomen Keskusta	2 270,00	2 138,85
Vihreä liitto	577,00	590,20
Perussuomalaiset	842,75	328,90
SDP	1 910,67	1 689,30
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	6 721,17	5 099,76

45) Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

	2021	2020
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	2 583,22	5 557,11
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 171,80	1 698,61
Palkkiot yhteensä	3 755,02	7 255,72

46) Intressitahot

Kunnalla ei ole tytäryhteisöjä. Kunnalla on takausvastuita, jotka on esitetty takausvastuita koskevissa liitetiedoissa.

Kunnan intressitahojen kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia. Pornaisten kunta on vuokrannut Pornaisten Tekonurmi Oy:lle Kirveskosken kylässä sijaitsevan kenttäalueen. Kenttäalueen vuokra on sidottu indeksiin, mutta vuokraa tarkistetaan viiden vuoden välein. Vuokra on arvioitu olevan markkina-arvoa alempi.

Kunta myöntää tieosuuskunnille tieavustuksia, joiden päättävissä elimissä on myös kunnan luottamushenkilöitä. Päätöksenteossa asianosaiset huolehtivat siitä, että pidättäytyvät päätöksenteosta.

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kk palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

15.VESIHUOLTOLAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA 2021

	1.1.-31.12.2021		1.1.-31.12.2020	
Liikevaihto	1 145 429,94		1 072 558,88	
Liiketoiminnan muut tuotot	2 404,80	1 147 834,74	3 026,04	1 075 584,92
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-217,95			
Palvelujen ostot	-642 093,33	-642 311,28	-640 670,47	-640 670,47
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-203 804,72		-219 159,58	
		-203 804,72		-219 159,58
Liiketoiminnan muut kulut		-1 584,02		-684,06
Liikelylijäämä (-alijäämä)		300 134,72		215 070,81
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	1 404,02		10 944,52	
Kunnalle maksetut korkokulut	-2 188,44		-14 712,24	
Muut rahoituskulut	-160,00			
Rahoitustuotot ja -kulut		-944,42		-3 767,72
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		299 190,30		211 303,09
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		299 190,30		211 303,09

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2021	2020
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,0	7,7
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	11,0	7,7
Voitto, %	26,1	19,7

VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA 2021

Toiminnan rahavirta	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Liikelyi-/alijäämä	300 134,72	215 070,81
Poistot ja arvonalentumiset	203 804,72	219 159,58
Rahoitustuotot ja -kulut	-944,42	-3 767,72
	502 995,02	430 462,67
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-204 961,94	-128 676,91
	-204 961,94	-128 676,91
Toiminnan ja investointien rahavirta	298 033,08	301 785,76
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-834 919,17	-34 919,17
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta	-834 919,17	-34 919,17
Oman pääoman muutokset	-7 903,20	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-743 225,15	-22 005,46
Saamisten muutos muilta	58 408,41	39 691,44
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-310 055,93	-83 053,89
Korottomien velkojen muutos muilta	-182 888,68	172 626,49
	-1 177 761,35	107 258,58
Rahoituksen rahavirta	-2 020 583,72	72 339,41
Rahavarojen muutos	-1 722 550,64	374 125,17
Rahavarat 31.12.	429 168,88	2 151 719,52
Rahavarat 1.1.	2 151 719,52	1 777 594,35
	-1 722 550,64	374 125,17

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Investointien tulorahoitus, %	245,4	334,5
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	1 265 642	1 092 688
Lainanhoitokate	0,6	9,0
Laskennallinen lainanhoitokate	31,5	3,3
Kassan riittävyys, pv	93	958
Quick Ratio	38	14
Current Ratio	38	14

VESIHUOLTOLAITOS

TASE 2021

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
A PYSYVÄT VASTAAVAT	2 189 131,85	2 187 974,63	A OMA PÄÄOMA	2 317 297,69	2 026 010,59
II Aineelliset hyödykkeet	2 189 131,85	2 187 974,63	I Peruspääoma	601 500,22	601 500,22
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 137 128,32	2 034 109,91	V Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	1 416 607,17	1 213 207,28
Keskeneräiset hankinnat	52 003,53	153 864,72	VI Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	299 190,30	211 303,09
			E VIERAS PÄÄOMA	1 264 631,58	2 592 495,36
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 392 797,42	2 430 531,32	I Pitkäaikainen	1 227 779,84	2 415 287,44
II Saamiset	963 628,54	278 811,80	Lainat kunnalta	110 977,64	945 896,81
Lyhytaikaiset saamiset	963 628,54	278 811,80	Korottomat velat kunnalta	0,00	329 358,83
Myyntisaamiset	198 397,93	256 806,34	Muut velat (liittymismaksut)	1 116 802,20	1 140 031,80
Saamiset kunnalta	765 230,61	22 005,46	II Lyhytaikainen	36 851,74	177 207,92
IV Rahat ja pankkisaamiset	429 168,88	2 151 719,52	Lainat kunnalta	34 919,17	34 919,17
			Muut velat	1 780,32	7 931,87
			Siirtovelat	152,25	134 356,88
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 581 929,27	4 618 505,95	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 581 929,27	4 618 505,95

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Omaparaisuusaste, %	64,7	43,9
Suhteell. velkaantuneisuus, %	110,2	241,0
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	145 897	980 816
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	29	193
Kertynyt yli-/alijäämä, €	1 715 797	1 424 510
Lainakanta 31.12., €	145 897	980 816

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TA 2021	muutos	MTA 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot %
Liikevaihto	934 200		934 200	1 145 429,94	-211 229,94	122,6
Liiketoiminnan muut tuotot	2 000		2 000	2 404,80	-404,80	120,2
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-217,95	217,95	#JAKO/0!
Palvelujen ostot	-575 900		-575 900	-642 093,33	66 193,33	111,5
Materiaalit ja palvelut	-575 900		-575 900	-642 311,28	66 411,28	111,5
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-204 198		-204 198	-203 804,72	-393,28	99,8
Liiketoiminnan muut kulut	-2 050		-2 050	-1 584,02	-465,98	77,3
Liikelyli-/alijäämä	154 052		154 052	300 134,72	-146 082,72	194,8
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot				1 404,02	-1 404,02	-100,0
Kunnalle maksetut korkokulut	-14 500		-14 500	-2 188,44	-12 311,56	15,1
Muut rahoituskulut				-160,00		
Tilikauden yli-/alijäämä	139 552		139 552	299 190,30	-159 638,30	214,4

Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2021	muutos	MTA 2021	TP 2021	Poikkeama	Tot %
Toiminnan rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Liikelyli-/alijäämä	154 052		154 052	300 134,72	-146 082,72	194,8
Poistot ja arvonalentumiset	204 198		204 198	203 804,72	393,28	99,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 500		-14 500	-944,42	-13 555,58	6,5
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-445 000	-30 000	-475 000	-204 961,94	-270 038,06	43,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	-101 250		-131 250	298 033,08	-429 283,08	-227,1
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-34 900		-34 900	-834 919,17	800 019,17	2 392
Oman pääoman muutokset				-7 903,20		
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta				-743 225,15		
Saamisten muutos muilta				58 408,41	-58 408,41	-
Korottomien velkojen muutos kunnalta				-310 055,93	310 055,93	-
Korottomien velkojen muutos muilta				-182 888,68	182 888,68	-
Rahoituksen rahavirta	-34 900		-34 900	-2 020 583,72	1 234 555,37	5 790
Vaikutus maksuvalmiuteen	-136 150		-166 150	-1 722 550,64	805 272,29	1 037

INVESTOINTIOSA	TA 2021	Muutos	MTA	Tot 2021	Poikkeama	Tot%
Vesi- ja viemärilaitos	-445 000,00	-30 000,00	-475 000,00	-204 961,94	-270 038,06	43 %
Vesihuoltoverkoston runkoventtiilikorjaukset	-30 000,00		-30 000,00	0,00	-30 000,00	0 %
Vesiverkoston vuotovesikorjaukset	-25 000,00		-25 000,00	0,00	-25 000,00	0 %
Laidunalueen kunnallistekniikka	-200 000,00	-20 000,00	-220 000,00	-173 001,34	-46 998,66	79 %
Asemakaavan laajennusalueet	0,00		0,00	0,00	0,00	-
Vesilaitoksen automaatiotyöt	-15 000,00	-10 000,00	-25 000,00	-20 630,60	-4 369,40	83 %
Paineenkorotusaseman suunnittelu (jokelan seutu)	-15 000,00		-15 000,00	-11 330,00	-3 670,00	76 %
Vedenottamoiden saneeraussuunnittelu (ilmastus)	-50 000,00		-50 000,00	0,00	-50 000,00	0 %
Nummenmaan vedenottamon saneeraus	-110 000,00		-110 000,00	0,00	-110 000,00	0 %

Mäntsälän, Pornaisten ja Pukkilan kunnat sopivat omistamiensa vesihuoltolaitosten käyttötoimintojen ja sopimuksessa mainittujen muiden tehtävien yhteisestä järjestämisestä sopijakuntien alueella kuntalain (365/1995) 77 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Sopimus astui voimaan vuoden 2008 alusta lukien. Käytännön tehtävät on hoitanut Mäntsälän kunnan organisaatiossa kunnallisena liikelaitoksena toiminut **Mäntsälän Vesi**. Mäntsälän Vesi Oy aloitti toimintansa 1.1.2015. Mäntsälän Veden emoyhtiöstä Kuntayhtiöt Oy:stä tuli 15.1.2016 Nivos Oy, joka toimii hallinnollisena organisaationa Mäntsälän kunnan omistajaohjauksessa. Nivos Oy tuottaa hallinnollisia palveluja myös Nivos Vesi Oy:lle.

Pornaisten kunnan vesilaitoksen omistus, taksat, investoinnit ja toimialueet yms. ovat edelleen omistajakunnan päätettäviä asioita.

Vesihuoltolaitos myös myy Etelä-Pornaisten Vesiosuuskunnalle, Vesiosuuskunta Mustijoelle ja Vesiosuuskunta Suonelle vettä ja vastaanottaa siirtolinjaan näiden kolmen vesiosuuskunnan jätevedet.

Laajuustiedot						
Vesilaitos	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TOT2020	TA 2021	TOT2021
- liittyneet kiinteistöt, kpl	578	588	594	601	610	607
- johtoverkon pituus, m	25 000	25 000	25 000	25 000	25 500	25 600
- johtoverkon pituus svh, m	30 000	30 000	30 000	30 000	30 500	30 000
- pumpattu vesimäärä, m ³ /a	170 000	188 132	182 653	179 267	190 000	199 923
- ostettu vesimäärä, m ³ /a, TSV	15 000	61 094	50 237	70 143	50 000	49 147
- vesimäärä yht, m ³	185 000	249 288	232 890	249 410	244 000	249 070
- vesimäärä, m ³ /vrk	506	683	638	683	668	682
- laskutettu vesimäärä, m ³ /a	170 000	216 359	200 125	238 713	200 000	235 668
- vuotovesimäärä, %	15,0	13,2	12,4	5	12	5,4
Viemärilaitos						
- liittyneet kiinteistöt, kpl	524	534	540	547	556	553
- johtoverkon pituus, m	20 600	20 600	20 600	21 000	21 600	21 800
- johtoverkon pituus svh, m	39 700	39 700	39 700	42 100	42 700	42 100
- hulevesiverkon pituus, m	4 200	4 600	4 200	4 600	5 100	5 000
- jätevedenpumppaamot, kpl	7+12 svh	8+12 svh	20	8+12 svh	21	9+12 svh
- jätevesimäärä, m ³ /a	222 171	219 666	238 610	280 604	243 610	256 711
- laskutettu jätevesimäärä, m ³ /a	141 998	186 917	183 051	232 892	190 000	231 382
- jätevesimäärä, m ³ /vrk	506	602	654	769	667	703
- vuotovesimäärä, %	22,7	15	23,30 %	17	15	12

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitosrakennusten poistoaika tarkistettu 1.1.2008 alkaen. Poistosuunnitelmaa on päivitetty Kunnanvaltuuston 28.9.2009 hyväksymällä päätöksellä koskien lähinnä poistorajojen ala- ja ylärajojen muutoksia Yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista v. 2008 mukaan. Lisäksi poistosuunnitelmaa on tarkistettu ja muutettu Kunnanvaltuuston hyväksymällä päätöksellä 29.10.2012 perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston v. 2011 tarkistamaan yleisohjeeseen poistoajan pituuksista.

Verkostojen poistosuunnitelmaa on muutettu 1.1.2014 alkaen Kunnanvaltuuston päätöksen 25.8.2014 mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vesihuoltolaitoksen liittymismaksut

Liittymismaksutyypin muutettiin tilikaudella 2021 ns. ei-palautuskelpoiseksi ja kirjattiin siten tästä tilikaudesta alkaen vesihuoltolaitoksen liikevaihtoon. Tätä aikaisemmin liittymismaksut olivat palautuskelpoisia (1.4.2004 lukien) ja kirjattiin taseen muihin velkoihin. Ennen 1.4.2004 kertyneet liittymismaksut merkittiin liittymismaksurahastoon ja purettiin tilikaudella 2004 kirjanpito-ohjeiden muuttuessa edellisten tilikausien ylijäämätilille.

2) Oikaisu, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Vuoden 2020 yksi liittymismaksu arvoltaan 7.903,20 € oli virheellisesti kirjattu muihin rahoitustuottoihin. Liittymismaksu olisi tullut kirjata muihin velkoihin. Virhe on oikaistu vuoden 2021 aikana edellisten tilikausien ylijäämää vähentäen.

3) Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa

Vesi- ja viemäri liittymismaksujen liittymistyyppi vaihdettiin tilikaudella 2021 ns. ei-palautuskelpoiseen. Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut kirjattiin siten vesilaitoksen liikevaihtoon, kun ne aiemmilla tilikausilla palautuskelpoisina on merkitty muihin velkoihin. Liittymismaksujen määrä oli n. 66 t euroa.

Vesilaitos lyhensi ylimääräisellä lyhennyksellä lainaansa kunnalle 0,8 milj. euroa tilikaudella 2021.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Toimintatuotot	2021	2020
Vesihuoltolaitos	1 147 834,74	1 075 584,92
Liikevaihto	1 145 429,94	1 072 558,88
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	2 404,80	3 026,04

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksessä

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ja poistomenetelmät ovat:

Pysyvien vastaavien hyödykelaji	Poisto aika/ Poistoprosentti	Poistotapa	Kilan kuntajaoston yleisohje 2011	
			Tasapoisto	Menojäännös- poisto
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	5v	tasapoisto	5 – 20v	
Muut pitkävaikutteiset menot		tasapoisto		
- ATK-ohjelmistot	2v		2 – 5v	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset ja rakennelmat				
- tehdas- ja tuotantorakennukset	25v	tasapoisto	20 – 30v	10 – 15%
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
- vedenjakeluverkosto	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%
- viemäriverkko	9%	menojäännöspoisto	30 – 40v	7 – 10%

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**

	Aineelliset hyödykkeet		
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 034 109,91	153 864,72	2 187 974,63
Lisäykset tilikauden aikana		204 961,94	204 961,94
Siirrot erien välillä	306 823,13	-306 823,13	0,00
Tilikauden poisto	-203 804,72		-203 804,72
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 137 128,32	52 003,53	2 189 131,85

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
	2021	2020
Jäännöspääoma/Peruspääoma 1.1	601 500,22	601 500,22
Peruspääoma 31.12	601 500,22	601 500,22
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	1 424 510,37	1 213 207,28
Vähennykset	-7 903,20	
Lisäykset		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	1 416 607,17	1 213 207,28
Tilikauden yli/alijäämä	299 190,30	211 303,09
Oma pääoma yhteensä	2 317 297,69	2 026 010,59

Pitkäaikainen vieras pääoma

Lainat, jotka erääntyvät 1.1.2025 tai sen jälkeen	2021	2020
Lainat kunnalta	55 214,35	771 300,96

16. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

KIRJANPITOKIRJAT	SÄILYTYSTAPA
Tilinpäätös	Sidottu kirja
Pääkirja	Sähköinen arkistointi, paperituloste
Päiväkirja	Sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt	Paperitulosteina
Liitetietojen erittelyt	Paperitulosteina
Myyntireskontra	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus	Sähköinen arkistointi
Konsernikirjanpito	Sähköisessä järjestelmässä, paperitulosteet

SÄILYTYSAIKA

Sidottu tilinpäätös säilytetään pysyvästi, muut kirjanpitokirjat 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

TOSITELAJIT

Tositelaji	Selite	Alaraja	Yläraja	Viimeksi käytetty
10	Muistiotositteet	000001	004999	000362
15	Tiliotetositteet	005001	005999	005588
17	Jaksotukset	871001	879999	871045
20	Myyntireskontra	120001	129999	120602
24	Yleislaskutus/Koulutoimi	240001	249999	240731
25	Yleislaskutus/Yleishallinto	250001	259999	250226
26	Yleislaskutus/Tekn. hallinto	260001	269999	260612
27	Vuokrat, toistuvaislaskutus	270001	279999	270181
29	Yleislaskutus/Vapaa-aika	290001	299999	290264
30	Yleislaskutus/Kirjasto	300001	349999	300000
35	Julius-liittymä	350001	399999	350000
45	Päivähoitolaskutus2021	450001	459999	451324
50	Palkkatositteet	050001	059999	050059
60	Ostoreskontra,suoritukset	839001	839999	839267
66	Avaava tase korjaus	006001	006999	006000
70	Sähköiset ostolaskut	700001	799999	704202
95	Käyttöomaisuusviennit	950001	959999	950025

Vesilaitos				
Tositelaji	Selite	Alaraja	Yläraja	Viimeksi käytetty
10	Muistiotositteet	000001	004999	000102
15	Tiliotetositteet	005001	009999	005405
60	Ostoreskontra,suoritukset	817001	817999	817000
62	Ostolaskut Vesilaitos	821001	829999	821000
95	Käyttöomaisuusviennit	950001	950099	950012

17. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Pornaisten kunnanhallitus 30.3.2022

<u>Lähtökirje Pornaisten</u>	<u>Apn Faltu</u>
<u>H...</u>	<u>B...</u>
<u>Maailta</u>	<u>J...</u>
<u>E. Paltia</u>	<u></u>

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pornaisissa 9.5. 2022

BDO Audiator Oy

Tilintarkastusyhteisö

Mark 2

Mark Lassfolk

HT, JHT

18. LIITTEET

LIITE 1

KUNTAKOHTAISET ANALYYSIT / TAMMI-JOULUKUU 2021 / Pornainen

Koronaepidemia oli aktiivinen läpi koko vuoden ja kiihtyi ennennäkemättömään laajuuteen vuoden 2021 lopussa. Pandemian voimakkaimpina viikkoina toteutettiin merkittäviä yhteiskunnallisia rajoitustoimia. Tammi-lokakuun välisenä aikana Keusotessa todettiin yhteensä 3901 uutta koronatartuntaa, marraskuussa 1545 kpl ja joulukuussa 3385 kpl. Yhteensä vuoden aikana Keski-Uudenmaan kuntien asukkailla todettiin yhteensä 8 831 laboratoriovarmennettua koronatartuntaa. Laadittujen karanteeni- ja eristyspäästösten lukumäärä oli moninkertainen. Koronavirusrokotukset aloitettiin tammikuussa sote-ammattihenkilöille ja riskiryhmiin kuuluville. Väestön laajempiin rokotuksiin päästiin maaliskuussa. Alun rokotustahtia hidasti Suomeen saatujen ja Uudenmaan kunnille kohdennettujen rokotteiden vähyys. Kesän jälkeen keski-ikäisillä ja iäkkäillä oli jo kahden koronarokotuksen suoja vakavaa koronavirustautia vastaan. Yhteensä vuoden aikana annettiin 331 668 koronarokotusannosta ja vuoden 2021 lopussa alueen yli 12 vuotiaista 86,3 % oli ottanut ensimmäisen, 80,3 % toisen ja 4,7 % kolmannen koronarokoteannoksen. Marraskuussa toteutettiin väestön influenssarokotukset ja joulukuun lopussa aloitettiin 5-11-vuotiaiden vakavalle koronataudille riskiryhmiin kuuluvien koronarokotukset. Pandemia vaikutti välillisesti myös sellaisten toimintayksiköiden palveluihin ja suoritteisiin, joiden ydintehtäviin ei kuulunut pandemian hallinta.

Välittömiin koronakustannuksiin (testaus, jäljitys, rokotus, koronahoitopäivät) saatiin valtionavustusta yhteensä noin 61,4 Me vuonna 2021. Lisäksi saatiin asukasperusteinen yleiskatteinen korona-avustus noin 3,4 Me. Vuonna 2020 valtion korona-avustukset menivät jäsenkuntiin mm. peruspalvelujen valtionosuuden korotuksina. Alla olevasta taulukosta käy ilmi valtion korona-avustuksen kohdentuminen kunnittain.

Covid-19 valtionavustus	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Nurmijärvi	Pornainen	Tuusula	Yhteensä
Kertakorvaus	791 792	755 735	353 311	742 271	86 190	659 311	3 388 610
Testaus	11 571 651	11 044 695	5 163 467	10 847 926	1 259 624	9 635 506	49 522 869
Jäljitys	787 692	751 821	351 481	738 427	85 744	655 897	3 371 062
Rokotus	1 243 553	1 186 924	554 895	1 165 778	135 366	1 035 485	5 322 000
Akuutti hpv ja kotisairaala	122 955	122 231	26 959	62 512	59	101 820	436 536
ESH hoitopäivät	729 060	767 693	238 537	402 943	8 281	332 720	2 479 234
Yhteensä	15 246 703	14 629 099	6 688 650	13 959 857	1 575 264	12 420 739	64 520 311

Suun terveydenhuollon koronajonoa purettiin perus- ja lisätöiden lisäksi ostopalveluna, jonka toteutti Coronaria Oy sekä Spidermed Oy. He toimivat Mäntsälän, Järvenpään, Hyvinkään, Tuusulan ja Nurmijärven toimipisteissä. Ostopalvelumalli oli Keusoten innovaatio, jossa palveluntuottajalle maksettava korvaus muodostui valmis-koodista eli siitä kun kokonaishoito oli saatu valmiiksi. Yleisimmin käytetyt palvelun oston korvaukset ovat tuntiperusteisia. Keusoten palvelujen oston kilpailutusmallia on mallinnettu muihinkin Suomen kuntien suun terveydenhuollon ostoihin.

Toimintavuotta leimasi valtakunnallisesti syvenevä henkilöstöpula, mikä heijastui kaikkiin Keusoten palvelualueisiin. Henkilöstöpulaa on jouduttu korjaamaan vuokratyövoimalla sekä maksamalla omalle henkilöstölle ylityökorvauksia ja erillisiä kutsurahoja ylimääräisistä työvuoroista.

Vammaispalveluissa kuljetuspalvelujen käyttö lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna, koska kuljetuspalvelujen kriteereitä muutettiin. Lisäksi koronapandemian helpottuminen vuoden 2021 aikana lisäsi asiakkaiden liikkumista. Päivätoiminta vilkaistui edelliseen vuoteen verrattuna koronan helpottaessa.

Erikoissairaanhoido

Erikoissairaanhoido	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Nurmijärvi	Pornainen	Tuusula	Yhteensä
ilman ensihoitoa	60 699 962	52 418 772	23 194 982	47 750 815	5 354 274	42 309 554	231 728 359

Edellä esitettyihin erikoissairaanhoidon toimintakuluihin sisältyy HUSin palvelutuotannon lisäksi myös muita erikoissairaanhoidon ostoja mm. yksityisiltä palveluntuottajilta, mutta ei ensihoidon kuluja

Kustannukset palveluittain				
Palvelu	Ed. vastaava kausi	Valittu TA	Valittu kausi	Toteuma-% (TA)
Oma toiminta	8 333 632	8 417 543	7 435 749	88 %
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	81 118	139 460	115 836	83 %
Hallinto	11 963	34 503	34 312	99 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	3 640 080	3 561 515	3 336 380	94 %
Kuntoutuksen tietopaketti	322 393	398 465	407 791	102 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	1 218 211	1 254 557	1 056 938	84 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	113 383	195 110	209 780	108 %
Päivystyksen tietopaketti	101 111	108 610	105 846	97 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	526 535	672 660	648 732	96 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	925 493	1 197 556	1 097 777	92 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	1 393 346	855 107	422 357	49 %
ESH	5 788 870	5 589 868	5 616 508	100 %
Ensihoidon tietopaketti	254 133	260 992	262 234	100 %
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	5 534 737	5 328 876	5 354 274	100 %
Yhteensä	14 122 502	14 007 410	13 052 257	93 %

Ed. Vastaava kausi = Tilinpäätös 2020

Valittu TA = Muutettu talousarvio 2021

Valittu kausi = Tilinpäätös 2021

Toteuma-% (TA) = Tilinpäätös 2021 / Muutettu talousarvio 2021

Merkittävimmät poikkeamat muutettuun talousarvioon verrattuna

Kuntoutuksen tietopaketin ylitys johtuu Keusoten kuntoutuskeskuksen ylityksestä. Kiljavan sairaalan toiminta otettiin Keusoten omaksi toiminnaksi vuoden 2021 alusta lähtien. Omana toimintana tuotettava kuntoutuspalvelu on laajempaa ja vaativampaa kuin aiemmin Kiljavan sairaalalta ostopalveluna hankittu kuntoutuspalvelu.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tietopaketin ylitys aiheutui mt- ja päihdeasumispalvelujen suuremmasta käytöstä.

Vastaanottopalvelujen tietopaketti alitti muutetun talousarvion, koska valtion korona-avustukset kohdistuu ko. tietopakettiin. Valtion korona-avustukset toteutui muutettua talousarviota suurempina.

JÄSENKUNTIEN TUOTTEISTETUT PALVELUT JA KAPITAATIOPERUSTEISET ERIKOISSAIRAANHOIDON PALVELUT

611 Pornainen

Laskutus 1 000 euroina	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Poikk.-% TP 2021/ TA 2021	Muutos-% TP 2021/ TP 2020	Ennuste 2021	Poikk.-% TP 2021/ ENN 2021
Hoitopäivätuotteet	126	139	100	-27,9 %	-20,3 %	86	17,3 %
josta psykiatrian osuus	99		92		-6,7 %		
NordDRG-tuotteet	3 400	3 348	3 285	-1,9 %	-3,4 %	3 394	-3,3 %
Käynnit käyntityyppiin mukaan	1 346	1 529	1 618	5,9 %	20,2 %	1 632	-0,8 %
josta psykiatrian osuus	402		543		35,0 %		
Sähköiset palvelut	56	70	49	-30,9 %	-13,7 %	52	-5,4 %
josta psykiatrian osuus	9		7		-19,4 %		
Potilashotelliavopalvelut	1	0	2		2,0 %	0	
Palvelupaketti	0	0	0			0	
Ostopalvelut ja hoitopalvelut muista sairaaloista	197	147	165	12,1 %	-16,0 %	139	18,9 %
josta psykiatrian osuus	2		5		187,1 %		
Palveluseteli	0	3	8	217,5 %		7	18,8 %
Potilashotelli	1	0	1		50,0 %	1	50,0 %
Tarvittavat lääkkeet	5	13	6	-51,9 %	22,5 %	7	-16,8 %
Päivystysapu	12	11	13	13,3 %	6,9 %	11	13,3 %
Potilasvakuutus*	23	54	44	-18,8 %	89,0 %	45	-2,5 %
Muut**	234	0	-163		-169,8 %	6	-3001,5 %
Yhteensä (ennen kalliin hoidon lasausta)	5 402	5 315	5 128	-3,5 %	-5,1 %	5 381	-4,7 %
Kalliin hoidon lasaus (netto)	129	0	219		69,9 %	0	
Jäsenkunnan maksuosuus (tuotteistettuihin palveluihin)	5 531	5 315	5 347	0,6 %	-3,3 %	5 381	-0,6 %
Myrkytustietokeskus	1	1	1	0,0 %	6,3 %	1	0,0 %
Hammaslääkäreiden erikoistumis- ja perusopetus	2	3	3	0,0 %	54,4 %	3	0,0 %
Lääkärihelikopteri	6	6	6	0,0 %	6,3 %	6	1,0 %
Ensihoito	254	260	260	0,0 %	2,2 %	260	-0,2 %
Kapitaatioperusteiset palvelut	263	271	271	0,0 %	2,7 %	271	-0,1 %
MAKSUOSUUS JA KAPITAATIOPERUSTEISET MAKSUT YHT.	5 794	5 585	5 618	0,6 %	-3,0 %	5 652	-0,6 %
Terveyskeskushoitopäivä	0	0	0			0	
Terveyskeskuspäivystys	59	69	72	4,6 %	22,9 %	65	11,6 %
Klininen hammashoito (TK)	0	0	0			0	
Sirtaviivahoitopäivät, oma toiminta	0	0	4			3	40,0 %
Sirtaviivahoitopäivät, ostopalvelut	0	0	0			0	
Muiden palveluiden laskutus	59	69	76	10,7 %	30,0 %	68	12,8 %
Muu tnf. laskutus/ennusteissa kahdentamaton laskutus	2	0	1		-41,4 %	0	930,2 %
SAIRAANHOID. PALVELULASKUTUS YHTEENSÄ	5 855	5 654	5 695	0,7 %	-2,7 %	5 720	-0,4 %
Tuotteet yhteensä lkm	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Poikk.-% TP 2021/ TA 2021	Muutos-% TP 2021/ TP 2020	Ennuste 2021	Poikk.-% TP 2021/ ENN 2021
Hoitopäivätuotteet	258	239	156	-34,6 %	-39,5 %	152	2,9 %
NordDRG-tuotteet	2 211	2 410	2 303	-4,4 %	-4,2 %	2 376	-3,1 %
Käynnit käyntityyppiin mukaan	6 204	6 684	6 933	3,7 %	11,8 %	6 955	-0,3 %
Sähköiset palvelut	252	320	247	-22,9 %	-2,0 %	264	-6,5 %
Potilashotelliavopalvelut	3	0	3		0,0 %	0	
Palvelupaketti	0	0	0			0	
Palveluseteli	0	0	69			37	86,5 %
Potilashotelli	4	0	6		50,0 %	4	50,0 %
Terveyskeskushoitopäivä	0	0	0			0	
Terv.keskuspäivystys	335	406	408	0,4 %	21,8 %	370	10,4 %
Klininen hammashoito (TK)	0	0	0			0	
Sirtaviivahoitopäivät, oma toiminta	0	0	7			5	40,0 %
Sirtaviivahoitopäivät, ostopalvelut	0	0	0			0	
Jäsenkunnan maksuosuus sairaanhoitoalueittain 1 000 euroina	TP 2020	TA 2021	TP 2021	Poikk.-% TP 2021/ TA 2021	Muutos-% TP 2021/ TP 2020	Ennuste 2021	Poikk.-% TP 2021/ ENN 2021
Organisaatio yhteensä	5 531	5 315	5 347	0,6 %	-3,3 %	5 381	-0,6 %
10 HYKS-SAIRAANHOITOALUE	1 800	2 226	1 687	-24,2 %	-6,3 %	1 834	-8,1 %
20 MAAKUNNALLISET KLINISET PALVELUT	1 086	932	1 113	19,4 %	2,5 %	1 190	-6,5 %
30 HYVINKÄÄN SAIRAANHOITOALUE	240	228	268	17,4 %	11,3 %	265	0,8 %
40 LOHJAN SAIRAANHOITOALUE	0	3	1	-51,7 %		1	0,6 %
60 PORVOON SAIRAANHOITOALUE	2 011	1 856	2 040	9,9 %	1,4 %	2 033	0,3 %
71 YHTYMÄHALLINTO	390	67	230	246,0 %	-40,9 %	52	341,2 %
78 HUS DIAGNOSTIIKKAKESKUS	4	3	8	210,0 %	106,9 %	4	87,7 %

*) Yhtymähoitajan tulosalueita.

**) VRK-tarkituksen vaikutus, ikäveloitus/-palautus ja luokittelematon sekä diagnoosipuitteellisten jaksotus.

Yleiskatsaus (Kuntamaisema – Tilinpäätösanalyysi 2021)

2.3 Kustannuserot tietopaketeittain - Maksuosuudet asukasta kohden

Maksuosuudet keskimäärin

Keskimäärin Keski-Uudenmaan kuntien sotepalveluiden asukaskohtaiset nettokustannukset (eli maksuosuudet) ovat vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaisesti n. 3140€ (2020 TP 3200€). Maksuosuus vaihtelee Pornaisten n. 2600 ja Hyvinkään 3550 euron välillä.

Vaihtelut kuntien välillä selittyvät eniten suurien palvelukokonaisuuksien: erikoissairaanhoitoon ja hoivapalveluiden kustannusten vaihtelulla. Erikoissairaanhoitoon kustannusten kuntakohtainen vaihteluväli asukaskohtaisissa kustannuksissa on n. 250€ ja hoivapalveluiden 280€.

Näihin palveluihin heijastuvat kuntien erilainen ikärakenne sekä sairastavuus, joten myöhemmin tarkastellaan kustannuksia myös erityisesti ikärakenteeseen suhteutettuna.

Maksuosuudet kunnittain

Hyvinkään maksuosuus (3550€/asukas) on korkein ja kallein erikoissairaanhoitoon, hoivapalveluiden, lasten ja nuorten sekä kuntoutuksen ja päivystyksen palveluissa. Aikuisten sosiaalityö, suun terveydenhuolto ja vammaispalvelut ovat Keusoten keskitasoa edullisimmat.

Järvenpäässä (3200€) maksuosuus on muita kuntia korkeampi vastaanotto-, mielenterveys- ja vammaispalveluissa. Erikoissairaanhoito on toiseksi kalleinta. Lasten ja nuorten palvelut ovat keskitasoa ja hoivapalvelut tätä edullisempia.

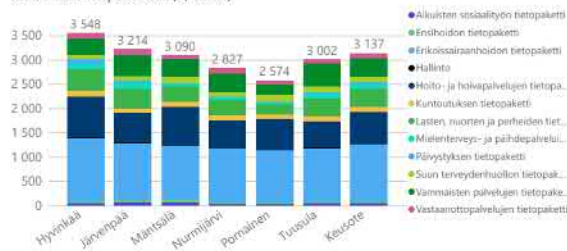
Mäntsälän (3100€) hoivapalvelut ovat Keusoten kalleimmat. Myös suun terveydenhuolto ja aikuissosiaalityö ovat kuntayhtymän kalleimpia. Esh on keskitasoa edullisempi.

Tuusulassa (3000€) k:n kalleimmat vammaispalvelut nostavat kustannuksia, mutta hoivapalvelut ovat koko asukasluokan suhteutettuna edullisimmat. Lasten ja nuorten palvelut ovat keskitasoa ja esh keskitasoa edullisempaa.

Nurmijärven (2830€) hoivapalvelut ovat k:n toiseksi edullisimmat. Myös lasten ja nuorten palvelut sekä erikoissairaanhoito ovat kuntayhtymän keskitasoa hieman edullisemmat. Vain vastaanottopalvelut ovat Keusoten keskitasoa kalliimmat.

Pornaisten (2570€) erikoissairaanhoitoon, lasten ja nuorten sekä vammaispalveluiden kustannukset ovat Keusoten edullisimmat. Hoivapalvelut ovat kuntayhtymän keskitasoa.

Kustannukset tietopaketeittain (€ / asukas)

Kustannukset tietopaketeittain (€ / asukas)

Tietopaketti	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Nurmijärvi	Pornaisten	Tuusula	Keusote
Oma toiminta	2 207	1 996	1 936	1 697	1 467	1 875	1 937
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	47	70	74	40	23	50	53
Hallinto	7	7	7	7	7	7	7
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	857	618	796	577	658	559	673
Kuntoutuksen tietopaketti	110	96	110	106	80	108	105
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	452	392	314	311	208	359	369
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	115	148	47	58	41	101	98
Päivystyksen tietopaketti	83	24	29	25	21	30	40
Suun terveydenhuollon tietopaketti	87	100	119	89	128	126	102
Vammaisten palvelujen tietopaketti	345	428	363	375	217	463	392
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	106	113	76	110	83	75	99
ESH	1 341	1 218	1 154	1 130	1 108	1 127	1 200
Ensihoidon tietopaketti	38	39	38	36	52	36	38
Erikoissairaanhoitoon tietopaketti	1 303	1 179	1 116	1 094	1 056	1 091	1 163
Yhteensä	3 548	3 214	3 090	2 827	2 574	3 002	3 137

2.4 Kustannuserot tietopaketeittain - Maksuosuuksien muutos 2019–2021

Tällä sivulla on tarkasteltu kustannusmuutoksia **ilman valtion korona-avustuksia**, jotta tieto olisi vertailukelpoisempi vuoteen 2020, jolloin avustukset ohjautuivat suoraan kuntiin. Kuntien yhteenlaskettu maksuosuus on siis todellisuudessa n. 60 miljoonaa euroa pienempi.

Ilman valtion avustuksia kustannukset olisivat nousseet Keusotessa n. 8 %, mutta kunnittain muutos vaihtelee Pornaisten 4,2 %:sta Järvenpään yli yhdeksään prosenttiin.

Koronapandemian vaikutukset näkyvät edelleen kustannusnousuna etenkin vastaanottopalveluissa, joissa kustannukset ilman avustuksia olisivat nousseet peräti 40 % tai 23 milj.€. Muutkin terveydenhuollon palvelut ovat kohdanneet pandemian tuomaa kustannuspainetta, suun terveydenhuollossa n. 22 % (3,7 milj.€) ja kuntoutuksessa 38 %. Erikoissairaanhoitoon palveluiden kustannukset ovat hieman nousseet vuoden 2020 palveluiden käytön vähenemisen tuoman kustannuslaskun jälkeen.

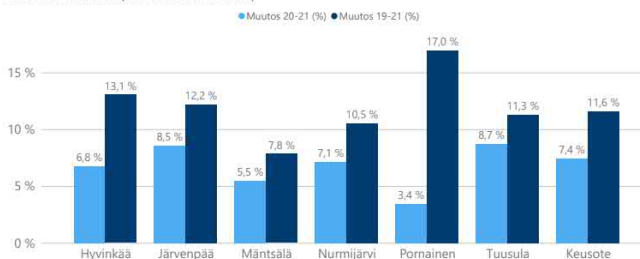
Sosiaalipalveluista eniten kustannusnousua on ollut vammaispalveluissa, n. 10,5 % tai 7,4 milj.€. Lasten ja nuorten palvelut ovat pysytelleet ennallaan ja hoivapalveluiden kustannukset laskeneet.

Keusoten omissa palveluissa kustannusnousu on ollut erikoissairaanhoitoa pienempää, noin 3,5 % kun erikoissairaanhoitoon tuottamissa palveluissa (varsinkin ensihoidosta johtuen) nousu on ollut 7,4 %.

Muutos tietopaketeittain (1000€)

Tietopaketti	2019 TP	2020 TP	2021 TP	Muutos 20-21 (€)	Muutos 20-21 (%)	Muutos 19-21 (%)
Oma toiminta	380 190	407 540	446 720	39 181	9,6 %	17,5 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	45 226	58 034	81 312	23 278	40,1 %	79,8 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	14 588	16 670	20 341	3 671	22,0 %	39,4 %
Kuntoutuksen tietopaketti	15 382	15 114	20 874	5 760	38,1 %	35,7 %
Päivystyksen tietopaketti	6 651	6 284	7 879	1 595	25,4 %	18,5 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	68 462	70 629	78 071	7 442	10,5 %	14,0 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	17 813	18 915	19 567	651	3,4 %	9,8 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	67 854	73 523	73 499	-24	-0,0 %	8,3 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	133 384	138 318	134 545	-3 773	-2,7 %	0,9 %
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	10 830	10 053	10 633	580	5,8 %	-1,8 %
ESH	236 959	233 477	241 715	8 238	3,5 %	2,0 %
Ensihoidon tietopaketti	6 484	6 860	7 507	647	9,4 %	15,8 %
Erikoissairaanhoitoon tietopaketti	230 474	226 617	234 208	7 590	3,3 %	1,6 %
Yhteensä	617 149	641 017	688 435	47 418	7,4 %	11,6 %

Muutos-% kunnittain (2019–2021 & 2020–2021)

Pornaisten aluetalous – Muutokset 2020-2021 (Kuntamaisema – Tilinpäätösanalyysi 2021)

	KUNTA MAISEMA 2.4 Kustannuserot tietopaketeittain - Maksuosuuksien muutos 2019-2021	13
--	---	----

Pornaisten muutokset

Huom! Korona-avustukset poistettu, mutta tarkastelu pitää sisällään koronan tuomat lisäkustannukset.

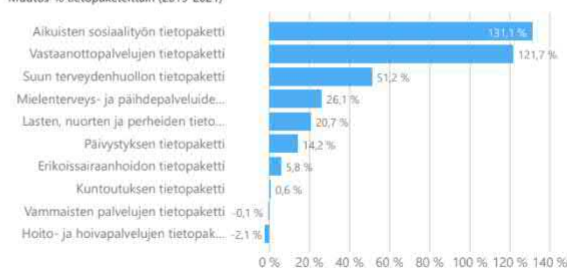
Pornaisten kustannuskehitys on ollut vähäisempää vuosien 2020 ja 2021 välillä kuin kuntayhtymässä keskimäärin, vain 3,4 % vs. 7,4 %. Tämä aiheutuu ennen kaikkea erikoissairaanhoidon sekä hoito- ja hoivapalveluiden kustannusten laskusta. Myös lasten ja nuorten palveluiden kustannukset ovat laskeneet, vaikka ne koko kuntayhtymän tasolla ovat pysyneet likimain ennallaan.

Pornaisissa aikavälillä 2019-2021 eniten on koko kuntayhtymästä poiketen noussut aikuissosiaalityö. Muiden kuntien tapaan terveyspalveluiden kustannusnousut ovat edelleen vammaispalvelut, lasten, nuorten ja perheiden palvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut kuin aikuisten sosiaalityö ja päivystyskin. Koko väestöön suhteutettuna hoivapalvelut ovat keskitasoa hieman edullisemmat mutta yli 75-vuotiaiden määrään vakioituna kuitenkin kuntayhtymän kalleimmat.

Muutos tietopaketeittain (1000€)

Tietopaketti	2019 TP	2020 TP	2021 TP	Muutos 20-21 (€)	Muutos 20-21 (%)	Muutos 19-21 (%)
Oma toiminta	7 423	8 322	8 968	647	7,8 %	20,8 %
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	50	81	116	35	42,8 %	131,1 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	3 407	3 640	3 336	-304	-8,3 %	-2,1 %
Kuntoutuksen tietopaketti	405	322	408	85	26,5 %	0,6 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	876	1 218	1 057	-161	-13,2 %	20,7 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	166	113	210	96	85,0 %	26,1 %
Päivystyksen tietopaketti	93	101	106	5	4,7 %	14,2 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	429	527	649	122	23,2 %	51,2 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	1 098	925	1 098	172	18,6 %	-0,1 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	897	1 393	1 989	596	42,8 %	121,7 %
ESH	5 071	5 535	5 363	-172	-3,1 %	5,8 %
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	5 071	5 535	5 363	-172	-3,1 %	5,8 %
Yhteensä	12 494	13 856	14 331	475	3,4 %	14,7 %

Muutos-% tietopaketeittain (2019-2021)

	KUNTA MAISEMA 3.6. Pornainen	27
--	--	----

Pornaisissa maksuosuus on selvästi Keusoten keskitasoa edullisempi (2 570 € / asukas). Keskitasoa korkeampi se on vain suun terveydenhuollon palveluissa. Keskitasoa selvästi edullisempia ovat niin erikoissairaanhoidon, vammaispalvelut, lasten, nuorten ja perheiden palvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut kuin aikuisten sosiaalityö ja päivystyskin. Koko väestöön suhteutettuna hoivapalvelut ovat keskitasoa hieman edullisemmat mutta yli 75-vuotiaiden määrään vakioituna kuitenkin kuntayhtymän kalleimmat.

Merkitäviä selittäviä tekijöitä kustannustasoon tietopaketeittain ovat seuraavat (- = kustannuksiin nostavasti vaikuttava tekijä, + = kustannuksiin laskevasti vaikuttava tekijä):

Hoito- ja hoivapalvelut

- Tehostetun palveluasumisen korkea peittävyys ja suuri kustannus suhteessa muihin kuntiin.
+/- Pornaisissa on ainoana kunnista tuotettu myös kevyempää tavallista palveluasumista merkittävässä määrin, mutta tämä ei ole ainakaan toistaiseksi vielä vaikuttanut raskaampien palveluiden peittävyyteen sitä vähentävästi.
- Kotihoidon kustannus on sekin kuntayhtymän keskitasoa suurempi, sillä käyntejä muodostuu paljon suhteessa väestöön.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

+ Sekä kodin ulkopuolisten sijoitusten että lastensuojelun avohuollon osalta poikkeavan edullinen kustannuksiltaan.
+ Sijoitusten pienen määrän lisäksi niiden painottuminen perhesijoituksiin.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

+ pienet asumispalveluiden kustannukset.
+ Kotiin annettavien palveluiden osuus on Pornaisissa suuri, eli panostettu muita enemmän kevyempiin palveluihin raskaiden sijaan.

Suun terveydenhuolto

- Kuntayhtymän kunnista eniten palvelutuotannosta toteutunut ostopalveluina, mikä saattaa heijastua kustannuksiin niitä nostavasti

Vammaispalvelut

+ ympärivuorokautisten asumispalveluiden vähäisyys
+ Henkilökohtaisen avun kustannus on alle neljännes kuntayhtymän keskitasoa.
- Omaishoidon tuen kustannukset ovat kuitenkin suuremmat kuin keskimäärin kuntayhtymässä.

Vastaanottopalvelut

+ Käyntien määrä väestöpohjaan suhteutettuna Keusoten keskitasoa pienempi ja keskimääräinen käyntikustannus matala.

Kustannukset tietopaketeittain (€ / asukas)

Kustannukset tietopaketeittain (€ / asukas)

Tietopaketti	Pornainen	Keusote
Oma toiminta	1 460	1 930
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	23	53
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	658	673
Kuntoutuksen tietopaketti	80	105
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	208	369
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	41	98
Päivystyksen tietopaketti	21	40
Suun terveydenhuollon tietopaketti	128	102
Vammaisten palvelujen tietopaketti	217	392
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	83	99
ESH	1 108	1 200
Ensihoidon tietopaketti	52	38
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	1 056	1 163
Yhteensä	2 568	3 130

Sairastavuus

Pornainen

75,40

Keski-Uudenmaan sote

81,54

LIITE 2

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Tuloslaskelman toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate osoittaa tulo- ja menojen erotuksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja menojen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja menojen erotus on riittävä.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- ja tai alijäämään.

Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista: $= 100 \times \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatua prosenttiosuutta vähennettynä sadasta osoittaa taas, paljonko toimintakuluista rahoitetaan verotuloina ja valtionosuuksina.

Vuosikate prosenttia poistoista: $= 100 \times \text{vuosikate} / \text{poistot}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo- ja menojen erotuksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, mikäli poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Tulo- ja menojen erotus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Mikäli vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulo- ja menojen erotus heikko.

Vuosikate €/asukas:

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja menojen erotuksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta - välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo- ja menojen erotus, %: $= 100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulo- ja menojen erotus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo- ja menojen erotuksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate $= (\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate = (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + laskennalliset lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Kassavarat 31.12.: = rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassan riittävyys (pv): = 365 pv x kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, %:

= 100 x (oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma – saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= 100 x (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 30 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.:

= vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat). Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla em. lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= vieras pääoma – (saadut ennakot+ ostovelat+ siirtovelat+ muut velat)+ vuokravastuut